

T.C.
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**İÇ MİMARLIK BİRİNCİ YIL EĞİTİM PLANLARI ÜZERİNE NİCEL BİR
ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Özge SOHTAOĞLU KURUL
1800005176

Anabilim Dalı: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

Program: İç Mimarlık

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Armağan Seçil MELİKOĞLU EKE

NİSAN 2023

T.C.
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**İÇ MİMARLIK BİRİNCİ YIL EĞİTİM PLANLARI ÜZERİNE NİCEL BİR
ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Özge SOHTAOĞLU KURUL
1800005176

Anabilim Dalı: İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Program: İç Mimarlık

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Armağan Seçil MELİKOĞLU EKE
Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Derya ADIGÜZEL ÖZBEK
Doç. Dr. Özge SEVER İSLAMOĞLU (KTÜ)

NİSAN 2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ.....	ix
KISALTMALAR.....	x
ŞEKİL LİSTESİ	xii
TABLO LİSTESİ	xiv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Sorunun Belirlenmesi.....	2
1.2. Tezin Amacı.....	4
1.3. Tezin Kapsamı.....	4
1.4. Tezin Yöntemi.....	4
2. İÇ MİMARLIK DİSİPLİNİ VE EĞİTİMİ.....	5
2.1. Tasarım Disiplini.....	5
2.2. İç Mimarlık Disiplini.....	10
2.2.1. İç Mimarlık Mesleğinin Tarihsel Gelişimi.....	14
2.3. İç Mimarlık Eğitimi	16
2.3.1. İç Mimarlık Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	18
2.3.2. Ulusal ve Uluslararası Kurumsallaşmış İç Mimarlık Okulları.....	22
3. BİRİNCİ YIL İÇ MİMARLIK EĞİTİMİ.....	28
3.1. İç Mimarlık Eğitimi Kurgusu ve Strüktürü.....	28
3.2. Birinci Yıl İç Mimarlık Eğitimi İçeriği.....	38
3.3. Birinci Yıl İç Mimarlık Eğitiminin Kazanımları ve Hedefleri.....	41
4. BİRİNCİ YIL İÇ MİMARLIK EĞİTİMİ DERS PLANLARI ANALİZİ....	43

4.1. Örneklem Grubun Oluşturulması.....	43
4.2. Analiz Aşamalarının Oluşturulması.....	45
4.3. Analizler ve Değerlendirmeler.....	46
4.3.1. Araştırma 1 : Birinci Yıl Eğitim Planları Analizleri	48
4.3.2. Araştırma 2: Birinci Yıl Eğitim Planlarının Karşılaştırmalı Analizleri	84
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	103
KAYNAKLAR.....	110

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İÇ MİMARLIK BİRİNCİ YIL EĞİTİM PLANLARI ÜZERİNE

NİCEL BİR ARAŞTIRMA

Özge SOHTAOĞLU KURUL

İstanbul Kültür Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı

Danışman : Doç. Dr. Armağan Seçil MELİKOĞLU EKE

İç mimarlık terimi, özellikle 20. yüzyılda literatürde kullanılmaya başlanmıştır. İç mimarlık, kullanıcıların mekandaki ihtiyaçlarını fiziksel, psikolojik ve sosyolojik açıdan çözümler üreten bir meslek dalı olmuştur. Doğru planlama ve uygulama ile iç mimari, bir mekana güzellik ve konfor getiren bir meslektir. İç mimarlık eğitiminde öğrencilerin, bir iç mekanın renk, doku ve mobilya gibi farklı unsurları arasındaki ilişkiyi ve bunların estetik açıdan hoş ve işlevsel bir ortam yaratmak için nasıl kullanılabileceğini anlamaları önemlidir. İç mimarlık eğitimi ile öğrencilere çevreleri hakkında eleştirel düşünceleri ve yaratıcı becerilerini kullanarak mekanın amacına uygun mekanlar tasarlamaları öğretilir. Öğrenciler, bir iç mekanın farklı unsurlarını ve

bunların bir arada nasıl kullanılabileceğini öğrenirler. İç mimarlık eğitim ve meslek kültürü bağlamında bir dönüşüm süreci yaşamıştır. İç mimarlık eğitimi veren eğitim kurumlarının amaçları, bilgi organizasyonunu sağlamak ve paylaşımını yaparak daha formel bir yapı oluşturmaktır. Türkiye’de iç mimarlık eğitiminin temellerinin atıldığı yıllarda Alman ve Fransız ekolünün hakim olduğu söylenebilir. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde Fransız ekolü hakimken, Marmara Üniversitesi’nde Alman Bauhaus ekolü hakimdir. Bu durum temellerin atıldığı o yıllarda dahi eğitim anlayışında farklılıklar olduğunu gözler önüne sermektedir. Türkiye’de İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri olarak iki alanda tasarım eğitimi dört yılda gerçekleşmektedir.

İç mimarlık eğitiminde “yaratıcı düşünme” kavramı ön plana çıkmaktadır. Yaratıcı düşüncenin geliştirilmesi için yaparak öğrenme, eleştirel düşünme ve görsel iletişim gibi becerilerin geliştirilmesi gerektiği tartışılmaktadır. İç mimarlık eğitimi alan birinci yıl öğrencileri yaratıcı düşüncenin önemini kavrama aşamasındalardır. Öğrenciler birinci yılda kazandıkları yaratıcı düşünme yetisini öğrencilik ve meslek hayatları boyunca kullanmaktadırlar. Bu açıdan birinci yıl iç mimarlık eğitimi yaratıcı düşünmenin geliştirildiği bir ara eşik olarak önemlidir. Öğrenciler lisans öncesi eğitim hayatlarında kazanmış olmaları gereken bir beceri, yeti ve anlayışın kazanılmamış olması, lisans eğitimini etkilemektedir. Türkiye’de bazı okullar birinci yıl tasarım eğitiminde uygulama alanının üzerinde dururken, bazı kurumlar teorik alanlara önem vermektedir. İç mimarlık eğitimi her iki alanın kendi içerisinde getirdiği gereklilikleri, eş zamanlı olarak kazanılması gerekmektedir. Ülkemizde iç mimarlıkta birinci sınıf eğitiminde tasarımın temellerinin öğrencilere aktarıldığı uygulamalı tasarım derslerine dayanmaktadır. Bu kapsamda yaratıcı düşünce ve yaparak öğrenme derslerin temel dayanağını oluşturmaktadır. Bu bilgiler ışığında tez çalışmasının amacı birinci yıl iç mimarlık eğitiminin öneminin vurgulanması yönündedir. Araştırma kapsamında Türkiye’de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde toplam 86 iç mimarlık eğitimi veren okuldan ve bölümden 20 tanesi seçilerek birinci yıl eğitim planları incelenmiştir. Örneklem grubuna dahil edilen bölümler iki seçim kriteri üzerinden belirlenmiştir. Öncelikle 2022 ÖSYM kılavuzu temel alınarak eşit ağırlık ve sayısal puan türlerinden öğrenci kabul eden bölümler belirlenmiş, ardından bu bölümlerin açılış tarihlerine göre sıralama yaparak 2012 yılı ve öncesi açılan okullardan ilk 10 tanesi seçilerek örneklem grubu oluşturulmuştur. Araştırma metodolojisi nicel analizlere dayandırılarak iç

mimarlık birinci sınıf eğitim planları üzerinden gerçekleştirilmiştir. İç mimarlık birinci sınıf eğitim planlarını oluşturan ders grupları, AKTS ve ders saati değerleri ile içerikleri incelenerek analiz edilmiştir.

Araştırmanın her iki aşamasında da birinci sınıf iç mimarlık eğitim planlarındaki çalışmalara yer veren, yayını durdurulmamış ve en az bir yıl süreyle yayınlanan kaynaklardan yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular betimsel analiz yönüyle incelenmiştir ve veriler tablolar aracılığıyla ortaya konmuştur.

Bu çalışma ile iç mimarlık eğitiminin en önemli eşiğini oluşturan birinci sınıfın ülkemizde nasıl planlandığını anlayarak gelecekte özellikli bir birinci sınıf eğitim müfredatının oluşturulması için veriler ortaya konulmuştur. Bununla birlikte tez çalışması yaratıcılık, görsel düşünme, eleştirel düşünme, iletişim gibi tasarım eğitiminin temelini oluşturan bileşenlerin tasarımla daha önce ilişkilendirilmemiş öğrencilerle buluşmasına imkan veren eğitim planlarının geliştirilmesi açısından da faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İç Mimarlık Eğitimi, Birinci Sınıf Tasarım Eğitimi, Tasarlama Eylemi, Yaratıcılık

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

A QUANTITATIVE RESEARCH ON INTERIOR ARCHITECTURE FIRST YEAR EDUCATIONAL PLANS

Özge SOHTAOĞLU KURUL

Istanbul Kultur University

Graduate Institute of Education

Department of Interior Architecture and Environmental Design

Supervisor : Doç. Dr. Armağan Seçil MELİKOĞLU EKE

The term interior architecture began to be used in the literature, especially in the 20th century. Interior architecture has been a profession that produces physical, psychological and sociological solutions to the needs of the users in the space. With the right planning and implementation, interior architecture is a profession that brings beauty and comfort to a space. In interior design education, it is important for students to understand the relationship between the different elements of an interior, such as color, texture and furniture, and how these can be used to create an aesthetically pleasing and functional environment. With interior architecture education, students are taught to think critically about their environment and to design spaces suitable for the purpose of the space by using their creative skills. Students learn about the different elements of an interior and how they can be used together. Interior Architecture has

experienced a transformation process in the context of education and professional culture. The aims of educational institutions providing interior architecture education are to organize and share information to create a more formal structure. It can be said that in the years when the foundations of interior architecture education were laid in Turkey, German and French ecoles were dominant. While the French ecole is dominant at Mimar Sinan Fine Arts University, the German Bauhaus ecole is dominant at Marmara University. This situation reveals that there are differences in the understanding of education even in those years when the foundations were laid. In Turkey, design education takes place in four years in two fields as Interior Architecture and Interior Architecture and Environmental Design Departments. The concept of "creative thinking" comes to the fore in interior architecture education. It is discussed that skills such as learning by doing, critical thinking and visual communication should be developed for the development of creative thinking. First year students of interior architecture are at the stage of comprehending the importance of creative thinking. The students used the creative thinking ability they gained in the first year throughout their student and professional lives. In this respect, first year interior architecture education is important as an intermediate threshold where creative thinking is developed. The fact that students have not acquired a skill, ability and understanding that they should have gained in their pre-license education lives affects undergraduate education. While some schools in Turkey emphasize the application area in the first year design education, some institutions give importance to theoretical areas. Interior architecture education needs to be acquired simultaneously with the requirements of both fields. In our country, it is based on applied design courses in which the basics of design are transferred to the students in the first-year education in interior architecture. In this context, creative thinking and learning by doing form the basis of the courses. In the light of this information, the aim of the thesis is to emphasize the importance of interior architecture education in the first year. Within the scope of the research, 20 of the 86 interior architecture schools and departments in Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus were selected and their first year education plans were examined. The sections included in the sample group were determined based on two selection criteria. First of all, departments that accept students from equal weight and numerical score types were determined based on the 2022 ÖSYM guideline, then a sample group was formed by selecting the first 10 schools opened in 2012 and before, by sorting according to the opening dates of these departments.

The research methodology was based on quantitative analysis and was carried out on interior architecture first-class education plans. The course groups that make up the first-year interior architecture education plans have been analyzed by examining the values and contents of the ECTS and course hours.

In both phases of the research, the sources that included the studies in the first year interior architecture education plans, which were not stopped and published for at least one year, were used. The findings were examined in terms of descriptive analysis and the data were presented through tables.

With this study, by understanding how the first year, which is the most important threshold of interior architecture education, is planned in our country, data for the creation of a special first year education curriculum in the future are presented. In addition to this, it is thought that the thesis work will also be beneficial in terms of developing educational plans that allow the components that form the basis of design education such as creativity, visual thinking, critical thinking and communication to meet with students who have not been associated with design before.

Keywords: Interior Architecture Education, First Year Design Education, Design Action, Creativity

ÖNSÖZ

Tez çalışmamda, çalışmamın her aşamasında kıymetli bilgi birikimi ve tecrübeleri ile bana destek olup,yol gösteren değerli danışman hocam sayın Doç. Dr. Armağan Seçil MELİKOĞLU EKE'ye teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Tüm çalışmalarım ve eğitim hayatım boyunca benden bir an olsun maddi manevi desteğini esirgemeyen, anneme, babama, kardeşime ve kıymetli eşime sonsuz teşekkür ederim.

ÖZGE SOHTAOĞLU KURUL

İSTANBUL 2023

KISALTMALAR

AIA	Amerikan Mimarlar Enstitüsü
AID	American Institute of Interior Designers (Amerikan İç Mimarlar Enstitüsü)
ASAP	Akkreditierungsverbund für Studiengänge der Architektur und Planung (Almanya’da Mimarlık ve Planlamada Tanıma Çalışmaları Derneği)
ASID	American Society of Interior Designers (Amerikan İç Mimarlar Derneği)
CIDA	Council for Interior Design Accreditation (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi)
ECIA	European Council of Interior Architects (Avrupa İç Mimarlar Konseyi)
ENQA	European Association for Quality Assurance in Higher Education (Avrupa Yüksek Öğretimde Kalite Güvencesi Derneği)
FIDER	Foundation for Interior Design Education Research (İç Tasarım Eğitimi Araştırma Vakfı)
IDEC	The Interior Design Educators Council (İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi)
IFI	International Federation of Interior Architects/Designers (Uluslararası İç Mimarlar/Tasarımcılar Federasyonu)
IIDA	International Interior Design Association (Uluslararası İç Tasarım Derneği)
MIAK	Mimarlık Akreditasyon Kurulu
NCIDQ	National Council for Interior Design Qualification (Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi)

NSID	National Society of Interior Designers (Ulusal İç Mimarlar Derneği)
ÖSYS	Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi
RIBA	Royal Institute of British Architects
UIA	Uluslararası Mimarlar Birliği

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 4 Farklı Tasarım Yöntemi (Cross N. , 2006, 2011; Kurul S. , 2023).....	7
Şekil 2. Tasarım Stüdyosu Kavramı (Kurul S. , 2023)	40
Şekil 3. Türkiye’de iç mimari eğitim veren üniversitelerin yıllara göre artışı (Erbay & Ulusoy, 2021; Kurul S. , 2023)	44
Şekil 4. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Ortam Eğitim Modeli (URL- 23,2023)	78
Şekil 5. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Teorik ve Uygulamalı Ders Saatleri.....	85
Şekil 6. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları.....	86
Şekil 7. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları	87
Şekil 8. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Teorik ve Uygulamalı Ders Saatleri.....	88
Şekil 9. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları	89
Şekil 10. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları.....	90
Şekil 11. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Teorik ve Uygulama Ders Saatleri	91
Şekil 12. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları	92
Şekil 13. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları	92
Şekil 14. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Teorik ve Uygulama Ders Saatleri	93

Şekil 15. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam	
Ders Saati Oranları	94
Şekil 16. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam	
Ders Sayıları	94

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 2022 yılı itibarıyla iç mimarlık eğitimi veren devlet üniversiteleri (YÖK ATLAS,2022)	32
Tablo 2. 2022 yılı itibarıyla iç mimarlık eğitimi veren vakıf üniversiteleri (YÖK ATLAS,2022).....	33
Tablo 3. CIDA'nın belirlediği ölçütler	36
Tablo 4. 2022 ÖSYS Sayısal Puan Türünden Öğrenci Alan İç Mimarlık Bölümleri	46
Tablo 5. 2022 ÖSYS Eşit Ağırlık Puan Türünden Öğrenci Alan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri	47
Tablo 6. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri.....	49
Tablo 7. İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	51
Tablo 8. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri.....	53
Tablo 9. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	54
Tablo 10. Çankaya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri.....	56
Tablo 11. Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	58
Tablo 12. Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	60
Tablo 13. Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	61

Tablo 14. Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	63
Tablo 15. Maltepe Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	65
Tablo 16. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatları Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	67
Tablo 17. Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	69
Tablo 18. Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	71
Tablo 19. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	73
Tablo 20. Okan Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	75
Tablo 21. İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	77
Tablo 22. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri...	79
Tablo 23. Kadir Has Üniversitesi Sanat Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	81
Tablo 24. İzmir Ekonomi Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	82
Tablo 25. Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri	83
Tablo 26. Türkiye’de İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin Birinci Yarıyıl Ders-AKTS Karşılaştırması	97

Tablo 27. Türkiye’de İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin İkinci Yarıyıl Ders-AKTS Karşılaştırması	98
Tablo 28. Türkiye’deki İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinde Verilen Tüm Ortak Dersler (Kurul S. , 2023).....	100

1. GİRİŞ

Günümüz iç mimarlık ve tasarım anlayışında tüm süreç sonucu oluşan tasarım ürünün iyi ya da mükemmel olması önemli değildir; ortaya çıkan üründe tasarım sürecinin tamamına dair bilginin bir davranış biçimi şeklinde benimsenmesi anlayışı aranmaktadır. Bu bağlamda Arıdağ'a göre günümüz tasarım okullarında "Tasarım eğitimi nedir ve nasıl verilir?" soruları günden güne giderek önem kazanmaktadır. Günümüzün ihtiyaçları ile birlikte gelen bu anlayış, "Daha iyi nasıl öğretilmelidir?" Sorusu yerine "İnsanlar nasıl öğrenmeli?" şeklinde ele alınmaktadır (Arıdağ,2005). Öğrenme süreci, giderek bilişsel ve duyuşsal boyutları olan zihinsel bir süreç olarak anlaşılmaktadır. Bu varsayıma göre kişi, var olan zihinsel modeller yerine yeni deneyimlere dayalı bir şekilde anlam oluşturur, yorum yapar ve aktif bir öğrenen olarak görülmektedir (Köseoğlu ve Tümay,2013).

Tasarım eğitim dersleri ile birlikte eleştirel, yaratıcı düşünme ve akıl yürütme becerilerinin öğrencilere kazandırılması mimarlık eğitiminin ana hedefleri arasında yer almaktadır. İç mimarlığın tarihsel gelişiminde, mimarlığın çağın ihtiyaçlarına yeterli olmayışıyla birlikte "iç dekorasyon" ön plana çıkmıştır. Değişen ihtiyaçlara göre özelleştirilen iç mimarlık alanında iki farklı anlayış olmaktadır. Birincisi, görsel ve dekorasyona odaklanan "geleneksel" bir bakış açısı olup, ikincisi ise araştırma ve icat yoluyla yeni ve radikal yapılar öneren "yenilikçi" bir tasarım yaklaşımı olmaktadır (Tate ve Smith,1986). Bu düşüncelerin ortaya çıkışı sonrasında Bauhaus akımının etkisiyle "tasarım" kavramı ortaya çıkarken, iç mimarlık alanı "dekorasyon" olarak adlandırılmıştır (Piotrowski,1989). Buna ek olarak, artan iç mekan fonksiyonelliği arayışı, iç mimarlık alanını yeni uzmanlık kolları yaratarak mesleki ve eğitimsel olarak yeniden düzenleme ihtiyacını beraberinde getirmiştir (Kaptan,1998).

Tasarım eğitim dersleri ile birlikte eleştirel, yaratıcı düşünme ve akıl yürütme becerilerinin öğrencilere kazandırılması mimarlık eğitiminin ana hedefleri arasında yer almaktadır. Türkiye'de 1923 yılında Sanay-i Nefise Mektebi yani günümüz adıyla Mimar Sinan Üniversitesin'de Süsleme bölümünün kurulmasıyla iç mimarlık eğitiminin temelleri atılmıştır. Bu kurulan bölümün günümüz iç mimarlık stüdyolarının öncüsü olduğu dile getirilebilir (Şumnu, U. ,2014).

Bu gelişmeler sonucunda, 1957 yılında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu kurulmuştur. Bu okulda verilen iç mimarlık eğitiminde Türk ve Alman işbirliği yer almaktadır (Gürel, M. , 2006).

Türkiye’de iç mimarlık eğitiminin en önemli aşamalarından biri de birinci yıl stüdyo eğitimleridir. Birinci yıl iç mimarlık eğitiminde yaratıcı düşünme yetisinin öğrencilere kazandırılması amaçlanmaktadır. Öğrencilerin lisans öncesi eğitimlerinde kazanmış olmaları gereken bir çok yeti, beceri ve anlayışın kazanılmamış olması bu konuda görüş ayrılıkları yaratmaktadır. Bu yetilerin daha önce kazanılmamış olması lisans eğitimini ve süreci etkilemektedir. Birinci yıl eğitiminde uygulama ve teorik alanlar üzerinde durulmaktadır. İç mimarlığın gerekliliklerine göre uygulama ve teorinin birbirine senkronize olarak kazanılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkemizde iç mimarlık ve iç mimarlık çevre tasarımı bölümleri altında iç mimarlık tasarım eğitimi verilmektedir. Öğrenci kabul koşullarından kaynaklı oluşan bu durum eğitimin içeri ve kapsamını etkilemektedir. Benzer bir farklılık içmimarlık bölümlerinin bulundukları farklı fakülteler için de geçerlidir.

İç mimarlık eğitiminin en önemli konusu olan yaratıcı düşünce sisteminin geliştirilmesi için; yaparak öğrenme, eleştirel düşünme gibi becerilerin geliştirilmesi gerektiği tartışılmaktadır. Birinci yıl eğitiminde kazanılan bu yetiler, öğrencilerin eğitim ve mesleki hayatını etkilemektedir.

1.1. Sorunun Belirlenmesi

Birinci yıl iç mimarlık eğitiminde başlangıç stüdyosuna özgü bir yapıda tasarım eğitiminden oluşan ve farklı ölçeklerde ortaya çıkarılan tasarımların oluşturduğu eğitim sistemi, öğrencilerde tasarım düşünceleri ve yaratıcı tasarım kavramlarının şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Öğrenciler ilk kez birinci yılda tasarım süreci ve tasarım problemleri ile karşılaşılıyor olmaları birinci yıl eğitiminin önemini çok önemli bir noktaya taşımaktadır. Öğrenciler birinci yılda edindikleri ve temel oluşturdukları bu bilgilerden eğitim ve mesleki hayatları boyunca yararlanmaktadırlar. Eke ve Usta (2016) da iç mimarlık eğitiminde birinci yılın önemini şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Özellikle tasarım eğitiminin ilk yılı geleneksel eğitim sistemine alışık olan öğrenciler açısından tüm boyutlarıyla farklı bir deneyimin eşliğini

oluşturmaktadır. Bilginin öğrenciye doğrudan aktarılmadığı, kendi beceri ve yaratıcılığı ile ona ulaşmasını gerektiren zorlu bir süreçle başbaşa kalmak öğrenciyi zorlasa da çeşitli deneyimler edinmesini sağlamaktadır. Bu deneyimler onu eğitim ve meslek kariyerinde farklı düşünme ve tasarlamasında ufuk açıcı olacaktır. Ancak burada önemli bir nokta vardır ki edinilen deneyimlerin ileride tecrübe edileceği koşulları yarattığıdır. Bu yüzden bir eğitim modelini oluştururken öğrencinin olumlu deneyimler kazanmasına dikkat edilmelidir.”

Edinilen deneyimler ile öğrenci çeşitli beceriler kazanmaktadır. Eke ve Usta (2016) birinci sınıf iç mimarlık öğrencilerinin kazanması gereken bilgi ve becerileri aşağıdaki gibi sıralanmışlardır.

- Yeni bir dil ile tanışma,
- Eleştirel düşünme,
- Öğrenmeyi öğrenme,
- Çevresini keşfetme,
- Soyut düşünebilme ve gözleme,
- Görme becerilerini güçlendirme,
- Kavramları tanıyabilme ve kullanabilme
- İfade ve iletişim sağlama becerisi.

Buna göre birinci sınıf iç mimarlık eğitiminin sonraki yıllardaki tasarım eğitimini etkileyerek öğrencinin bilgi ve becerilerinin temelini oluşturduğu anlaşılmaktadır. Tez çalışması ile ülkemizde iç mimarlık eğitiminde birinci sınıf müfredatı incelenerek mevcut durum tespit edilmiş ve gelecek araştırmalar için bir veri dosyası oluşturulmuştur.

1.2. Tezin Amacı

Türkiye’de iç mimarlık lisans derslerinin tasarım teorisi ve ilkeleri, çizim alanına odaklanan 4 yıllık eğitim planları olmaktadır. Bu çalışmada, öğrencilere 4 yıllık lisans eğitiminin ilk yılında sağlanan teorik ve pratik ders bilgileri incelenecektir.

Çalışmanın amacı, tasarım dilinin öğretilmesi, yeni bir dilin yaratıcılık, görsel düşünme yönleriyle zenginleştirilerek öğretilmesi konularında, bu bakış açılarının uygulandığı programları anlamak, analiz etmek ve ileri araştırmalar için birinci yıla özgü bir eğitim planı oluşturulması için veri kaynağı sağlamaktır. Bununla birlikte, Türkiye’de iç mimarlık eğitiminde üniversitelerin ders programlarının tasarım dersleri ile ilişkisinin araştırılması ve belirlenen okulların kendi eğitim planları özelinde, birbirleriyle karşılaştırmalı olarak analiz edilmesidir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, Türkiye’de birinci sınıf iç mimarlık eğitimine ilişkin bir durum saptaması yapmaktır.

1.3. Tezin Kapsamı

Araştırma iç mimarlık eğitiminin birinci yılını kapsamaktadır. Birinci bölümde, iç mimarlık disiplininin doğuşu, tarihsel gelişimi ve iç mimarlık tasarım eğitiminden bahsedilmektedir. İkinci bölümde, birinci yıl iç mimarlık eğitimi strüktürü, içeriği ve hedefleri anlatılmıştır. Son bölümde ise, birinci yıl iç mimarlık eğitimi ders planları analiz edilmiştir.

Tüm bu literatür tarama dikkate alınarak, çalışmada Türkiye’de 2022 yılında ÖSYM tercih sıralaması verilerine göre mevcut olan 20 üniversite seçilerek İç Mimarlık bölümlerine yönelik okumalar gerçekleştirilmiştir. İç mimarlık birinci yıl eğitimini oluşturan dersler; teori, uygulama, ders saati ve AKTS kredileri kriterlerine göre analizler yapılmıştır. Bu bağlamda, üniversitelerin uygulamakta olduğu eğitim planları öncelikle analiz edilmeye ve AKTS, ders saati gibi bir dizi tablo üzerinden değerlendirmeler yapılmaya çalışılmıştır. Bu tez kapsamında gelecekte bu verilerin iç mimarlık birinci sınıf ders eğitim planlarına katkı sağlaması hedeflenmiştir.

1.4. Tezin Yöntemi

Bu tez çalışmasında amaç ve kapsam bölümlerinde belirlenen hedefler doğrultusunda literatür taramaya bağlı kaynak incelemesi üzerinden, birinci yıl eğitim planlarını

inceleyecek nicel bir araştırma yapılmıştır. Elde edilen bulgular betimsel analiz yönüyle incelenmiş ve frekans yüzde tablolarıyla birinci yıl iç mimarlık eğitimi ders planları ortaya konmuştur.

Literatür tarama kapsamında; iç mimarlık mesleğinin ve eğitimi alanındaki çalışmalara yer veren, başlangıcından itibaren günümüze kadar olan tanımlamaları ve gelişimi üzerine yazılmış olan tezler, makaleler, kitaplar ve süreli yayınlar incelenmiştir.

Aynı zamanda konu kapsamında olan internet sitelerinden de faydalanılmıştır. Nicel araştırma kapsamında ise seçilen üniversitelerin birinci sınıf eğitim programları incelenmiştir. Araştırma soruları doğrultusunda betimsel istatistik yapılarak yüzde değerleri ortaya konulmuştur ve elde edilen veriler tablolara dönüştürülerek değerlendirilmiştir. Bu çalışma neticesinde iç mimarlık birinci sınıf eğitiminin temeli üzerine örnek bir araştırma olmuştur. Literatüre bu şekilde katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bundan sonraki ders içerikleri ile ilgili çalışmalara bir veri olacağı düşünülmüştür.

2. İÇ MİMARLIK DİSİPLİNİ VE EĞİTİMİ

Çalışmanın bu bölümünde iç mimarlık disiplini ve eğitimine yönelik literatür tarama yapılarak araştırmanın kavramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1. Tasarım Disiplini

Tasarım kelimesi ingilizcede “design”; Latince işaretlemek ve tasarlamak anlamına gelen “designare” kelimesinden türeyen Fransızca bir eylem ile yürütülen plan anlamına gelen “deseign” kelimesinden gelmiştir (Klein, 2017). Barnard, kelimenin “sadece çizim, eskiz değil, planlama ve tasarlamayı da içeriyor, fikirler ve onları hayata geçirmek için kullanılan araçlar anlamına geliyordu” olarak ifade etmiştir (Barnard, 1998/2002: 92).

Günümüz dünyasında devam eden sürekli değişimler doğrultusunda “tasarım” kavramı hem anlam hem de kavram olarak gelişmektedir. Profesyonel pratiğinin dışında, tasarım her yerde bulunur ve temel bir insan eylemidir. Bu doğrultuda, tasarım insan hayatının her alanında yer almaktadır ve birden fazla tanımı olabileceği gibi kesinlik taşıyan bir sınırlılığı da bulunmamaktadır. Tasarım terimi aynı zamanda bir tasarım konseptini bir hizmet veya ürün olarak algılayan kullanıcının eylemi ve

tasarımcının bu algıyı yaratma süreci olarak da anlaşılmaktadır. Erengezgin (1998) bir eylem olarak tasarlamamanın, bir tasarım yaratmanın, bir şeyin biçimini zihinsel olarak görselleştirmek olduğunu söylemiştir.

Teymur'un (1998) da belirttiği üzere: "Tasarım birden fazla veri ve değişkene sahip olmakla birlikte çok yönlüdür, bu kapsamda tasarım çok disiplinli ve çok ortamlıdır".

Bir diğer tanım olarak ise tasarım, insanoğlunun nesneler ile kurduğu iletişimin en temel hali olarak adlandırılmıştır (Tunalı, 2004:13).

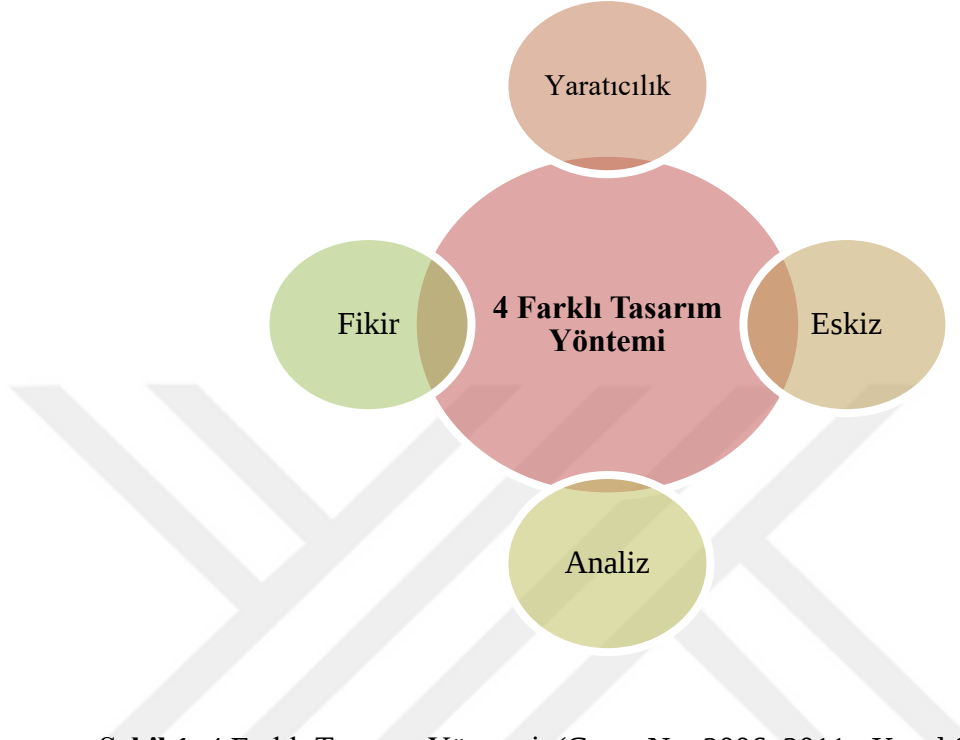
Tasarım asıl olarak ortaya çıkarılan özgün ürünlerdir. Tasarım pratiği sürekli olarak değişip, gelişmektedir. Tasarımcılar, artık ürünler tasarlamaktan çok toplumları tasarlar hale gelmektedir. Günümüzde değişen düzende tasarıma yönelik araştırmalara ve öğrenme eylemine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda tasarım kavramının amacının ne olduğunun algılanması gerekmekte olup, nelere ihtiyaç duyduğunun belirlenmesi temel gereklilik olarak ele alınmalıdır.

Tasarım kavramı, bir bütün oluşturmak için tasarım öğelerini birleştiren bir yaklaşım (Piotrowski, 2009), genellikle pazarın, müşterinin, yerin ve bağlamın bir sonucu olarak geliştirilen bir anket (Lopez, 1995) veya yardımcı olan bir fikir olarak görülebilir. Bununla birlikte tasarımcılar bu sayede düşünme ve gözlemlerini birbirine bağlarlar (Rieber, 2004).

John Coles ve Naomi House tasarım kavramını "Tasarımcının bir şema oluşturmak için birlikte çalışmayı amaçladığı temel fikirlerin bir ifadesidir" şeklinde ifade etmiştir (Coles, House, 2007: 10).

Tasarım düşüncesi her an gelişmekte olan bir alan olduğundan, organizasyon ve kuruluşlarda tasarım odaklı düşünme yeteneğinin oluşturulmasında, mevcut odak noktası tasarım becerileri ve araçlarıdır (Howard, Senova ve Melles, 2015).

Bir tasarımın temel disiplinlerinin oluşumunda yaratıcılık, eskiz, analiz ve sentez, kritik ve savunma yer almaktadır. Amaç, tasarımcının sergilediği, onları tasarımcı evreninin derinliklerine itecek ve herkes için başarılı sonuçları teşvik edecek net bir dizi faaliyet yaratmaktır (Cross N. , 2006 ; Cross N. ,2011).

Şekil 1. 4 Farklı Tasarım Yöntemi (Cross N. , 2006, 2011 ; Kurul S. , 2023)

Yaratıcılık

“Orijinal ve yeni” olmayan hiçbir ürün tasarım olmayacağı için tasarım ve yaratıcılık bazen iki eşanlamlı kelime olarak kullanılır. Tasarımcının amacı, üründe bulunan sorunları bulmak ve sorunlara çözüm üretmektir. Bu, yaratıcılığın ta kendisidir (Bayazıt, 2011: s.200).

Yaratıcılık, geçmiş deneyimleri yeniden düzenlemeyi mümkün kılar. Bir problemin çözümünün orijinal bir fikirle farklı şekillerde önerildiği zihinsel bir aktivitedir (Çellek ve Sağocak, 2014; Kaya, Pelin, 2016).

Yaratıcılık, tasarımcıların mevcut öğeleri teknoloji, kavramlar, senaryolar, gibi keşfettiği yeni heyecan verici olasılıklar keşfetmek için bunları parçalara ayırdığı ve yeniden birleştirdiği bir düşünme modelidir.

Eskiz

Tasarımda eskiz çizimleri, yeni bir tasarım bilgisi ve düşüncesini türetme eylemlerinin gerçekleşmesinde bir aktarımdan çok daha fazlasıdır. Tasarımcının bilgiyi türetme eylemini zihninde kurguladığından öteye taşımaktadır.

Tasarımcılardan bir “hiçlikten” yeni bir şey yaratmaları beklenmektedir. Tasarımcıdan, sorunun çözümü henüz mevcut olmadan yeni bir çözümün masaya getirilmesi beklenir. Bir tasarımcı, henüz var olmayan bir şeyi onu çizerek iletebilir. Tasarımcı, neyin işe yarayıp yaramadığını ortaya çıkaran fikirleri hızlıca ve kabaca kağıda dökebilir. Bir tasarımcının işi, eldeki sorunu yeterince çözen iyi bir konsept veya çözüm bulmak olduğundan, eskiz birçok fikri masaya yatırmanın ve ileriye dönük en iyi yolu keşfetmenin güçlü bir yoludur.

Goldschmidt (1994), tasarımcının eskiz çizimini yaptığı veya bitirdiği zaman, başlangıçta planlamadığı bir takım yeni bilgilerin tasarımcıya iletilildiğini açıklamıştır. Bu iletilimler, görme-algılama-yapma arasındaki döngüsel iletişim sistemini oluşturmaktadır ve tasarımdaki yeniyi ortaya çıkarmaktadır. Kavramlar giderek daha seçkin hale geldikçe, eskiz, kalem ve kağıdın ötesine geçerek modellere ve tasarım özelliklerine geçebilen daha yüksek ayrıntı derecelerine yol açabilir.

Analiz

Temel anlamda tasarımda analiz, değerlendirme ve test etmek anlamına gelmektedir. Analiz aşamasında tasarım problemi tanımlanır ve problemin çözümünün hayata geçirilmesi gerekmektedir. Analiz aşaması daha çok işin programlanması kısmıdır ve tasarım sürecinden oluşmaktadır.

Tasarımcılar, ürettikleri her şeyde eleştirel yaklaşıma açık olmalıdır. Bunun nedeni, sonuç olarak bir şeyi gerçeğe dönüştürmek gerekmektedir ve hepsini yapmak imkansızdır. Tasarımcılar seçenekleri eşleştirmeye ve belirli bir seçeneğe odaklanmaya başladığında, yol boyunca kararlar almaktadır. Başarılı tasarım önerileri, bilinçli ve doğru eleştiri ve analizlerle bilgilendirilecektir.

Bunlar, çözmeye çalışılan problem, problemin içeriği, kullanıcı araştırması ve tasarım ilkeleri ve buluşsal yöntemler tarafından bilgilendirilir. Bir tasarımcı başarısız olmuyorsa, yeterince geniş bir şekilde araştırma yapmıyor denilebilir.

Yalnızca “güvenli” tasarımları keşfedersek, yenilikçi fikir ve konseptler için çok az fırsat kalabilir. Amaç, tasarımcıların sorunu daha iyi anlamalarına ve daha güçlü çözümler bulmalarına yardımcı olan başarısızlıktan ders almalarıdır.

Sonuç olarak tasarımcılar, zor problemlerin belirsizliğinde çalışırlar. Bu sorunları hızlı ve güvenilir bir şekilde çözmek için tasarımcıların birden fazla seçeneği keşfetmesi çok önemlidir. Bir diğer ayırt edici nokta ise, keşfin genişliğidir. Tasarımcılar birçok benzer konsepti veya sadece tek bir konseptin varyasyonlarını keşfederse, yeni veya yenilikçi bir çözüme ulaşma şansı önemli ölçüde azalır. Keşfin genişliği ile çözümün ne kadar yenilikçi olduğu arasında doğrudan bir ilişki var gibi görünebilir. Başlangıçta keşfedilen çeşitlilik ne kadar fazlaysa, nihai sonuç o kadar yenilikçi olabilir.

Fikir

Tasarımcılar başka birinin sorununa çözüm getirmeye yardımcı olmaktadır. Tüm seçenekleri keşfetmek ve neyin işe yarayıp yaramadığını öğrenmek için harcanan zaman, tasarımcıya çözülmekte olan problem hakkında benzersiz ve derin bir bakış açısı sağlamaktadır.

Bir tasarımcı, olası çözümlerin derinliklerini keşfetmek için gerçekten çaba sarf ettiyse, o zaman beklenti, ileriye dönük en iyi yolda bir uzmanlık düzeyine ve netliğe sahip olmasıdır. Bununla birlikte, bir tasarımcının sorunlara ilişkin anlayışı her zaman yeni bilgilerle gelişmektedir, bu nedenle fikirlerini ve önerilerini esnek tutarlar. Bir tasarımcı birden fazla seçeneği gözden geçirmişse, bu seçeneklerden birini kaybetmek önemli değildir, çünkü önerecekleri başka önerileri vardır.

Bu önerilere özgün olarak, tasarımcı olmayanları sohbete dahil eden, tasarımcıdan gelen olağanüstü görseller ve açık akıl yürütme eşlik eder. Tasarımcıların hizmet verdiği insanlara güvenle ilerlemeleri için güç verir.

Özetlemek gerekirse, bir tasarımcı için belirli disiplinler vardır, bunlar bir tasarımcının üzerinde tutarlı olabileceği en önemli dört disiplindir. Bunları düzenli bir alışkanlık haline getirmek için çalışan herhangi bir tasarımcı, topluma büyük fayda sağlayacaktır. Tasarımcının asıl amacı sorunu anlamak değil, ona en uygun çözümü yaratmaktır. Tasarımcılar bilim adamı değil yaratıcı insanlardır. Çözüme ve sonuca odaklı, sürekli ileriye doğru ilerlemektedirler. Bu dört adımlı disiplini uygulamak ve dengesini kurmak, tasarımcıları doğru yola yöneltmeye devam edecektir.

Tasarımcıların değişen şartların ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için tasarım tabanlı çözümler dışında profesyonel olarak tasarımcılar, birtakım projeler üzerinde çalışmalar yaparken birçok disiplin ve profesyoneller ile işbirliği yapmaktadır. Tasarım mesleğinde problem zme yeteneği çok önemlidir ve problem zme genellikle çok sayıda başka disiplini içermektedir (Whyte ve Bessant, 2007; Dubberly, 2011; Hunt, 2011).

Bu farklı disiplinler bir dizi meslek grubu olarak söylenebilir. Bu meslekler arasında mimarlar, i mimarlar, şehir planlamacıları, peyzaj mimarları gibi uzmanlık yelpazesindeki tasarımcılar bulunmaktadır. Tüm bu disiplinler için “tasarlama eylemi” uygulamalarının merkezinde yer almaktadır. Bir projenin tasarım ve yapım aşamalarında, adı geçen çeşitli disiplinlerden profesyoneller bir araya gelerek araziyi, strüktürü ve yapının iç dış bileşenlerini geliştirmektedirler. Bu disiplinler gibi farklı mühendislik disiplinlerinden profesyonellerin koordinasyonu gerekmektedir (Sebastian, 2010; Kataş U. , 2020).

Tüm tasarım aşamalarında birden fazla disiplinden katılımcıların varlığı, yeniden tasarımların ve plansız değişikliklerin nlenmesine yardımcı olabilir, bu durum daha sürdürülebilir ve elverişli bir plan sağlayabilir. Aynı zamanda, tasarım disiplini, bu gereksinimleri karşılamak için dünyadaki diğer disiplinlerle birlikte programlar geliştirmektedir (ztrk, A. , 2016).

Sonuç olarak, dijitalleşme ve küreselleşmeyle birlikte profesyonel olan uygulamalara yönelik çalışmaların arttığı günümüz çağında değişimden ötürü artan karmaşıklıkların bir sonucu olan tasarım disiplini dönüşmektedir ve farklı tasarım disiplinleriyle işbirliği halinde gelişmektedir. Tasarım ve iç mimarlık sürekli bir ilişki içindedir ve birbirini etkileyen iki olgudur. Bu farklı disiplinler, i mimarlığı doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyerek, bu olgunun sürdürülebilirliğini sağlamaktadırlar.

2.2. İç Mimarlık Disiplini

“Interior design” yani i tasarım, bir binanın tasarımında ve inşasında rol oynayan mimarlıkla ilişkili disiplinlerden biridir. İç tasarım ve mimarlık arasındaki ilişki günümüzde yaygın bir konudur. Çünkü iç mimari geçmişte mimariden ayrı değilken, artık mimariden bağımsız hale gelmiştir. İç mimarlık, mimarlıktan meydana gelen,fakat belirli bir akademik kapsam alanı olan, yapıların deneyimsel ve mekansal

koşullarını araştırmak ve tasarlamak için ortaya çıkmış bir alandır (Placidi,Sarfatti ,2017). Bu, metodoloji ve programın içeriği açısından diğer disiplinlerden önemli derecede etkilenmesine yol açmıştır. Eleştirel çerçevesinin çoğunu mimarlık ve iç tasarımla paylaşmasına ve benzer teorik katkılar ve uygulamalardan yararlanmasına karşın, İç mimarlık davranış psikolojisi, sosyal bilimler ve algı araştırmaları gibi diğer disiplinlerden bulgu ve metodolojileri birleştirmektedir. Mimarlık çalışmalarına anlamlı bir şekilde uygulanabilecek, yapıllı çevredeki insanlar için tasarım stratejileri hakkında önemli içgörüler sunabilen bağımsız bir akademik alanda birleşmiştir (Placidi,Sarfatti ,2017).

Zamanla tasarım olgusu ile tasarım işini yapan insanlar belirgin hale geldiğinden dolayı mekana verilen önem artmıştır. Meslek olarak ”İç Mimarlık ” ismi ortaya çıktıktan sonra, tasarımın iç mimarlık ile ilişkisi oluşmuştur. Bu bağlamda, “iç mimarlık” mimari bir strüktür içinde yeni bir mekan yaratma sanatı olmaktadır denilebilir. İç mimarlık disiplini, yapım, biçim ve malzemenin mekanın kullanımı ve anlayışıyla ilgilidir. İç mimari tasarım sadece biçimden oluşmamaktadır. Aynı zamanda biçimin oluşturduğu bir mekan olmaktadır. Biçim, bütün mekanı kapsamakta ve şekillendirmektedir. Bundan dolayı yaratmış olduğu etki sayesinde anlaşılmaktadır. İç mimari tasarımda, tasarımcının yarattığı mekanların insana ve topluma yaşattığı etki gözlenmektedir. Tasarımcı, biçimler arasındaki dengeyi kurgular, bunlar; hayal gücü, duygu, imge ve fikirlerdir. Bu dengeler arasında köprüler kurarak tasarıma başlar.

Friedman, iç mimarlık tasarım disiplinin varlığının gerekliliğini ve “karmaşık, değişen profesyonel ortamda çalışmanın kolay olmadığını” vurgular.

Çünkü “tasarım, bir tasarımcının sağlamayı umabileceğinden daha fazla beceri ve bilgi içerir” ifadelerini kullanmaktadır (Friedman, K. , 2001). Icograda, günümüzde iç mimarlık tasarım disiplininin sınırlarının daha akışkan olduğunu söylemektedir (Icograda,2011).

İç mimarlık disiplinde eğitim, kültürel kodlama ve farkındalık önemli birer parametredir. Disiplinin oluşmasında bu kavramlar tek başına yeterli olmasa da diğer disiplinler ile birlikte hareket etmesi ile daha sağlam bir süreç yönetimi sağlanabilir. Disiplinin argümanları oluşurken, yaratıcılık ön plana çıkartılmak amaçlanmakta ve kültürel kodlar ile birlikte harmanlanarak eğitim ve uygulamada sürece dahil edilmelidir. Janson ve Tigges, tasarımcının bir iç mekana yapmış olduğu kavramsal

yaklaşımın, mekanın görünümünden ziyade mekanın karakterini temsil etmesinin önemini vurgular (Janson ve Tigges, 2014). Bu nedenle iç mimaride kavram ifadesi aynı zamanda iç mimarının “ruhu ve yüreği” olarak da tanımlanmaktadır.

Dodsworth (2009: 40) “kavramsal çalışmanın mükemmellik ile ilgili olmadığını; bir mekanın ruhunu ve karakterini yakalamak ve iletmekle ilgilidir” şeklinde söylemiştir. İç mekan için mantıklı bir konsept ifadesi hem fonksiyona hem de estetiğe odaklanacaktır (Leydecker, 2013; Kilmer & Kilmer, 2014).

Gibbs (2005), iç mimarlar için yaratıcı bir konsept geliştirmenin aşamalarını üç ana aşamada tanımlamaktadır: İlk aşama olarak, müşteri ile yapılan kritikler veya analiz aşaması sırasında anahtar kelimeler tanımlayarak veya aracılığıyla elde edilebilecek konseptin kendisine karar vermek, yaratıcı fikirleri şekillendirmektir. İkinci aşamada, daha fazla analiz yapılarak ve o belirli konsept hakkında detaylandırılarak konsept geliştirmeye devam edilmelidir. Son aşamada, kavramsal yaklaşımı resmileştirilmiş bir belge olarak sunmaktır. Bir tasarım projesi için iyi bir konsept geliştirmek, yaratıcı düşünme yeteneği ile ilgilidir.

Konsept geliştirme, iç mimarlar arasındaki iletişim sırasında ve müşterilerin tasarımın doğru yönde ilerleyeceğinden emin olmak için güven aradığı durumlarda kilit bir faktördür (Coles & House, 2007; Dodsworth, 2009). Bu nedenle, iç mimarlar konsepti, mekanın karakterini ve proje tekliflerinin müşteriye fonksiyonel ve estetik yönlerini tanımlamak için bir formül olarak kullanırlar (Piotrowski, 1992).

Ayrıca, konsept tasarımcıları, zaman, maliyetler ve gerekli teknik yönler hakkında daha net bir anlayışla geleceğin ihtiyaçlarını tahmin etme eğilimindedir (Kim & Wilemon, 2002). İç mimarlar için kavramsal yaklaşım bir amaç olarak hareket eder ve bu, işlevsel ancak özgün ve değerli olması gereken nihai tasarımın gerçekleştirilmesine yol açacak ilkeleri tanımlar (Ylirisku, 2013).

Bir iç mimar problem çözmeyi sever. İşlenemeyen parçaları görür ve çözüm odaklıdır. İleriyi görüşlülüğe yatkındır. Bir ihtiyacı tespit ederken yalnızca kullanıcının ne istediğini sormakla kalmaz, eksikliğin nasıl olduğunu yorumlar. İç mimarlar şekil ve düzlem ilişkilerini görebilirler. Renkleri ve ışığı ayırt edebilir ve renklerden farklı renkler oluştururlar. Tasarımı ve yenilikleri zihninde oluştururlar. Bir tasarım yapabilmesi için yaratıcılığı ön planda olmalıdır. Çünkü iç mimarlar detay odaklı

alışırlar ve tasarımlarında estetik dokunuşlara çok önem vermektedirler (Brown, 2008 ; Rucker,2011).

Mekân ve ürün tasarımında insan ve çevresinin oluşturduğu işlev, ihtiyaç, eylem gibi bileşenlerden oluşan sistem konu alınır ve bununla ilgili sorunların belirlenmesi ve sorun strüktürünün ortaya çıkarılmasından sonra üretilen alternatif çözümler arasında en uygun olanın seçimine karar verilir (Demirarslan, 2006).

Her mekana,donatıya ve elemanlarına, ürün tasarım sürecinde mantıksal bir sırayla düzen içinde yaklaşılmalıdır. Tasarımın doğası, projenin kapsamı ve tasarımcı ile kullanıcı arasındaki ilişki, tasarım sürecinde yapılacak işi belirler. Örneğin bir oda veya mobilya tasarımında bile tasarımın düzenli bir şekilde organizasyonunu yapmak gerekmektedir (D. Demirarslan, O. Demirarslan, 2021 : 21-40).

Her tasarımın bir başlangıç ve çıkış noktası olmaktadır. Başka bir deyişle, tasarımcının tasarımını gerçekleştirirken bir esinlenme yaşamaktadır. Demirarslan’a göre “Günümüzde konsept olarak adlandırılan olgu tasarımcının bir ürünü var olan anlamlar sistemi içerisinde referanslar olarak tanımlaması ya da “esinlenme” olarak tanımlanmaktadır” (Demirarslan, 2006).

İç mimarlık mesleğini uygularken tercih, projenin derinlemesine bir analizinden sonra bir konsept geliştirmektir. Derinlemesine, yeni tasarımın içeriğinde yer alacak mevcut yapıyı, işlevi ve faaliyetleri anlamak; teknik ve ekonomik kısıtlamalar, kullanıcı etkileşimi ve müşteri beklentileri ve istekleri değerlendirmek önemli yaklaşımlardır (Dodsworth, 2009). Ancak “müşteri”, bt ve mülkiyetle ilgili kısıtlamalar yaratıcılığı engellememelidir, çünkü yaratıcı bir projenin ayrılmaz parçası yaratıcı bir kavramdır (Gibbs, 2005).

Özetlemek gerekirse, iç mimarlık sanatın ve tasarımın yanında mimari yapısal özellikleri barındıran bir alandır. Zamanla iç mimarlık bağımsız bir meslek olmuştur.Bir i mimar mekanı; biçim,işık,renk ve doku gibi unsurları ele alarak tasarlar. İç mimar, mekanın özünü bulmak ve onun konseptini tasarlamak için araştırma yaparken,eğitim ve kültürel farkındalıklar gibi parametreler sonucu oluşan kavramlarla ve farklı disiplinlerle iş birliği yapmaktadır.

2.2.1. İç Mimarlık Mesleğinin Tarihsel Gelişimi

İç mimarlığın yeni bir meslek olarak gelişimi 20. yüzyılın başında gerçekleşmiştir. Avrupa'da 19. yüzyılın sonlarına doğru tasarım düşüncesinde önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bunlardan William Morris'in öncülüğünü yaptığı Arts and Crafts hareketi, tasarımın malzeme, üretim ve tekniklerle “dürüst” ifadesini desteklemiş ve işçiliği övmüştür. Bu konuda da aşırı süslemeden kaçınılmıştır. Hareket İngiltere'de başlatılmıştır ve fikirleri Almanya, Avusturya ve Kuzey Amerika gibi diğer ülkelere yayılarak 20. yüzyılın Modern Hareketini etkilemiştir. Ayrıca Belçika ve Fransa'da gelişen Art Nouveau akımı Almanya, İspanya ve İskandinav ülkelerini de bir ölçüde etkilemiştir (Pile, 2009).

Tarihsel taklitleri reddeden akım, sanayi devrimi tarafından geliştirilen malzeme ve tekniklerden yararlanmıştır ve tasarımlar, süslemede eğrisel formların ve doğadan etkilenen formların kullanımıyla karakterize edilmiştir (Tate ve Smith, 1986). Hareketin yansıması Jugendstil adıyla Almanya ve İskandinav ülkelerinde devam etmiştir. Avusturya'da, tarihsel etkilerin reddi ile karakterize edilen tasarımın yönüne Viyana Secession hakim olmuştur. 20. yüzyılda modernist yaklaşımın temelini oluşturan, yüzyılın ikinci yarısında tasarım üzerine yeni geliştirilen bu fikirlere rağmen, tarihsel taklide de devam eden bir ilgi olmaktadır. Paris'te ortaya çıkan École des Beaux-Arts tarafından öne sürülen tarihsel klasisizm, uzun süre dünya çapında mimarlık eğitimi için etkili bir okul olarak kalmıştır. Okulda, belirli tarihi tarzları seçme ve binaları buna göre tasarlama eğilimi olmaktadır.

20. yüzyılın ilk on yıllarında başlayan tasarımda modernist yaklaşım, önceki akımlardan modern dünyayla kurduğu ilişkiyle ayrıldı. Tasarım açısından geçmişten uzaklaşma ve sanayileşme ile dönüşen dünyanın mevcut koşullarına uygun yeni fikirler geliştirme eğilimi vardı. Etkili okullar genelde başlangıç olarak 1919'da Almanya'nın Weimar kentinde kurularak, tüm güzel ve uygulamalı sanatların birleştirilmesine atıfta bulunan "toplam tasarım" arayışının peşinden gittiler. 1933 yılında sekteye uğramasına rağmen, hareketlerin sunduğu eğitim modeli, İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı programları da dahil olmak üzere birçok tasarım okuluna temel oluşturmuştur. İç tasarım açısından önemli bir olay 1925'te Paris'te gerçekleşti : L'Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes adlı bir sergi açıldı (Tate, & Smith, 1986; Pile, 2009). Sergide çeşitli dekoratif sanatlar

ve iç mekan çalışmaları sergilendi. Tasarımlar, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da gelişen Dışavurumculuk ve Kübizm gibi çağdaş hareketler ile Rusya ve Afrika gibi Avrupa dışındaki ülkelerin geleneksel motifleri de dahil olmak üzere çeşitli stillerin bir karışımıydı (Tate, & Smith, 1986). Sergideki stilistik yaklaşımlar daha sonra Art Deco tarzı olarak anıldı.

Görüldüğü gibi, 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın başlarına kadar olan dönem, tasarıma yönelik farklı yaklaşımlarla karakterize edilmiştir. Bir yandan, devrim niteliğindeki tasarıma yol açan modern dünyaya duyarlı çözümler geliştirmeye yönelik artan bir ilgi vardı ve diğer yandan, tarihi veya geleneksel tarzlara bağlılık devam etti. İç mimarlığın/iç mimarlık ve çevre tasarımının bir meslek olarak gelişimi, bu farklı yaklaşımların olduğu dönemde gerçekleşmiştir. 20. yüzyılın başlarında mimarlar, mimari çalışmalarının temel bir bileşeni olarak iç mekan tasarımıyla uğraştılar. İç mekana önem veren mimarlardan Frank Lloyd Wright ve Le Corbusier hem fikirleri hem de uygulamalarıyla etkili olmuşlardır. İskoç bir mimar olan Charles Rennie Mackintosh, iç tasarımı için bir başka etkili figürdü. Bu mimarlar, iç mekanları mimari çalışmalarının ayrılmaz bir parçası olarak tasarladılar. Öte yandan, tarihsel iç mekanlar mimar olmayan kişiler tarafından tasarlanıyordu. Daha önceki uygulamalarında, iç dekorasyon lüks bir iş olarak görülüyordu ve iç dekorasyon ABD'de yüksek statü ile ilişkilendiriliyordu.

Avrupa modellerini iç mekanlara getirme eğilimi vardı. Massey (2001), zengin Amerikalıların "Rönesans saraylarını veya Fransız şatolarını yeniden yaratmak için profesyonel dekoratörler kullanarak" statülerini ifade etmek istediklerini belirtir. Dekorasyonda Avrupa stillerine olan talep, ABD ve Avrupa arasında iç dekorasyon yoluyla bir etkileşimi teşvik etmiştir. Eskiden dekorasyon ağırlıklı olarak döşemeciler, ressamlar, marangozlar veya mimari işlerden sonra iç mekanla ilgilenen perakendeciler tarafından yapıyordu. Döşemeci veya döşemeci-dekoratör terimleri, 20. yüzyılın başlarında kullanılan ve daha sonra yerini "iç mimar" terimine bırakan "iç dekoratör" anlamına gelmektedir. Edith Wharton ve Ogden Codman, 1897'de yayımladıkları The Decoration of Houses adlı kitaplarında, mimarların iç mekân tasarımına önem vermediklerini ve iç mekânların, iç mekân konusunda uzmanlaşmış kişiler tarafından tasarlanmasına ihtiyaç olduğunu ileri sürmüşlerdir (Gürel, & Potthoff, 2006). İç dekorasyona olan talep arttıkça, iç dekorasyonun kapsamı özel iç mekanlardan kamusal iç mekanlara doğru genişledi. 1905'te New York City'deki

Colony Club, kendisini “ilk kadın profesyonel dekoratör” ilan eden Elsie de Wolfe tarafından dekore edildi (Tate, & Smith, 1986). Alanın ayrı bir disiplin olarak tanınması, profesyonel olarak gelişmesine ve eğitim kurumlarında ilgili eğitim programlarının başlatılmasına yol açmıştır.

2.3. İç Mimarlık Eğitimi

Tasarım eğitiminde bir kavramın iletilmesi zorlu bir görev olarak kabul edilir. Tasarım eğitiminde öğrenciler kavramsal yaklaşımlarını zaten teknik bilgiye ve niyetlerini tespit etme yeteneğine sahip eğitmenlere sunarlar, ancak mezun olduktan sonra öğrencilerin fikir ve mesajlarını uzman olmayan müşterilere iletebilecek bilgilendirici kavramsal sunumlar oluşturmaları gerekir (Gobert, 1999). Öğrencilere öğretilmesi gereken şudur: “Tasarımcı-müşteri ilişkisinde grafik iletişim amaçlı güzel bir dizi sunum çizimi paha biçilmezdir. Tasarım konsepti geliştikçe, hedef kitleye etkili bir şekilde iletişim kuran daha resmi sunum yöntemlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Yee, 2013: 375)”. Son olarak, çalışmaların tasarımcılara bilgi açısından zengin sunumlar oluşturmaları için önerdiği şey, farklı görsel ve grafik stilleri uyumlu, açık ve ilginç bir sunum oluşturacak şekilde birleştirme becerilerini geliştirmektir (Uddin, 1997). Araştırmalar, öğrencileri ve genç tasarımcıları sadece yaratıcı olmaya değil, aynı zamanda mantıklı sebepler sağlayan kavramlar yaratmaya da teşvik etmektedir (Tait, 2018).

Araştırmalar, müşterilerin çizimler ve 2D sunumlar yerine 3D modelleri ve animasyonları tercih ettiğini bildirmektedir (McLain-Kark vd., 1998). Bu noktada, öğrencileri pazardaki son gelişmeler hakkında bilgilendirmek ve tasarım konseptlerini iletmede farklı medyaları bir araya getirmeye teşvik etmek gerekli görünmektedir.

Tasarım eğitimi, yaratıcı düşünme hakkında daha net açıklamalar dahil edilerek geliştirilebilir, bu da geleceğin tasarımcılarının tasarım problemlerini çözebilecek ve serbest bırakılmış yeniliğe yol açabilecek kavramlar yaratmasına yardımcı olabilir (Ambrose & Harris 2010). Öğrencilerin tasarım kavramlarının formülasyonunu tartışmalarına ve düşüncelerini görselleştirmelerine izin vermek, bir tasarım akışı oluşturmalarına yardımcı olacaktır. Bu hareketler özellikle tasarım geliştirme sırasında yardımcı olur ve seçenekler arasında yaratıcı sıçramayı ve karar almayı teşvik eder (Lawson, 2006). Araştırmalar mimarlık eğitiminde kavram diyagramlarının kullanılmasının öğrencilerin tasarım süreci boyunca tasarım problemlerine

odaklanmalarına yardımcı olduğunu iddia etmiştir (Doğan, 2013). Steven Holl (2002: 73), “Tamamen kavram diyagramlarına bağlıyım; Onları gizli silahım olarak görüyorum. Bir projeden diğerine, bir siteden diğerine geçmeme izin veriyorlar” şeklinde bu durumu özetlemektedir.

Literatür taraması, iç mimarlık öğrencilerinin yaratıcı ve mantıklı kavramlar geliştirme yeteneklerini geliştirmenin, tasarımcı olarak daha sonraki başarılarına katkıda bulunacağını ortaya koymuştur. Yaratıcılık, çağdaş toplumda tasarımda rekabet etmek için önemli bir faktördür, bu nedenle eğitim sırasında öğrencilerin yaratıcı fikirlerinin ve kavram gelişiminin geliştirilmesine daha fazla dikkat edilmelidir (Nussbaumer & Guerin, 2000; Rodgers & Jones, 2017). Bu anlamda, zamana bağlı günümüzde olan değişimler hem tasarım eğitimini hem de yapıları etkilemektedir. Dünyadaki sosyal, ekolojik, ekonomik, kültürel ve teknolojik değişimlerle birlikte tasarım eğitiminde de değişimler olmaktadır. Bu değişimle birlikte, öğretmeden çok öğrenmeyi temel alan yeni taktik ve stratejilere dayalı eğitim anlayışı da her geçen gün değişmektedir. Gerçekleşen tüm bu değişikliklerden en fazla etkiye maruz kalan tasarım ve öğrenmenin merkezi olan stüdyolardır. Bu değişim ile birlikte var olan anlayış bilginin öğretilmesi yerine, bilgiye nasıl ulaşılabileceğinin öğretilmesine evrilmiştir.

Bu anlayış ile birlikte tüm gelişmelerin öğrenciler üzerinde deneyimsel tecrübeler ile öğrenilmesini sağlamaktadır. Deneyimsel tecrübeler ile öğrencilerin anlama ve yapabilme becerilerini kuvvetlendirmek hedeflenmiştir. Bu anlayış bir bakıma öğrencileri sorgulama yeteneklerini arttırmaya yöneliktir. Tüm bu etkenler baz alındığında yeni eğitim sistemi “deneyim ortamında öğrenme” olarak yorumlanabilir. İç mimari tasarım eğitiminin esas amaçlarından biri de öğrencilere yaratıcı düşünmenin farklı yolları ve yönleri öğretilerek sorun çözme yeteneklerinin gelişmesini sağlamaktır. Bu süreç bir bakıma bir döngüyü temsil etmektedir, yaratıcı düşünce yaratıcı bir ürünün yaratılmasının ilk adımlarından biridir. Tüm bu durumlar iç mimarlık tasarım eğitiminin gelişmesine önemli argümanlar olarak ön plana çıkmaktadır.

2.3.1. İç Mimarlık Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

İç mimarlık/iç mimarlık ve çevre tasarımı, bir meslek olarak gelişmeye başladığında, eğitilmiş ve donanımlı uygulayıcılara ihtiyaç doğdu. 1877'de New York Dekoratif Sanatlar Derneği'ni kuran Candace Wheeler, ABD'deki kadınlar için örgün iç dekorasyon eğitimine öncülük etti ve savundu (Kirkham, & Sparke, 2000). İç dekorasyonun profesyonelleşmesinde bir diğer önemli isim olan Nancy McClelland, *An Outline of Careers for Women: A Practical Guide to Achievement* adlı kitabında mesleki eğitim için bir kurs önermiş ve çeşitli konularda teknik, tarihi ve kültürel bilgileri içeren bir kursun kapsamını belirlemiştir. Fleischman tarafından 1929 yılında yayınlanan (Edwards, 2011: 56). Amerika'da iç dekorasyon eğitiminin ilk örnekleri, daha çok ev dekorasyonu ile ilişkilendirilen okulların tasarım bölümlerinde ve ev ekonomisi bölümlerinde verilmektedir (Gürel, 2001). Bu arada, daha sonra New York'taki Parsons Tasarım Okulu olarak adlandırılan New York Uygulamalı ve Güzel Sanatlar Okulu'nda 1906'da iç tasarım için resmi bir eğitim programı başladı. Ayrıca New York School of Interior Design 1916'da kuruldu (Tate, & Smith, 1986). Eğitimin kapsamı, daha geniş tasarım konularını kapsayacak şekilde gelişmeye başladı ve sonraki yıllarda birkaç üniversite ABD'de iç tasarım programları sundu. Avrupa'da iç tasarım/mimarlık eğitiminin ortaya çıkışı 19. yüzyılın sonlarında gerçekleşti.

Ayrı olarak iç ve dış kavramı, antik çağın mimari incelemelerine kadar izlenebilir. Mimari Üzerine On Kitap'ta Vitruvius, sütunların ve cella duvarlarının muameleleri gibi yapıların dış ve iç bileşenleri arasındaki ayrımlar üzerine bir tartışma yoluyla kapalı alan ve dış görünüş arasındaki algısal ve deneyimsel farklılıkları vurgular (Vitruvius, 1999). Ancak mimari ve iç dekorasyon arasındaki “iş bölümü” 19. yüzyılın sonunda hüküm süren bir olgudur. Evlerin Dekorasyonu'nda (1897) yazar Edith Wharton ve mimar Ogden Codman, bu bölünmeyi dekorasyonun mimarlığın önemsiz bir parçası olarak algılanmasıyla ilişkilendirdi:

“Mimarın görevi neredeyse yükseklik ve kat planı ile sınırlı görünüyor. Pervaz, arşitrav, korniş gibi günümüzde önemsiz sayılan detayların tasarımı, aceleyle getirilmiş ve gözden kaçan bir esere dönüşmüş; ve bu iş bittiğinde döşemeci, odaları dekore etmek ve döşemek için çağrılır” (Wharton & Codman, 1897).

Wharton ve Codman'ın analizi, “ev dekorasyonunun mimarlığın bir dalı olmaktan çıktığını”, mimari işlerde eğitilmiş “dekoratörler” tarafından doldurulması gereken bir

boşluk bıraktığını savunmuştur. Bu görüş, yirminci yüzyılın başında Elsie de Wolfe De (1913) ve Candice Wheeler gibi iç dekorasyonun profesyonelleşmesinin savunucularının yanı sıra bir dizi zevk yaratıcısının yayınlarıyla desteklenmiştir. Kadınlar için uygun bir meslek olarak görülen iç dekorasyon eğitimindeki akademik programlar, ilk olarak Amerika Birleşik Devletleri'ndeki üniversitelerin ev ekonomisi bölümlerinde kurulmuştur. Bu tarihsel tablo, yirminci yüzyılın ikinci yarısında ayrı bir disiplin olarak iç paradigmanın gelişmesine yol açtı. İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi (IDEC) 1963'te eğitim standartlarını geliştirmek için kuruldu ve 1970'de lisans ve lisansüstü iç tasarım programlarını düzenlemek ve akredite etmek için İç Tasarım Eğitimi Araştırma Vakfı (FIDER) kuruldu. Son olarak, Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi (NCIDQ) yeterlilik sınavlarını ve sertifikasyonlarını tasarlamak ve yürütmek için formüle edildi. Lucinda K. Havenhand'a göre, başlıklandırma ve lisanslama yoluyla iç tasarımı mimariye eşitleme çabaları, alanın profesyonelleşmesinde ilerleme kaydederken, bu durum mimari alandaki marjinal durumunu iyileştirmemektedir (Kirkham & Sparke, 2000).

Birçok mimar, iç mimarların yetkinliği ve eğitimleri hakkındaki şüphelerini defalarca dile getirmiştir. İç dekorasyon eğitiminin reforme edilmesi, iç dekorasyonun iç tasarıma dönüştürülmesi çabalarının merkezinde yer almıştır. “İç tasarım araştırmaları ve lisansüstü eğitimle ilgili kritik konuları” araştıran Polsky Forumu, bu yönde önemli bir ölçütü ifade etti.

Mimarlık ve iç tasarım arasındaki eğitim ve uygulama açısından karşılaştırmalar, iç tasarım eğitimcileri ve profesyonelleri için önemli bir söylem bileşeni olmuştur (Whiteside-Dickson & Carll-White, 1994).

Carll-White ve Whiteside-Dickson tarafından on yıldan fazla bir süre önce belgelendiği gibi, mimarlar “profesyonel eğitimli iç mimar için en büyük zorluk” olarak kabul edilmiştir. Mimar olarak yetiştirilmeleri gerekmeyen profesyoneller, yalnızca mimarın tam proje kontrolü konusundaki pozisyonunu baltalamakla kalmadı, aynı zamanda mimarlık ve iç tasarım arasındaki çıkar çatışmalarını da kısıktı. Şu anda, iç tasarımın pazarlardaki payı dünya çapında milyarlarca doları aşmaktadır (Carll-White & Whiteside-Dickson, 2021). Bir AIA firması anketinin bulgularına göre, mimarlar “iç mekanlara yoğun bir şekilde yatırım yapıyor” ve “Tüm AIA üyesi firmaların yüzde 84'ü iç mekan sunuyor”. Joy Potthoff'un mimarların iç mekanlara katılımını inceleyen daha önceki bir çalışması da iç mekan pazarının mimarlar için

önemine işaret etti (araştırmadaki firmaların %91'i iç tasarım hizmetleri sundu. Ancak bu firmaların %57'si iç tasarım personeli çalıştırmadığını bildirdi). Bu çalışmadan elde edilen bulgular, mimarlıktan sonra firmalarda en çok sunulan hizmetin iç mimari olduğunu da göstermiştir. Yazılı yanıtların bazılarında, firma müdürleri, iç tasarım işlerini üstlenmek için tam nitelikli lisanslı mimarlar olduklarını, bu nedenle iç tasarım personeli (üniversite mezunu ve Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi [NCIDQ] tarafından onaylanmış) kiralamaya gerek olmadığını belirtmişlerdir (Sapers & Sonet, 1988).

İç mimari uygulama konusunda (eğitim yoluyla) tam olarak nitelikli olduklarına inanan ve bunu belirten mimarlar, iç tasarım eğitimini ve pratiğini özel bir alan olarak temsil eden disiplin normlarını resmederler. Bu tür normlar, mimarlığın uzun süredir yerleşik değerleriyle uyuşmayan herhangi bir iç mimar veya mimarın işleyişini ve düşünce sürecini kınar. Daha doğrusu, ayrık ve farklı bir iç tasarım pedagojisi ve pratiği, "normalleştirilmiş" bir mimarlık kavramına uymamaktadır. Foucault'nun öne sürdüğü gibi, "disiplin kurumu karşılaştırır, farklılaştırır, hiyerarşikleştirir, homojenleştirir, dışlar, kısacası normalleştirir" (Foucault, 1984).

İnançlar ve değerler, disiplin sınırlarının dış hatlarını çizen söylemsel bir süreç aracılığıyla resmilesir. Mimarlık kavramını oluşturan inanç ve değerlerin inşasında ve kurumsallaşmasında eğitim alanı önemli bir rol oynamaktadır.

Normlar ideolojileri betimler ve akademik ortamda bu süreç bilgiyi tek bir öznellik gövdesinde homojenleştirme eğilimindedir. Pek çok mimarlık okulu, mimarlığın alanın sınırlarını çizmesi için bir anlam öngörür. Bu, ayrıcalıksız olarak kabul edilen diğer konuları ve anlamları dışlama eğiliminde olan durağan bir mimari yapı oluşumunu teşvik etmektedir (Betsky, 1997).

Sanders, iç tasarımın/dekorasyonun ikincil statüsü hakkında yorumda bulunmuştur:

"Profesyonel rekabetler ve çelişkilerle günlük olarak yüzleşirim. Manhattan'da yaşayan lisanslı bir mimar olarak, uygulamamın çoğunu apartman tadilatı oluşturuyor, mimarlık eğitimimi okulda hiç öğrenmediğim dekorasyon becerileri ile güçlendirmemi gerektiren işler. Bu eksikliği gidermek amacıyla, Parsons School of Design'da Mimarlık Yüksek Lisans Programının yöneticisi olduğumda, iç tasarım derslerini müfredata dahil etmeye çalıştım. Ancak, disiplin sınırlarını birleştirme

çabalarım okulun kurumsal yapısı tarafından engellendi: Parsons yakın zamanda ayrı bir İç Tasarım Bölümü kurmuştu” (Sanders, 2002).

Sanders'ın iç tasarımın mimarlıktan dışlanmasına ilişkin argümanı, mimarlar ve eğitimciler Kurtich ve Eakin tarafından Interior Architecture adlı kitaplarında paylaşılmaktadır. Yazarlar, “yaygın olan tutum, mimarlığın nihai sanat olduğu ve iç tasarımın ikincil, daha az önemli bir yön olduğudur” (Kurtich & Eakin, 1993). Ayrıca, mimarların ve iç mimarların mekanı anlama ve geliştirme biçiminde gerçekten önemli farklılıklar olduğunu da onaylarlar. Mimarların saflık, geometri, ideoloji ve bir kavramın korunmasına büyük önem vererek üç boyutlu düşünme konusunda eğitildiklerini söyleyerek bu farklılıkların altını çizerek. İç mimarlardan farklı olarak iç mimarlarla aynı kategoriye yerleştirdikleri desinatörler ise genel olarak insan konforuna ve iki boyutlu yüzey kalitesine önem verirler. Bu tür farklılıklar tartışmaya açıktır.

Architectural Record tarafından üstlenilen bir çalışmada, yedi önde gelen iç mimarın görüşlerini yansıtarak tam olarak bir tartışma platformu sağlamıştır. Görüşülen tüm iç mimarlar, mimarlarla olan çalışma ilişkilerini anlatırken, mimarların kendilerinden oldukça farklı düşündüklerini ve çalıştıklarını düşünüyor ve kabul ediyor. “Mimarlar binaları dışarıdan tasarlar; içerisi serpintidir”.

Üç mimar istihdam eden Saladino şunları söylemektedir: “İç mekan genellikle bir felakettir çünkü mimarlar ölçeği değiştirmez. Hayatın zaruretlerini önemsemekten üstündürler”. Orsini ise şöyle bir ekleme yapmaktadır: “Mimarlar tasarımlarını heykel olarak algılamak için eğitildi... İç mekanlardaki insanlar, mekanları içten dışa algılamak için eğitildi.” Panel tarafından dile getirilen endişeler, yalnızca çevrenin farklı yönlerine vurgu yapıldığını iddia etmekle kalmıyor, aynı zamanda mimarlık disiplininin otoritesini de sorguluyor (Moonan, 1998).

Bu iki yaklaşım arasındaki bu tür farklılıklar ve boşluklar verimli sonuçlar verme potansiyeline sahiptir. Bu, iç mimarların ve mimarların birçok başarılı işbirliklerinde gösterilmiştir. Yine de, iki karşılıklı alan arasında süregelen anlaşmazlık, bu üretken kapasiteyi sınırlar ve özellikle kullanıcıların ve genel olarak toplumun refahı her iki alanın birleşik çalışmasını gerektirdiğinde, mimari ve iç tasarımın ne kadar süre çatışma içinde ve ayrı kalabileceği sorusunu gündeme getirir (Potthoff & Woods, 2007).

Türkiye'de iç mimarlığın tarihsel gelişimi, 20. yüzyılın ilk yarısında eğitim kurumlarında ilgili eğitimin verilmesiyle desteklenmiştir. İç mimari/mimarlığın ilk eğitmenleri Avrupalı eğitmenler veya Avrupa'da okumuş yerli eğitmenler olduğundan, eğitimin başlaması Avrupa ülkelerindeki gelişmelerle ilişkilendirilmiştir.

Türkiye' deki profesyonel gelişmelerin Avrupa deneyimleriyle bağlantılı olması ve iç tasarım/mimarlığın gelişimine ABD'nin öncülük etmesi dikkate alındığında, iç tasarım/mimarlığın mesleki ve eğitimsel gelişimi için uluslararası bağlamda ABD ve Avrupa, önemli birer parametredir.

İç mimarlık, lisans eğitiminde 20. Yüzyılların başlarında doğan ve gelişen bir meslek olmasına karşın, iç mimarlık eğitimi ve meslek sahiplerinin yetiştirilmesi 1970'li yıllarda sağlanabilmiştir.1925 yılında kurulan Sanay-i Nefise Mekteb-i Ali yani günümüz adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ile ülkemizde iç mimarlık eğitimin adımları atılmıştır. Günümüzde bir çok üniversitede kurulan iç mimarlık bölümlerinde eğitimler sürmektedir (Kaçar,1998). İstanbul'da kurulan günümüz adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde o yıllara hakim olan Beaux-Arts ekolünün hakim olduğu görülmektedir (Demir,2008).

2.3.2. Ulusal ve Uluslararası Kurumsallaşmış İç Mimarlık Okulları

İç mimarlık eğitiminin benzer tasarım disiplinlerinden farklı olarak gelişmesi ancak II. Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleşebilmiştir (Kaptan, 2003). İngiltere'de, 1951'de Royal College of Art tarafından iç mimarlık için bir lisansüstü bölümü açılmış ve 1960'larda okullarda az sayıda lisans dersi bulunmaktadır (Edwards, 2011: 60). Almanya'da iç mimari tasarımın akademik bir disiplin olarak gelişimi 1970'lerde gerçekleşmiştir. Hochschule Ostwestfalen-Lippe üzerine yapılan bir araştırma, okulda iç mimarlığın izlerinin 1922'ye kadar dayandığını ortaya koymaktadır, ancak iç mimarlık akademik müfredatı, okulun uygulamalı bilimler üniversitesine dönüştürüldüğü 1971 yılında oluşturulmuştur. 2011 yılında Almanya'da iç mimarlık veya mimarlık eğitimi veren 16 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır (Pottgiesser, 2011).

Geleneksel eğitim sistemi ve iç mimarlığı ile öne çıkan Japonya dışında, Avustralya ve Uzak Doğu ülkelerinde iç mimarlık/mimarlık eğitimi İngiltere ve Amerika'daki gelişmelere uygun olarak gelişmiştir (Kaptan, 2003: 69-70). Dünyanın pek çok

ülkesinde iç mimarlık programlarının şekillenmesinde etkili olan iki ekol, Fransa'da doğan "École des Beaux-Arts" ve Almanya'da doğan "Bauhaus" ekolleridir. École des Beaux-Arts, akademik mimarlık eğitimi için bir öncü olarak kabul edilir (Malnar, & Vodvarka, 1992; Pile, 2009). Eğitime gereksinimler, stüdyo eleştirmenleri ve jüriler programı getiren okulun tasarım öğretimi yöntemi tüm dünyada geniş kabul görmüştür (Gürel ve Basa, 2004; Pile, 2009). ABD'deki ilk okullar da mimarlık eğitimi için Güzel Sanatlar modelini izlemiştir (Nutter, 2001). 2. Dünya Savaşı'nda bu alanda bazı sorunlar meydana gelince, Beaux-Arts'ın etkisi azalmaya başlamıştır ve eğitimde farklı ilkeler ortaya çıkmıştır.

İç mimarlık tasarım eğitimi Türkiye'de ilk olarak Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde (eski adıyla Güzel Sanatlar Akademisi ve Mekteb-i Sanayi-i Nefise-i Şahane) verilmiştir ve burada Dekoratif Sanatlar Bölümü bünyesinde bir iç dekorasyon atölyesi açılmıştır. Marmara Üniversitesi'nde (eski adıyla Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) 1957 yılında "Mobilya ve İç mimarlık" adıyla ikinci iç mimarlık bölümü açılmıştır. Güzel Sanatlar Akademisi ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu, Hacettepe Üniversitesi'nin İç Mimarlık lisans programı (Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi) sunduğu 1983 yılına kadar Türkiye'de iç mimarlık eğitimi veren tek üç okuldur.

Türkiye'de iç mimarlık eğitimi veren üniversitelerin sayısı giderek artmaya başlamıştır. Türkiye'de iç mimarlık programı sunan ilk özel üniversite olan Bilkent Üniversitesi, 1987 yılında İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nü kurmuştur. 1990'lara kadar iç mimarlık programı sunan yedi üniversite vardır (Çelik, 2008). Bunu, iç mimarlık diploması veren birçok özel üniversitenin kurulması izlemiştir. 2022 yılı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre, şu anda Türkiye'de iç mimarlık ya da iç mimarlık ve çevre tasarımı lisans programları sunan toplam 80'den fazla üniversite bulunmaktadır.

İç mimarlık eğitiminin kurumsallaşmasını sadece okullara bağlı değildir. Okulların yanında mesleği ve eğitimi odağına alan farklı kuruluşlarda iç mimarlık disiplininin kurumsallaşmasında etkili olmuştur. Uluslararası iç mimarlık kuruluşları, iç mimarlık eğitiminde standartların belirlenmesinde ve mükemmelliğin teşvik edilmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Bu kuruluşlar tipik olarak, yetkin ve yetenekli iç mimarlar/tasarımcılar geliştirmek için titiz akademik programların ve mesleki eğitimin önemini vurgulamışlardır. Bu kuruluşlardan, Uluslararası İç Mimarlar/Tasarımcılar

Federasyonu (IFI), profesyonel iç mimarlar ve tasarımcıların çıkarlarını temsil eden küresel bir organizasyondur. Eğitimin ve sürekli mesleki gelişimin önemini vurgularlar. IFI, tasarım ilkeleri, teknik beceriler ve bina kanunları ve düzenlemeleri hakkında sağlam bir temel sağlayan iç mimarlık programlarını desteklemektedir (International Federation of Interior Architects/Designers, 2022). Bir başka kuruluş olan, Council for Interior Design Accreditation (CIDA), iç mimarlık programları için eğitim standartlarını değerlendiren ve oluşturan bir akreditasyon kuruluşudur. İç mimarlık eğitiminde mükemmelliği teşvik ederler ve programları müfredat, fakülte, kaynaklar ve öğrenci sonuçları gibi kriterlere göre değerlendirirler (Council for Interior Design Accreditation Professional Standards, 2022). Bununla birlikte, Uluslararası İç Tasarım Derneği (IIDA), iç tasarım mesleğini ilerletmeye adanmış profesyonel bir dernektir. İç tasarıma bir bütün olarak odaklanırken, iç mimarlık eğitiminin önemini farkındadırlar. IIDA, iç mimarlığın hem sanatsal hem de teknik yönlerini kapsayan kapsamlı bir müfredat sunan programları desteklemektedir (International Interior Design Association, 2022).

Öncelik olarak mimarlığa odaklanmış olan Royal Institute of British Architects (RIBA), iç mimarlık eğitiminin de önemini kabul etmektedir. Disiplinler arası işbirliğini ve iç mimarlığın daha geniş bir mimarlık alanıyla bütünleşmesini teşvik ederler. RIBA, mimarlık eğitimi için standartları belirler ve hem iç hem de dış tasarım hususlarını içeren çok yönlü bir eğitimi savunmaktadır (Royal Institute of British Architects, 2022).

Uluslararası iç mimarlık kuruluşlarının iç mimarlık eğitimi ile ilgili odaklanma eğiliminde olduğu bazı temel hususlar olmaktadır. Uluslararası kuruluşlar, belirli kalite standartlarını karşıladıklarından emin olmak için iç mimarlık programlarının akreditasyonunu sıklıkla savunurlar. Akreditasyon, eğitim kurumlarının belirli yönergeleri izlemesini, nitelikli öğretim kadrosuna sahip olmasını ve kapsamlı bir müfredat sunmasını sağlar. Bu kuruluşlar, iç mimarlık programlarını, alanın hem teorik hem de pratik yönlerini kapsayan çok yönlü bir eğitim vermeye teşvik ederler. Bu, tasarım teorisini, mekânsal planlamayı, inşaat tekniklerini, malzemeleri, aydınlatmayı, sürdürülebilirliği ve ilgili teknolojileri içermektedir. Uluslararası kuruluşlar, öğrencileri mesleki uygulamaya hazırlamanın önemini vurgularlar. Genellikle eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim, işbirliği ve etik düşünceler gibi becerilerin gelişimini vurgularlar. Aynı zamanda iç mimarlık kuruluşları, eğitim

kurumları ile sanayi arasındaki işbirliklerini teşvik etmektedir. Bu, stajları, tasarım yarışmalarını, profesyonellerin konuk derslerini ve sektöre özel projeleri kapsamaktadır. Bu tür işbirlikleri, akademi ile profesyonel uygulama arasındaki uçurumu kapatmayı amaçlamaktadır. Buna ek olarak, uluslararası kuruluşlar, iç mimarlar için sürekli mesleki gelişim ve yaşam boyu öğrenme fırsatlarını savunmaktadır. Uygulayıcıları endüstri trendleri, yeni teknolojiler ve en iyi uygulamalar hakkında güncel kalmak için sürekli eğitime katılmaya, konferanslara katılmaya ve ilgili çalıştaylara veya seminerlere katılmaya teşvik etmektedir.

Bu noktaların iç mimarlık eğitime ilişkin genel bakış açılarını temsil ettiğini not etmek önemlidir. Uluslararası iç mimarlık kuruluşlarının belirli görüş ve açıklamaları zaman içinde değişiklikler gösterebilmektedir.

ABD, bu akreditasyon kurumlarının kurulmasına öncülük etmiştir. 1963 yılında İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi (IDEC), iç tasarım programlarının eğitim standartlarını düzenlemek amacıyla kurulmuştur. Bunu, 1970 yılında ASID, NSID ve IDEC tarafından İç Tasarım Eğitimi Araştırma Vakfı'nın (FIDER) kurulması ve 2006 yılında İç Tasarım Akreditasyon Konseyi'ne (CIDA) dönüştürülmesini izlemiştir. The Council for Interior Design Accreditation (İç Tasarım Akreditasyon Konseyi) ya da kısa adı ile CIDA, bir Güven Anlaşmasının yasal yapısını kullanarak, 1970 yılında İç Tasarım Eğitimi Araştırma Vakfı (FIDER; 2006 yılında CIDA olarak yeniden adlandırılmıştır) olarak kurulmuştur. İlk Mütevelli Heyeti, Amerikan İç Mimarlar Enstitüsü'nü (AID), Ulusal İç Mimarlar Derneği'ni (NSID) ve İç Tasarım Eğitimcileri Konseyi'ni (IDEC) temsil etmiştir. IDEC'in 1968 A Critical Study of Interior Design Education belgesinde tanımlandığı ve IDEC'in 1970 İç Tasarım Eğitim Programlarının Akreditasyonu için Yönergeleri'nde tanıtıldığı gibi, Kuzey Amerika'daki iç tasarım mesleğinde akreditasyon ihtiyacını ele almak için oluşturulan kuruluş, standartlar ve yönergeler geliştirmiştir. akreditasyon için pilot program uygulamış ve akreditasyon prosedürü hazırlamıştır.

Kuruluş, hizmet verdiği sektördeki değişimlere ayak uydurmak, iç mimarlık mesleğinde mükemmelliği teşvik etmek ve halkı mesleki yetersizlikten korumak için akreditasyon süreçlerini geliştirmiş ve iyileştirmiştir. İç tasarım eğitiminin ve dolayısıyla mesleğin sürekli iyileştirilmesini ve geliştirilmesini destekleyen, güvenilirlik ve değer konusunda yerleşik bir itibara sahiptir. Akredite edilmiş iç tasarım programlarının sayısı, başlangıcından bu yana önemli ölçüde artmıştır.

Başka bir kuruluş olan Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi (NCIDQ), hem eğitimsel hem de deneyimsel gereksinimleri (Ulusal İç Tasarım Yeterlilik Konseyi) tanımlayan “iç tasarım/iç mimarlık profesyonellerinde yeterlilik standartları oluşturmak” amacıyla oluşturulmuştur. Avrupa'da 1999 yılında 29 Avrupa ülkesi tarafından imzalanan Bologna Deklarasyonu, imzacı ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde reformları teşvik etmiştir. Kalite güvencesi, deklarasyon kapsamındaki endişelerden biriydi. Bunu takiben, yükseköğretim programlarının kalite güvencesini ve akreditasyonunu sağlamayı amaçlayan kuruluşlar kurulmuştur. Örneğin, Almanya'da Mimarlık ve Planlamada Tanıma Çalışmaları Derneği (ASAP) 2000 yılında kurulmuştur (ASAP, 2006). Dernek, Avrupa Yüksek Öğretimde Kalite Güvencesi Derneği'nin (ENQA) üyesi olan üç doğrulama kuruluşuyla işbirliği yapmaktadır. ASAP'ın ele aldığı eğitim alanları mimarlık, iç mimarlık, peyzaj mimarlığı ve şehir ve bölge planlamadır (ASAP, 2012). Türkiye, Bologna Deklarasyonu (EACEA P9 Eurydice, 2012) ile başlatılan Bologna Süreci'nin 47 katılımcısı arasında yer almaktadır. Sürecin itirazlarına paralel olarak 2005 yılında Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu (YÖDEK) kurulmuş ve 2007 yılında ENQA'ya (YÖDEK – Yükseköğretim Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu) yedek üye olmuştur. Ancak, Türkiye'de iç mimarlık yükseköğretim programlarının kalite standartlarını oluşturacak bir akreditasyon kuruluşunun eksikliği devam etmektedir.

İç mimarlık 1.sınıf eğitiminin diğer yıllardaki eğitimden farkı olduğu söylenebilir. Çünkü birinci sınıf eğitimi öğrencilere bir eşik olacaktır. Öğrenciler birinci sınıfta tasarım ile tanışmaktadır. Daha önce hiç tasarım ile ilişkisi olmayan bireyler tasarım dilini anlamaya çalışacaktır. Bu sebeple eğitim programının günümüz çağına, koşul ve gereklerine göre güncel olması, hızla değişen dünya koşullarına göre dinamik bir yapı oluşturulması gerekmektedir. Eğitim süreci boyunca hem fiziksel hem de akademik olarak tasarım ortamı sağlanmalıdır.

İç mimarlık birinci sınıf eğitimini diğer yıllardan ayıran özellikler, eğitim planlarına ve eğitim kurumlarına göre değişiklik gösterebilmektedir. Bununla birlikte, genellikle iç mimarlık eğitiminin ilk yılı ile ilişkilendirilen bazı genel hususlar olmaktadır.

Birinci yıl iç mimarlık eğitimi genellikle öğrencilere tasarımın temel ilke ve öğelerini tanıtmaya odaklanmaktadır. Bu, form, alan, ölçek, renk, doku ve kompozisyon gibi kavramları keşfetmeyi içermektedir. Öğrenciler tasarım kavramları geliştirmeyi öğrenirler ve bu ilkelerin iç mekanlara nasıl uygulanabileceğini anlarlar.

İlk yıl genellikle tasarım sürecini ve araştırma yöntemlerini vurgular. Öğrenciler, tasarım özetlerini analiz etmeyi ve yorumlamayı, iç mimarlıkla ilgili çeşitli konularda araştırma yapmayı ve kavramsal tasarım çözümleri geliştirmeyi öğrenirler. Fikir üretmeye yönelik farklı yaklaşımları keşfederler ve tasarım konseptlerini etkili bir şekilde nasıl ileteceklerini öğrenirler. Aynı zamanda birinci yıl eğitimi, temel teknik becerilerin gelişimini de içermektedir. Öğrenciler, tasarım fikirlerini iletmek için hem el çizimi hem de dijital çizim tekniklerini öğrenirler. Ayrıca, tasarımlarının görsel temsillerini oluşturmak için temel bilgisayar destekli tasarım (CAD) becerileri, 3B modelleme becerilerini kazanırlar. Birinci yıl eğitiminde genellikle öğrenciler alan planlama, sirkülasyon, ergonomi ve antropometri ilkeleriyle tanışır. İç mekanlardaki insan davranışını, ihtiyaçlarını ve etkileşimlerini dikkate almayı öğrenirler. Öğrenciler, iç mimaride yaygın olarak kullanılan çeşitli malzemeler, kaplamalar ve inşaat sistemleriyle tanıştırılır. İç mekanlarla ilgili yapı malzemeleri, yapım teknikleri ve yapı yönetmelikleri hakkında bilgi sahibi olurlar. Bu temel, tasarım projeleri için malzemeleri seçerken ve belirlerken bilinçli kararlar vermelerini sağlar. Ekip çalışması ve iletişim becerilerini teşvik eden ortak projelerin, birinci yıl eğitiminde çok önemli yeri olmaktadır. Öğrenciler, tasarım problemlerini çözmek, fikirlerini sunmak ve eleştiriler yoluyla geri bildirim almak için gruplar halinde çalışırlar. Bu ortak çalışma deneyimleri, iç mimarlık alanında çalışmak için gerekli becerilerin geliştirilmesine yardımcı olur.

Bu bağlamda, birinci yıl eğitiminin içeriğinin ve yapısının kurumlar arasında farklılık gösterebileceğini belirtmek önemlidir. Fakat ortak amaç olmaktadır. İç mimarlık eğitiminin sonraki yıllarında üzerine inşa edilecek sağlam tasarım ilkeleri, teknik beceriler ve eleştirel düşünce temeli sağlanması hedeflenmiştir.

3. BİRİNCİ YIL İÇ MİMARLIK EĞİTİMİ

Çalışmanın bu bölümünde birinci yıl iç mimarlık eğitimi bağlamında iç mimarlık eğitimi kurgusu-strüktürü, önem ve hedeflerine odaklanılmaktadır.

3.1. İç Mimarlık Eğitimi Kurgusu ve Strüktürü

Sanayi Devrimi'nden sonra “Arts and Crafts” ve “Art Nouveau” düşünce sistemleri Batı'ya birçok yenilik getirmiştir. Art Nouveau akımı ile birlikte “yapının içten dışa doğru tasarlama ve inşa etme” kavramları mimarlık dünyasında yeni bir görüş olarak ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşımın iç mimarlık kavramını ortaya çıkarmaya vesile olduğunu söylemek mümkündür (Sharon, 1992). 20. yüzyıl öncesinde herhangi bir eğitim ve belirli niteliklere sahip olmayan iç mimarlık mesleğinde (Eryılmaz, 2019); 1896 yılında Parsons Tasarım Okulu'nun yüksek eğitim düzeyinde iç mimarlık eğitiminin oluşmasının temellerinin atıldığı söylenebilir (Massey, 2008). İç Mimarlık mesleğinin eğitiminin ayrı bir disiplin olarak ortaya çıkması II. Dünya savaşı sonrasında gerçekleşebilmiştir.

İç mimarlık ve tasarımın mesleki olarak gelişimi 20. Yüzyılın başında gerçekleşmiştir (Kaptan, 2003). 20. Yüzyılın ilk on senesi içerisinde tasarıma modernist yaklaşım değişmektedir. Tasarım dahilinde gerçeklikten uzaklaşma ve sanayi devriminin ortaya çıkmasıyla birlikte, bir değişim süreci içerisinde olan dünyanın mevcut koşullara uygun gelişim gösterme eğilimi olmaktaydı. 1919 yılında Almanya'da etkili okullar kurulmuştur. Okullar güzel ve uygulamalı sanatların birleşimini ifade eden “toplam tasarım” anlayışına hakimdiler. Bu eğitim modeli iç mimarlık ve iç mimarlık – çevre tasarımı programlarının da içerisinde barındıran birçok tasarım okuluna temel oluşturmuştur. Dünyanın birçok ülkesinde iç mimarlık eğitiminin gelişmesinde önemli rol oynayan iki ekol, Fransa'da başlayan “École des Beaux-Arts” ve Almanya'da başlayan “Bauhaus” ekolleridir. Fransa'da başlayan “École des Beaux-Arts” akademik mimarlık eğitimi için öncü bir rol oynadığı kabul edilir (Malnar, & Vodvarka, 1992; Pile, 2009). Candace Wheeler, New York Dekoratif Sanatlar Derneği'nin kurucusudur.

ABD'deki kadınların iç dekorasyon eğitimine öncülük etmiş ve bu eğitimi savunmuştur (Kirkham, & Sparke, 2000). Amerika'da iç dekorasyon eğitiminin ilk ortaya çıkışı ev dekorasyonu ile ev ekonomisini ilişkilendirilmesi sonucu okulların tasarım ve ev ekonomisi bölümlerinde verilmektedir (Gürel, 2001). İngiltere'de 1951'de Royal College of Art tarafından iç mimarlık için lisansüstü bölümü açılmıştır. 1960'lı yıllarda özel okullarda çok az sayıda lisans dersi yer almaktaydı (Edwards, 2011: 60). Almanya'da ise iç mimarı tasarımın akademik olarak oluşması ve gelişimi 1970'lerde gerçekleşti. Geleneksel iç mimarlığı ve eğitim sistemi ile ön planda yer alan Japonya haricinde, Avustralya ve Uzak Doğu ülkelerinde iç mimarlık eğitimi/iç mimarlık İngiltere ve Amerika'da yer alan gelişmelere paralel olarak gelişmiştir (Kaptan, 2003: 69-70). Türkiye'de iç mimarlık eğitiminin temeli 1923 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi günümüz adıyla Mimar Sinan Üniversitesi'nde kurulan Teyzinat yani "Süsleme" bölümü ile atıldığı söylenebilir (Şumnu, 2014). Bu kurulan atölye günümüz iç mimarlık stüdyolarının temeli olduğu dile getirilebilir (Şumnu, 2014). Bu temel sayılabilecek stüdyodan sonra 1957 yılında İstanbul'da şimdi olan ismiyle Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulunda okulunda Türk ve Alman iş birliği ile iç mimarlık eğitimi programı kurulmuştur (Gürel, 2006). İç mimarlık eğitiminin temellerinin henüz yeni atıldığı yıllarda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversite'sinde Fransız ekolü hakimken, Marmara Üniversitesi'nde Bauhaus ekolü hakimdir. Bu durumdan yola çıkılarak, o yıllarda dahi iç mimari eğitiminde benzerlik ve farklılıkların olduğu anlaşılmaktadır. İç Mimarlık gibi mekan tasarımına odaklanan disiplinler üzerinde yapılan araştırma ve çalışmalar, tasarım eğitime yönelik araştırmaların büyük bir bölümünde, önemli bir rol oynamaktadır. Eğitim sistemlerinde yaratıcılık, tasarım süreci, tasarım stüdyosu ve tasarım deneyimi gibi birbirinden farklı konular, kendi içlerinde ilişkilendirilerek eğitim sürecindeki öğrencilere farklı kazanımlar kazandırmayı amaçlamaktadır. 19. yüzyılın ikinci yarısı itibarıyla birçok meslek iç mekan tasarımına dahil olmuştur. Bunlara örnek olarak mimarlar, marangozlar ve hatta sanatçılar dahil edilebilir. İç mekan tasarımı 20. Yüzyıl itibarıyla gelişimini hızla sürdürmüştür. Birçok mesleğin iç mekan tasarımına dahil olması ile birlikte "İç Mimar" ve "İç Mekan Dekoratör" kavramları ortaya çıkmıştır. İç mimarlık eğitimi Amerika'da ve Avrupa'da farklı bölüm isimleri altında gerçekleştirilmektedir. İç mimari, iç mekana ve insan yerleşimi için işlevselliğine odaklanır.

İç mimarlık, evler, ofisler veya diğer iç mekanlar gibi çeşitli binaların içini yaratmak, restore etmek veya yeniden uyarlamak için sanat ve bilimi harmanlar. Bu mimari türü aynı zamanda, eski bir ofis binasının kapalı alanını yaşanabilir konutlara dönüştürmek gibi, adaptif yeniden kullanımı içerir, sanat ve bilimi birleştirir. İç mimari, bireyleri bağımsız olarak bir binanın ayrılmaz bileşenleri olan yaşam ve çalışma ortamlarını tasarlama süreçlerini ve tekniklerini içerisinde barındıran ve pratiğine dönüştürmesini sağlayan öğretim programıdır. Bu kapsam ısıtma ve soğutma sistemlerinden güvenlik ve sağlık standartlarını iç mimari ilke ve standartlarla birleşmektedir (URL-1, 2023). İç mimarlar genellikle iç ortamların inşasında veya yeniden inşasında rol alırlar. Konutun gerçek yapılarını değiştirirler. Güvenli ve yaşanabilir bir yaşam alanı için uygun tesisat ve elektrik sistemleri gibi bir çok konuyu oluşturmak için bina yapısını ve kodlarını dikkate almaları gerekir. Tüm projelerinde mimari tasarım analizini dahil etmek zorundadırlar. İç mimarlar, alternatif aydınlatma veya ısıtma sistemlerini de içerisinde barındıran sürdürülebilir tasarım seçeneklerini de kreasyonlarına dahil edebilirler.

İç dizayn, bireyleri sanatsal ilke ve teknikleri uygulamaya hazırlayan bir programdır. Bu ilke ve teknikler konut ve ticari konutların iç mekanlarının profesyonel olarak tasarlanmasını içermektedir. İç dizayn bilgisayar uygulamaları çizimi ve grafik teknikleri eğitimi içermektedir. Bu kapsam iç aydınlatma, akustik, sistem entegrasyonu – renk kordinasyonu ve mobilya seçimlerini içermektedir. İç dizayn içerisinde ofis, otel, fabrika, restoran ve konut tasarımı uygulamalarını barındırmaktadır (URL-2, 2023).

İç mimari ve iç dizayn rolleri arasında pek çok ortak nokta olsa da, iki meslek arasında bazı farklılıklar da vardır. İç mimarlar yapısal tadilatlarla ilgilenir. İç mimar genellikle bir iç yapının tamamını tasarlayacak ve tasarım süreçlerine daha teknik bir seviyede dahil olacaktır. Hali hazırda mevcut bir yapının yeniden inşasını kolaylaştırma için inşaatçılar, müteahhitler ve teknisyenlerle birlikte çalışıyorlar. İç tasarım daha çok estetik ile bağlantılıdır. İç tasarım, mimari ve alan planlamasına odaklanan, hal hazırda mevcut yapılar için iç mekanları ve uyumlu ve estetik açıdan hoş tasarımlar yaratan bir meslektir. Bu doğrultuda, daha fazla tasarımcı tasarımlarında mimari yapıları ele almanın bu teknik yönlerine yöneldikçe, iç tasarım mesleği yıllar içinde gelişmiştir. Ülkemizde de İç Mimarlık ve İç mimarlık ve Çevre Tasarımı bölüm isimleri altında iç mimarlık tasarım eğitimi verilmektedir. Öğrenci kabul koşulları açısından

farklılıklardan kaynaklanan bu durum eğitimin kapsamını ve içeriğini çok fazla etkilememektedir.

Benzer bir farklılık iç mimarlık bölümlerinin bağlı bulundukları fakülteler için geçerlidir. Türkiye’de Yüksek Öğrenim Kurumu’nun 1981 yılında kurulmasından itibaren üniversiteler içerisinde çeşitli fakülteler kurulmuştur. İç Mimarlık eğitimi veren bölümlerin bağlı bulundukları farklı fakülteler Mimarlık, Mimarlık ve Tasarım, Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık, Mühendislik ve Mimarlık , Sanat ve Tasarım, Mühendislik ve Doğa Bilimleri, Güzel Sanatlar ve Tasarım, Güzel Sanatlar ve Mimarlık, Sanat Tasarım ve Mimarlık, Mimarlık Tasarım ve Güzel Sanatlar, Sanat ve Sosyal Bilimler gibi farklı adlarda kurulmuştur. İç mimarlık eğitim planında program 4 seneyi kapsamaktadır. Tüm program derslerini başarıyla tamamlayan ve en az 240 AKTS krediye sahip olan öğrenciler, İç mimar ile İç mimar ve Çevre Tasarımcısı derecesini almaktadır. Bazı okullarda program dili İngilizce olup, bazılarında Türkçe’dir. İngilizce eğitim programı olan okullarda yabancı dil hazırlık sınıfı olmaktadır. Ülkemizdeki üniversitelerin İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri, ÖSYM tarafından yapılan merkezi yerleştirme sınavı ile öğrenci kabul etmektedir (URL-3, 2023). 2019 yılından itibaren yapılan eğitim düzenlemesi kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, “Diploma programlarının tekrar isimlendirilmesi ve sınıflandırılması” kapsamında çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu düzenlemeler kapsamında İç Mimarlık bölümlerinin “Sanat ve İnsani Birimler Fakültesi” içerisinde yer alması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir (TMMOB, 2019; Torun, A., & Sipahi, S. 2021). Türkiye’de İç Mimarlık ile İç mimarlık ve Çevre Tasarımı olmak üzere iki farklı program bulunmaktadır. Türkiye’de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde günümüzde toplam 86 iç mimarlık eğitimi veren bölüm bulunmaktadır. Bunların 37 tanesi İç Mimarlık bölümü olarak isimlendirilirken ,49 tanesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü olarak ÖSYM tercih kılavuzlarında yerini almaktadır (YÖK ATLAS,2022). Tablo 1 ve 2’deki veriler alfabetik üniversite sırasına göre yazılmıştır.

[illegible]

Tablo 1. 2022 yılı itibarıyla iç mimarlık eğitimi veren devlet üniversiteleri
(YÖK ATLAS,2022)

		İlgili Bölüm Fakülte														
Üniversite (Vakıf)		İç Mimarlık	İç Mimarlık Çevre Tasarımı	Mimarlık	Güzel Sanatlar	Mimarlık Ve Tasarım	Mühendislik ve Mimarlık	Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık	Sanat ve Tasarım	Tasarım	Güzel Sanatlar ve Tasarım	Mühendislik ve Doğa Bilimleri	Güzel Sanatlar ve Mimarlık	Sanat Tasarım ve Mimarlık	Mimarlık Tasarım ve Güzel Sanatlar	Sanat ve Sosyal Bilimler
1	Altınbaş Üniversitesi															
2	Ankara Bilim Üniversitesi															
3	Ankara Medipol Üniversitesi															
4	Ankara Akev Üniversitesi															
5	Antalya Bilim Üniversitesi															
6	Arkin Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniversitesi (KKTC)															
7	Atılım Üniversitesi															
8	Avrasya Üniversitesi															
9	Bahçeşehir Üniversitesi															
10	Başkent Üniversitesi															
11	Beykent Üniversitesi															
12	Beykoz Üniversitesi															
13	Biruni Üniversitesi															
14	Çankaya Üniversitesi															
15	Doğu Akdeniz Üniversitesi (KKTC)															
16	Doğuş Üniversitesi															
17	Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi															
18	Fenerbahçe Üniversitesi															
19	Girne Amerikan Üniversitesi (KKTC)															
20	Haliç Üniversitesi															
21	Hasan Kalyoncu Üniversitesi															
22	Işık Üniversitesi															
23	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi															
24	İstanbul Arel Üniversitesi															
25	İstanbul Atlas Üniversitesi															
26	İstanbul Aydın Üniversitesi															
27	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi															
28	İstanbul Bilgi Üniversitesi															
29	İstanbul Esenyurt Üniversitesi															
30	İstanbul Galata Üniversitesi															
31	İstanbul Gedik Üniversitesi															
32	İstanbul Gelişim Üniversitesi															
33	İstanbul Kent Üniversitesi															
34	İstanbul Kültür Üniversitesi															
35	İstanbul Medipol Üniversitesi															
36	İstanbul Okan Üniversitesi															
37	İstanbul Rumeli Üniversitesi															

Tablo 2. 2022 yılı itibarıyla iç mimarlık eğitimi veren vakıf üniversiteleri
(YÖK ATLAS,2022)

Tablo 2. (Devamıdır)

Üniversite (Vakıf)	İlgili Bölüm Fakülte													
	İç Mimarlık	İç Mimarlık Çevre Tasarımı	Mimarlık	Güzel Sanatlar	Mimarlık Ve Tasarım	Mühendislik ve Mimarlık	Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık	Sanat ve Tasarım	Güzel Sanatlar ve Tasarım	Mühendislik ve Doğa Bilimleri	Güzel Sanatlar ve Mimarlık	Sanat Tasarım ve Mimarlık	Mimarlık Tasarım ve Güzel Sanatlar	Sanat ve Sosyal Bilimler
38 İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi														
39 İstanbul Ticaret Üniversitesi														
40 İstanbul Topkapı Üniversitesi														
41 İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi														
42 İstinye Üniversitesi														
43 Işık Üniversitesi														
44 İzmir Ekonomi Üniversitesi														
45 Kadir Has Üniversitesi														
46 Kıbrıs Amerikan Üniversitesi (KKTC)														
47 Kıbrıs İlim Üniversitesi (KKTC)														
48 Konya Gıda Ve Tarım Üniversitesi														
49 KTO Karatay Üniversitesi														
50 Lefke Avrupa Üniversitesi (KKTC)														
51 Maltepe Üniversitesi														
52 MEF Üniversitesi														
53 Nişantaşı Üniversitesi														
54 Nuh Naci Yazgan Üniversitesi														
55 Ostim Teknik Üniversitesi														
56 Özyeğin Üniversitesi														
57 TED Üniversitesi														
58 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi														
59 Toros Üniversitesi														
60 Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi (KKTC)														
61 Yakın Doğu Üniversitesi (KKTC)														
62 Yaşar Üniversitesi														
63 Yeditepe Üniversitesi														

Tablo 1 ve tablo 2 birlikte değerlendirildiğinde, toplamda 15 farklı fakülte ismi olmaktadır. Devlet üniversitelerinde iç mimarlık eğitiminin Mimarlık Fakültesi’nde yoğunlaştığı gözlemlenmektedir. Vakıf üniversitelerinde ise bu durumun fakülte sayısındaki artışına bağlı çeşitliliği görülmektedir.

2022 YÖK verilerine göre, toplamda 86 üniversiteden “Mimarlık Fakültesi” altında bu eğitimin verildiği 19 fakülte olmaktadır. Onu hemen takip eden 12 fakülte ile “Mimarlık ve Tasarım Fakültesi” olmuştur. 9 fakülte ile “Güzel Sanatlar Fakültesi” ve

“Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık” fakültelerinin sayıları eşittir. Buna ek olarak, iç mimarlık eğitiminin farklı bilim dalları ile birleşerek fakülte isimleri oluşturduğu gözlemlenmiştir. Bu fakültelerde verilen eğitimlerin benzerlikleri olduğu gibi farklılıkları da bulunmaktadır. Akreditasyon bazı ortaklıkları ve standartları en temel haliyle ortaya koyarken, aynı zamanda okulların özgün değerlerini de yok etmeden kabul etmektedir. Evrensel ve yerel değerleri dengede tutmaktadır. Türkiye’de İç Mimarlık ve İç Mimarlık – Çevre Tasarımı bölümleri altında yer alan bölümlerin birbirinden farklı eğitim yaklaşımlarının iç mimarlık ve iç mekan tasarımına zenginlik katacağı varsayılabilir. Bu akreditasyon sistemi son yıllarda akademik eğitim veren kuruluşların ağırlık olarak gündeminde yer almaktadır (Yazıcıoğlu ve Kanoğlu, 2020).

Akreditasyon, iç mimarlık gibi yeni gelişmekte olan bir disiplinin, eğitiminin gelişmesinde ve olgunlaşmasında önemli rol oynamaktadır. İç Mimarlığın gelişmekte olan eğitim standartları Türkiye’de olduğu gibi Dünya ‘da da önemsenen bir konudur. Bu bağlamda Amerika’da “Council for Interior Design Accreditation (CIDA)” kuruluşu iç mimarlık eğitiminin standartlarının belirlenmesi için 35 yıldır çalışmalarını sürdürmektedir (URL-4, 2023). Bu programın amacı yüksek kabiliyet ve belirli etik standartlara sahip olan iyi eğitilmiş profesyoneller yetiştirmektedir. Bu kapsamda “CIDA” eğitim sürecini kapsayan akreditasyon ölçütleri yayınlamıştır (Torun A. & Sipahi S.,2021).

Tablo 3’de CIDA’nın İç mimarlık programı için olan belirlediği ölçütler yer almaktadır.

	CIDA
Program	Amaç, Hedefler ve Müfredat Programı İç tasarım programı, programın kapsam ve amacını açıklayan bir görev bildirimine sahip olmalıdır. Programın hedefleri bu görev bildiriminden yola çıkılarak elde edilmiş olmalı ve müfredat bu hedeflere ulaşacak biçimde yapılandırılmış olmalıdır.
İnsan	Tasarım için Küresel İçerik Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar küresel bir görüşe sahip olmalı ve tasarım kararlarını ekolojik, sosyo-ekonomik, ve kültürel bağlamlarda tartabilmelidirler. İnsan Davranışı sahip olmak. İç tasarımcıların işleri, tasarımcının davranış bilimi ve ergonomi bilgisini yansıtmalıdır.
Tasarım Süreci	Giriş-seviyesindeki iç tasarımcılar tasarım sürecinin tüm yönlerini, yaratıcı sorun çözümü sürecine uygulayabilmelidirler. Tasarım süreci tasarımcıların karmaşık sorunları saptayıp incelemelerine olanak sağlar ve insan davranışını iç mekanda destekleyecek yaratıcı çözümler üretmesini sağlar.
İşbirliği	Giriş seviyesindeki iç tasarımcılar çok disiplinli işbirlikleri ve fikir birliği oluşturma süreçlerine girebilmelidir.
İletişim	Mezun iç tasarımcılar etkili iletişim kurma becerisine sahiptir.
Uygulama	Mezun iç tasarımcılar etik ve kabul görmüş mesleki standartları kullanırlar, mesleki gelişim ve endüstriyel gelişime kendilerini adanmışlardır. Yapılı çevreye olan katkılarının değerinin bilincindedirler.
Tarih	Mezun iç tasarımcılar iç mekan, mimari, sanat ve dekoratif sanatlar konularında bilgilerini tarihi ve kültürel bir içerik çerçevesinde uygulayabilirler
Mekan	Mezun iç tasarımcılar iki ve üç boyutlu tasarım, mekansal betimleme ve organizasyon kuramlarını tasarım sürecine uygulayabilirler.
Renk Işık	Mezun iç tasarımcılar renk ve ışık kuramları ve ilkelerini tasarım sürecinde kullanabilirler.
Mobilya	Mezun iç tasarımcılar iç mekan tasarımlarında kullandıkları mobilya, aksesuar, ekipman ve bitiş malzemelerini seçip belirtebilirler.
Çevre	Mezun iç tasarımcılar aydınlatma, akustik, ısı konforu ve iç mekanda hava kalitesi ilkelerini, yapının kullanıcılarının sağlık, güvenlik, refah ve performanslarını artırmak için kullanırlar.
Konstrüksiyon	Mezun iç tasarımcılar iç mekan konstrüksiyonu ve yapı sistemleri konusunda bilgi sahibidirler.
Yönetmelik	Mevzuat ve Yönetmelikler Mezun iç tasarımcılar iç mekan tasarımı üzerinde etkisi olan kanunlar, yönetmelikler, standartlar ve kılavuzlar konusunda bilgi sahibidir.
Değerlendirme	İç tasarım programı, süregelen program gelişimine katkıda bulunacak sistematik bir program değerlendirmesi süreci içerisine girecektir. Ek olarak, program topluma görevi ve gereksinimleri konusunda açık, tutarlı ve güvenilir bilgi sunmalıdır.
Kaynak	İç tasarım programı program hedeflerine ulaşabilmek için yeterli sayıda fakülte üyesi, yeterli yönetsel destek ve kaynağa sahip olmalıdır.

Tablo 1. CIDA'nın belirlediği ölçütler

Avrupa’da 1992 yılında kurulan, Avrupa Birliği üye ülkelerinin iç mimarlık mesleği alanındaki ortak platformu olan “ECIA” eğitim yapısı ve uygulaması gereksinimleri için bir bildirme yayınlamıştır. İç mimarlık eğitimi insan ve mekan ilişkisine odaklanmaktadır. İç mekan tasarımı ve iletişimi, araştırma sürecinde tasarım metodolojisinin kullanılması, mimarının estetik ve kültürel açıdan anlaşılması, tasarımı insanı ve sosyal açıdan anlamak, iç mekan projesinin gereksinimleri ve bina teknolojisi yeterlilikler listesi içerisinde yer almaktadır. Üniversiteler lisans ve yüksek lisans eğitimlerini planlarken bu alanların hangisinde odaklanacaklarını seçmektedirler.

Eğitimler aşağıda yer alan niteliklerin edinilmesini sağlamalıdır:

1. Tasarım ilkelerine ilişkin eleştirel anlayış, düşünce ve bunları ifade edebilme becerisi
2. İç mimarlık mesleğinde sosyal ve etik sorumluluk bilinci
3. Tasarımsal düşünme biçimi pratiği
4. İnşaa süreçlerinde yer alan ilkelerin bilgisi
5. İç mimarlık tarihi ve teorisi hakkında eleştirel bir anlayış
6. Bilimsel araştırma yöntemleri
7. Mesleki etik kurallar ve çevre etiği
8. Ergonomik ilkeler ve tasarım hakkında temel bilgi
9. Sosyal ve antropolojik modellere aşinalık böylece kullanıcı merkezli projeler oluşturulabilir.
10. Proje ve binalar hakkında temel bilgi ve yönetime aşinalık
11. İnşaatların teknik detayları ve kullanılan teknoloji hakkında anlayış
12. Yapı kanunları ve yönetmelikleri hakkında temel anlayış.
13. Farklı bina türlerini karakterize etme
14. İç mimarlık teorisi hakkında genel ilkelerin ve teorilerin bilgisi

Eğitimde bir ortaklık sağlama üzerinden akrediasyonun özellikle birinci sınıf eğitiminde önemli rol oynamaktadır. Birinci sınıf tasarımın temellerinin öğretildiği, içerisinde yaratıcılığın yoğun olarak kullanıldığı birçok okulda benzerlikler bulunmaktadır. Birinci sınıfta tasarımın temellerinin öğretilmesi bir ortaklık ve benzerlik iken bunun yöntemlerinin ve ders bazında eğitime yansımalarını farklı olduğu düşünülmektedir.

3.2. Birinci Yıl İç Mimarlık Eğitimi İçeriği

Eğitimin yaşam boyunca devam eden bir süreç olması bir gerekliliktir. Bu gerekliliğin vurgulanmasından sonra günümüzde eğitim kurumlarının önemi daha da artmıştır. İç mimarlık eğitimi alanında uygulanmakta olan not sistemine bağlı kredilendirme ve dört yılı içerisinde barındıran eğitim süreci sürekli olarak geliştirilmelidir. Bu belirli yıl ile sınırlandırılmış süreç içerisinde öğrenciler eğitimin belirli bir süre sonra biteceğini ve bu noktadan sonra yeni bir şey öğrenmelerine gerek olmadığını varsaymaktadır.

Bu sistem içerisinde iç mimarlık eğitiminde oldukça kritik bir role sahip yaratıcı düşünmenin geliştirilmesine yönelik çabalar ve uygulamalar; yaparak öğrenme, eleştirel düşünme ve görsel iletişim gibi becerilerin geliştirilmesi gerektiği tartışılmaktadır. İç mimarlık eğitimine henüz yeni adım atan birinci yıl öğrencileri bu durumu tam olarak kavrayamamaktadır. Bu bilinç, deneyimli akademisyenler tarafından öğrencilere kazandırılmalıdır. Bazı okullar birinci yıl iç mimarlık tasarım eğitiminde uygulama alanına önem verirken, bazı okullar da mimarlığın kurumsal ve teorik alanına önem vermektedir. İç mimarlık tasarım eğitimi her iki alanın gerekliliklerini senkronik olarak kazanılması gereken bir eğitim, meslek ve yaşam biçimidir. Rittel'e göre (1985), bir iç mimari tasarımcısının öğrenmesi gereken nitel beceriler; beceri, serbest el çizimi, maket yapma gibi şartlandırma ile kazanılabilen nitelikler, karşılaştırma, uyum ve yakışma gibi tanımı zor fakat örneklerin gösterilmesi ile aktarılabilecek becerilerdir. Bu nitelikler göz önüne alındığında eleştirel yaklaşma yetisi ön plana çıkmakla birlikte karşılıklı değerlendirebilme vurgulanmaktadır. Bu niteliklere ek olarak üç boyutlu düşünebilme ve bunları hayal gücü ile canlandırma, çeşitli formlarda konumlandırma, bunların sonucunda düşünülenleri bir araya getirmek planlanmaktadır.

Türkiye'de iç mimarlık eğitiminin yukarıda bahsedildiği şekilde verilebilme konusunda görüş ayrılıkları yaşanabilmektedir. Lisans öncesi eğitimlerde kazanılmış olması gereken birçok yeti, beceri ve anlayış; lisans eğitimini etkilemektedir. Bu eğitim süreci içerisinde sorunlar karşısında çözüm geliştirebilme davranışı için en önem arz eden yıl, birinci yıl eğitimidir. Eğitimler arası yaşanan farklılıklar nedeniyle, önceden kazanılmış olması gereken yetiler, iç mimarlık tasarım eğitiminin birinci yılında hızlandırılmış bir şekilde öğretilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde farklı tasarım disiplini eğitimlerinde olduğu gibi mimarlık ve iç mimarlıkta da birinci sınıf eğitimi tasarımın temellerinin aktarıldığı “temel tasarım dersine” dayanmaktadır. Bu kapsamda yaratıcılık ve yaparak öğrenme derslerin odağını oluşturmaktadır. Buradan kaynakla birinci sınıf eğitiminin şu özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Eke ve Usta , 2016) ;

- Yaratıcılığı geliştirme odaklı
- Y yaparak öğrenme metodunun kullanıldığı öğrencilerin farkındalık, anlayış ve becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir öğretim modeline dayanan (Hardin, 1994: 49; Shoshi ve Oxman, 2000).
- Eleştirel düşüncenin hâkim olduğu
- Kavramları tanıma ve kullanma
- Soyut düşünme ve gözlem yeteneği
- Görsel becerilerin güçlenmesi
- Çevreyi keşfetmek
- Kendini ifade etme ve gelişim gösterme
- Kritik düşünme biçimi

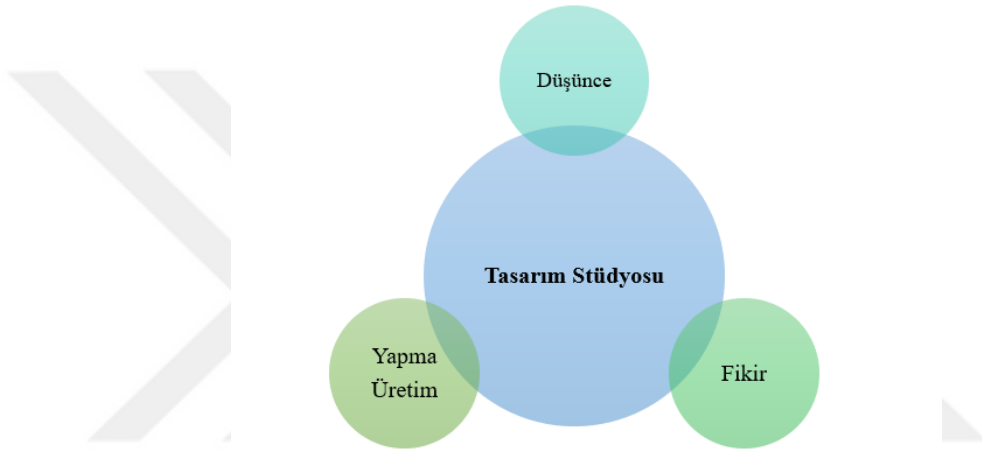
Soyut olan kavramlarla iç içe bir tasarım eğitimi, çok kapsamlı, tanımlaması, anlaması, kategorize etmesi ve biçimlendirmesi zor, çelişkili ve karmaşık bir yapıya sahip olmaktadır (Yürekli ve Yürekli, 2004: 53-62). Günümüzde olan tasarım eğitiminde, stüdyolar öğrencilere soyut, yaratıcı, esnek ve eleştirel düşünme yetisinin kazandırılması bakımından önem arz etmektedir. Buna ek olarak Schön stüdyoları, “öğrenmenin gerçekleşebileceği tasarıma özgü farklı bir bilgi yöntemi olarak” tanımlamaktadır. Y yaparak öğrenme ve bir bilgi oluşturma süresi için en uygun alan olduğunu savunmaktadır (Schön, 1985: 63; Cross, 2006: 14- 19).

Günümüz eğitim modelleri çerçevesi içerisinde öğrencilerin deneyimsel eleştirel ve yaratıcı düşünme sistemini içerisinde barındırmaktadır. Deneyimsel mimari öğrenme atölyelerde gerçekleşmektedir. Bu kapsamda, günümüz atölye ya da stüdyo dersleri anlayışından da bahsetmek gerekmektedir.

Günümüz stüdyo ve tasarım anlayışında tüm süreç sonucu oluşan tasarım ürünün iyi ya da mükemmel olması önemli değildir, ortaya çıkan üründe tasarım sürecinin tamamına dair bilginin bir davranış biçimi şeklinde benimsenmesi anlayışı aranmaktadır. Stüdyo kültürü ile birlikte eleştirel, yaratıcı düşünme ve akıl yürütme

becerilerinin öğrencilere kazandırılması mimarlık eğitiminin ana hedefleri arasında yer almaktadır. Bir tasarım stüdyosunda yapılandırmacı paradigma bağlamında öğrenme, bütüncül bir düşünme biçimi geliştirmekle başlar. Öğrencinin soru ve merakı, ilgilendiği alan ve bütüncül yönleri zihinsel bir süzgeçten geçirilir (Aydınlı, 2015: 1- 18).

Stüdyo ortamını desteklemek için basit problemler ve çözüm önerileri sağlanmalıdır. Öğrencilere araştırma için farklı sunum başlıkları verilerek ve bu doğrultuda keşfettiklerini sunarak kritik yönler belirleyip geliştirmeleri mümkün kılınmalıdır. Tasarım stüdyosu, düşünce-fikir-yapmaya ve üretime dayanır (Şekil 2).

Şekil 2. Tasarım Stüdyosu Kavramı (Kurul S. , 2023)

Öğrenciler tasarım konusu ile kendi fikirlerini geliştirebilmek ve ortaya koyabilmek için tasarım stüdyolarında temsile dayalı tasarım araçlarını kullanmaktadırlar. Ortaya koyulan bu fikirler ve üretimlerde sonuca ulaşmak amaçlanmamaktadır, aksine, öğrenciler üretimlerini düşünme ve anlatma, özetle düşünme ve ifade etmede iletişim aracı olarak kullanmaktadır.

Tasarım stüdyosu dersinde; öznel öğrenme alışkanlıkları, mekân kavrama, yorumlama ve çeşitli anlatım tekniklerini kullanarak mekân hakkındaki düşünceleri ifade etme, mimari mekân ve çevreyi bir perspektiften görme, insan eylemlerini ve insan eylemlerinin gerçekleştirilme biçimini sorgulama ve beceri kazanmayı hedeflemektedir.

Tasarım eğitiminin amacı, insanlığın gelecekte duyacakları ihtiyaçları tespit edip, ihtiyaç sahiplerine tercüme ederek onları bu ihtiyaçlarına yönlendirmektedir.

Başka bir değiş ile topluma yabancılaşma ve bu sayede olaylara farklı bir bakış açısı ile bakabilme yeteneğine sahip olma olarak adlandırılabilir. Bu eğitim sayesinde yaşanan değişim mimarlık öğrencilerinin yaşadığı en önemli değişim olarak tanımlanabilir. Mimari tasarım stüdyo dersi mimarlık eğitiminin en önemli derslerinden biri olarak nitelendirilebilir çünkü öğrencilerin tasarım mantığı büyük ölçüde bu derste şekillenmeye başlar. Bu ders içerisinde yapılan ve ortaya konulan tasarımın öğretilmesinden çok, tasarımın değerlendirilmesi ön plandadır. Mimarlık mesleği içerisinde soyut, somut ve belirsiz özellikleri bünyesinde barındırır, mimarlık işinin değerlendirilmesi objektif olmak kaygısı ile eksik yapılabilmektedir. Tasarım eğitimi stüdyo dersi bu belirsizlik ile başa çıkabilecek yeni yöntemleri geliştirme açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu tıkanma noktasında tasarım eğitimi esneklik, sağduyu ile birlikte öğrencilere katkı sağlamaktadır.

Higgott'a (1996) göre yaratıcılığı ortaya çıkarmak için “öğrendiklerini unutma (unlearn)” süreci yaşanmalıdır. Bu bakımdan öğrenciler, tasarım stüdyosunda ilk yıl öğrendiklerinin tekrar üstünden geçerek, sosyal ve fiziksel çevreye yeni bir bakış açısı kazanmalıdır. Birinci sınıf iç mimari tasarım eğitiminde edinilmesi gereken becerilerin en başında zengin görsel formlar oluşturmaya yönelik alıştırmalar vardır. Hangi yöntemler verilirse verilsin bunun ışığında, şekillendirme egzersizleri yaratıcılığın geliştirilmesine yardımcı olacaktır. Birinci sınıf iç mimarlık eğitiminde, yaratıcılığa odaklanan tasarımın temellerinin öğretildiği ve eleştirel düşünme gibi becerilerinin geliştirildiği bir dönemi tanımlamaktadır.

3.3. Birinci Yıl İç Mimarlık Eğitiminin Kazanımları ve Hedefleri

İç Mimarlık Tasarım eğitiminin ilk yılında, stüdyo dersleri ve bilgi yapısı, diğer tasarım odaklı olmayan disiplinlerden ayrı olarak konumlandırılır. İlk yılda olan tasarım eğitimi, bilginin öğrenilme biçimine göre de farklılık gösterir. Öğrencilere mekan ve tasarımla ilgili verilen her türlü bilgi bu eğitimi doğrudan etkiler. 1940'larda iç mimarlığı dekorasyondan ayıran çeşitli eğitim programlarının oluşturulması gibi birçok eylem gerçekleştirilmiştir (Havenhand, 2004). İç mimarlık eğitimi farklı zaman dilimleri içerisinde değişmekle birlikte, iç tasarımın değerleri açısından, iç tasarımın evrensel olarak kabul edilen önemi ve akademide bir disiplin olarak tanınmaması gibi konular hala çözümlenememiştir (Guerin, 2004).

Başlangıç stüdyosu, tasarım eğitimin temelini oluşturmaktadır (Arabacıoğlu ve Arabacıoğlu, 2011, 2013). İlk yılda başlangıç stüdyosuna öz bir yapıda bir tasarım eğitiminden oluşan, farklı ölçeklerde tasarımların oluşturulduğu eğitim sistemi, öğrencilerin tasarım düşüncelerinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Öğrencilerin önemli bir çoğunluğu ilk kez birinci yılda tasarım ve tasarım problemleri ile karşılaşılıyor olmaları birinci yıl eğitimini çok önemli bir noktaya taşımaktadır. Tasarım eğitimi içerisinde yer alan ilk yıl tasarım stüdyosu eğitimleri, öğrencilerin zihninde tasarımı kritik bir süreç olarak düşünmesini sağlamak için önemli fırsatlar sunmaktadır (Şenel, Türkkan ve Kurtuncu, 2013). Birinci yılın kendi içerisinde barındırdığı geleceğe yönelik oluşturulabilecek düşünce sistemini etkilemesi çok önemli bir potansiyel olarak görülmektedir. Bu durumda birinci yılda alınan eğitimin öğrencilere özel olan “tasarım düşüncesini” oluşturması beklenmektedir. Bahsedilen tasarım düşüncesinin oluşmasında birinci yıl stüdyo dersleri önemli bir unsurdur. Öğrenciler bahsetmiş olduğumuz tasarım sürecinde verilen derslerin birinci yıl içerisinde tam olarak anlaşılmadığına fakat ilerleyen yıllarda bu bilgilerin hayati önemi sahip olduğunu anladıklarını ifade etmektedirler (Kulluoğlu, 2017).

Tasarım eğitiminde tek bir doğrunun olmaması sebebiyle, birinci yıl derslerinde öğrencilerin bu durumun önemini kavrayamaması temel tasarım eğitiminin doğası olarak görülmektedir. Birinci yıl tasarım eğitiminde öğrenciler sadece çözüm yöntemlerini değil, sorunlara nasıl yaklaşması gerektiğini ve bu sorunlara bir bakış açısı geliştirmektedirler. Birinci yıl eğitiminde oluşturdukları bu bakış açısı tüm lisans eğitimlerini etkilemektedir.

Birinci yıl eğitimi içerisinde öğrencilerin tasarım eğitiminde temel bir düşünce sistemi oluşturması ve çözüm yöntemlerinin yanı sıra çözüme nasıl yaklaşması gerektiğini öğrenmesi ve bu ilk yılda edindiği bilgileri temel olarak kullanıp, akademik hayatları boyunca düşünce yapısının devamlılığının oluşması ve kullanılması amaçlanmaktadır. Türkiye’de akademik kurumlarda birinci yıl dersleri birbirinden farklılık göstermektedir. Türkiye’de akademik kurumlarda alanın artmasına ve yaygınlaşmasına karşın, yeni kurulanlar da dahil olmak üzere üniversitelerde bölümlerin bağlı olduğu fakültelerin çeşitliliği alana yönelik yaklaşımlardaki çeşitliliği göstermektedir. Fakültelerdeki çeşitlilik, iç mimarlık eğitiminin kapsamının farklı değerlendirilmesinin bir sonucu olarak düşünülebilir. Çelik (2008), 2008 yılını temel alarak farklı üniversitelerdeki altı iç mimarlık programının karşılaştırmalı analizini

yaptığı çalışmada, öğretim üyesi sayısının öğrenciye oranında, toplam mezuniyet için gerekli krediler ve teorik derslerin bölümlerde açılan tüm derslere oranı bağlamında bir değerlendirme yapmıştır. Bu bulgular, farklı üniversitelerdeki iç mimarlık bölümlerinin sadece fakülteler ile algılanan bağlantı açısından değil, aynı zamanda eğitim uygulamaları ve alanda bir lisans derecesi tamamlama gereklilikleri açısından da farklılık gösterdiğini göstermektedir. Bu nedenle Türkiye'de iç mimarlık eğitimi uygulamalarının çeşitlilik gösterdiği ve iç mimarlık öğrencilerinin farklı eğitim deneyimlerinden geçtiği söylenebilir.

İç mimarlık bölümü birinci yılda tasarım ile tanışan öğrencilere, daha öncesinde lise eğitimlerinde resim ve müzik gibi dersler sadece öğretilirken, bölüme geçtiklerinde ise tasarım diliyle tanışmaları ve tasarım dilinin öğretilmeye çalışılması görülmektedir. Birinci sınıf, yaratıcılığa odaklanan tasarımın temellerinin öğretildiği ve eleştirel düşünme, yaratıcı düşüncenin açığa çıkması gibi becerilerinin geliştirildiği bir dönemi tanımlamaktadır.

4. BİRİNCİ YIL İÇ MİMARLIK EĞİTİMİ DERS PLANLARI ANALİZİ

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye'deki 2022 ÖSYM tercih verilerine göre seçilmiş, 20 üniversitenin iç mimarlık ile iç mimarlık ve çevre tasarımı bölümlerinin 1. yıl müfredatlarını çözümlemek amacı ile bir analiz çalışması yapılmıştır. Araştırma kapsamında tüm veriler, YÖK Atlas'ın internet sitesi, (<https://yokatlas.yok.gov.tr>), ÖSYM'nin internet sitesi (<https://www.osym.gov.tr/>) ve üniversitelerin kendi resmi internet sitelerinden yapılan incelemeler sonucunda elde edilmiştir.

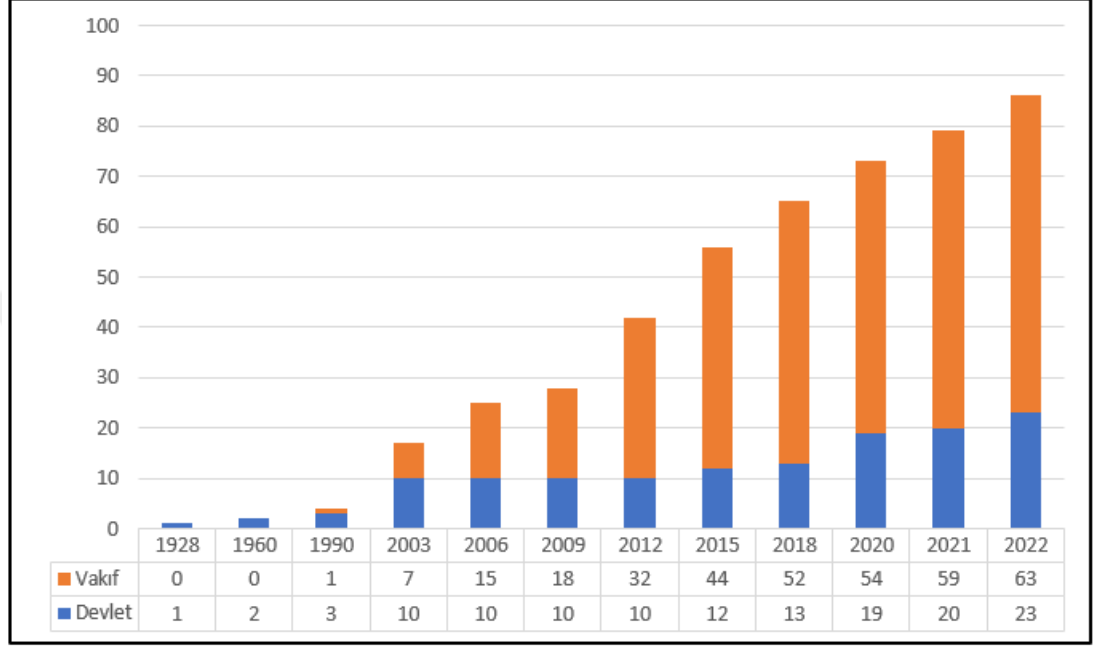
4.1. Örneklem Grubun Oluşturulması

Çalışmada 2012 yılından önce halihazırda iç mimarlık ile iç mimarlık ve çevre tasarımı bölümleri olarak faaliyet gösteren ve günümüzde de devam eden 20 üniversitenin müfredat içerikleri 1. yıl bazında ele alınmıştır.

İlgili üniversiteler ve ders içerikleri aşağıda ayrı ayrı alınmış ve sonraki bölümlerde daha geniş şekilde değerlendirmeleri yapılmıştır. 20 üniversite seçilirken ÖSYM sitesinden 2022-Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) veriler göz önünde

bulundurularak ilgili bölümün Eşit ağırlık ve Sayısal puan türlerine göre en yüksek puan ile öğrenci kabul eden ilk 10'ar üniversite örneklem grup olarak alınmıştır.

Ülkemizde içmimarlık eğitimi ilk defa 1925 yılında başlamıştır. 1985 yılında bu sayı 3'e ulaşmıştır. 2010 yılına kadar artarak 20 üniversitede iç mimarlık eğitimi sürdürülmüştür.

Şekil 3. Türkiye’de iç mimari eğitim veren üniversitelerin yıllara göre artışı

(Erbay & Ulusoy,2021 ; Kurul S. , 2023)

Şekil 3’de Erbay ve Ulusoy’un 2021 yılında yaptığı çalışma geliştirilerek, 2021 ve 2022 yılındaki veriler de eklenmiştir. Buna göre Şekil 3’de, 2012 yılında okullarda ciddi bir artış görülmektedir. Bu tarihten itibaren hızla artan İç Mimarlık alanında eğitim veren bölüm sayısı 2012’de 42’ye, 2015’de 56’ya ve 2019’da 69’a ulaşmıştır. (Erbay & Ulusoy,2021 ;YÖK Atlas Lisans Rehberi, 2022).

Buradan kaynakla örneklem grubunu oluşturan 20 adet iç mimarlık bölümü 2012 senesinden önce kurulanlar arasından seçilmiştir. Bununla birlikte 2012’den sonra açılan bölümlerin eğitim planlarına bakıldığında önceki yıllarda açılarak, kurumsallaşan ve mezun vermiş olan bölümlerin eğitim planları temel alınarak kurgulandığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, en az 10 yıllık ve gelişim sürecini tamamlamaya yakın okulların programları seçilmiştir.

4.2. Analiz Aşamalarının Oluşturulması

Araştırmada belirlenen örneklem grubuna dahil olan iç mimarlık eğitimi veren okulların birinci sınıf müfredatlarının iki yarıyılı aşağıdaki şekilde sınıflandırılarak analizler edilmiştir. Birinci yıl eğitim planını oluşturan dersler;

- Zorunlu dersler-seçmeli dersler-alandışı dersler
- Uygulamalı dersler-kuramsal/teorik dersler
- Tasarım temelli dersler-çizim temelli dersler-bilgisayar temelli dersler şeklinde gruplandırılarak çeşitli veriler elde edilmiştir.

Belirlenen sınıflandırmaya göre analiz süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmuştur;

- Birinci aşama: her bölüm özelinde güz ve bahar dönemleri tablolaştırılarak derslerin ayrı ayrı ders saatleri ve AKTS ile toplam ders saatleri ve AKTS kredileri belirlenmiştir.
- İkinci aşama: her bölüm özelinde birinci yıl eğitim planının oluşturan dersler zorunlu-seçmeli ve alandışı olarak sınıflandırılmıştır. Ardından zorunlu, seçmeli ve alandışı derslerin saatlerinin toplam saate oranları bulunmuştur. Aynı işlem AKTS kredileri açısından da tekrarlanmıştır.
- Üçüncü aşama: her bölüm özelinde birinci yıl eğitim planının oluşturan dersler uygulamalı ve kuramsal/teorik olarak sınıflandırılmıştır. Ardından uygulamalı ve kuramsal derslerin saatlerinin toplam saate oranları bulunmuştur. Aynı işlem AKTS kredileri açısından da tekrarlanmıştır.
- Dördüncü aşama: her bölüm özelinde birinci yıl eğitim planının oluşturan dersler tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli olarak sınıflandırılmıştır. Ardından bu derslerin saatlerinin toplam saate oranları bulunmuştur. Aynı işlem AKTS kredileri açısından da tekrarlanmıştır.
- Beşinci aşama: elde edilen tüm veriler bir araya getirilerek benzer ders grupları oluşturulmuştur.

Sonuç olarak bu araştırma kapsamında yapılan tüm analizler mevcut iç mimarlık birinci sınıf eğitim planlarını bütüncül bir bakış açısıyla anlayarak ülkemizdeki iç mimarlık eğitiminin ilk basamağıyla ilgili araştırmacılara bir projeksiyon tutmaktadır.

4.3. Analizler ve Değerlendirmeler

Araştırma kapsamında öncelikle örneklem grubunu oluşturan ve ülkemizde iç mimarlık eğitimi veren okullar yükseköğretim kurumları sınavı (YKS) kılavuzu baz alınarak puan türlerine göre sınıflandırılmıştır. Ardından en yüksek puana göre her bir kategori içinde sıralama yapılmıştır. Bu tez kapsamındaki örneklem grubunu oluşturan iç mimarlık bölümlerinin güncel müfredatları analize konu edilmiştir.

Tablo 4’de 2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) kılavuzu’na göre sayısal puan türüne göre öğrenci kabul eden ile devlet ve vakıf üniversitelerinde 2012 yılından önce kurulan İç Mimarlık bölümleri yer almaktadır. Puan sıralamasına göre bu üniversiteler; İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Çankaya Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Haliç Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesi olmak üzere 10 üniversitedir.

Tablo 4. 2022 ÖSYS Sayısal Puan Türünden Öğrenci Alan İç Mimarlık Bölümleri

	Üniversite Türü	Üniversite Adı	Fakülte / Yüksekokul Adı	Program Adı	Bölüm Kuruluş Tarihi	Puan Türü	En Büyük Puan
1	DEVLET	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık	2002-2003	SAY	471,57828
2	VAKIF	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık (İngilizce) (Burslu)	2009-2010	SAY	434,92426
3	DEVLET	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık	1925	SAY	434,55339
4	DEVLET	MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Güzel Sanatlar Fakültesi	İç Mimarlık	1957-1958	SAY	426,27152
5	VAKIF	ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık (İngilizce) (Burslu)	1999	SAY	412,29677
6	DEVLET	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık	2000-2001	SAY	408,97598
7	DEVLET	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ (KONYA)	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık	2003-2004	SAY	372,46033
8	VAKIF	HALIÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık (Burslu)	1999-2000	SAY	371,48296
9	DEVLET	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (TRABZON)	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık	1993-1994	SAY	366,98526
10	VAKIF	MALTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık (Burslu)	2003-2004	SAY	365,95702

Tablo 5’de 2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) kılavuzu’na göre eşit ağırlık puan türüne göre öğrenci kabul eden ile devlet ve vakıf üniversitelerinde 2012 yılından önce kurulan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri yer almaktadır. Puan sıralamasına göre bu üniversiteler; Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi, Ankara Hacettepe Üniversitesi, Ankara TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul Kadir Has Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ankara Atılım Üniversitesi olmak üzere 10 üniversitedir.

Tablo 5. 2022 ÖSYS Eşit Ağırlık Puan Türünden Öğrenci Alan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri

Üniversite Türü	Üniversite Adı	Fakülte/ Yüksekokul Adı	Program Adı	Bölüm Kuruluş Tarihi	Puan Türü	En Büyük Puan
1 VAKIF	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	1990-1991	EA	488,81373
2 VAKIF	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ (GAZİANTEP)	Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (Burslu)	2012	EA	487,83069
3 VAKIF	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	2008	EA	461,09127
4 DEVLET	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	Güzel Sanatlar Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	1985-1986	EA	448,78557
5 VAKIF	TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (Burslu)	2012	EA	435,00164
6 VAKIF	İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ	Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	2006-2007	EA	427,60604
7 VAKIF	İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ	Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	2002-2003	EA	415,98908
8 VAKIF	KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)	Sanat ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	2012	EA	414,56882
9 VAKIF	İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (İngilizce) (Burslu)	2006	EA	411,19575
10 VAKIF	ATILIM ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)	Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı (Burslu)	2007	EA	405,39076

Birinci aşama analizler kapsamında; Örneklem grubu oluşturan üniversitelerin İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinin birinci yıl güz ve bahar dönemleri derslerinin ders saatleri, AKTS kredileri tablolar halinde belirlenmiştir.

İkinci aşamada analizler kapsamında; Örneklem grubu oluşturan Eşit ağırlık puan türüne göre öğrenci alan üniversiteler ve sayısal puan türüne göre öğrenci alan üniversitelerin iç mimarlık eğitimi birinci yıl eğitim planlarındaki zorunlu, seçmeli ve alandışı derslerin analizleri yapılmıştır.

Üçüncü aşamada analizler kapsamında; Örneklem grubu oluşturan üniversitelerin iç mimarlık eğitimi birinci yıl derslerinin uygulamalı, teorik ders saatleri ve AKTS kredileri incelenmiştir.

Dördüncü aşamada analizler kapsamında; Örneklem grubu oluşturan üniversitelerin iç mimarlık eğitim planını oluşturan dersler tasarım temelli, bilgisayar temelli ve çizim temelli olarak incelenip toplam saat oranları analiz edilmiştir.

4.3.1. Araştırma 1 : Birinci Yıl Eğitim Planları Analizleri

Sayısal puan türünden öğrenci kabul eden iç mimarlık üniversiteleri şu şekildedir;

- İstanbul Teknik Üniversitesi
- İstanbul Bilgi Üniversitesi
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- Marmara Üniversitesi
- Çankaya Üniversitesi
- Akdeniz Üniversitesi
- Selçuk Üniversitesi
- Haliç Üniversitesi
- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Maltepe Üniversitesi

Bu sıralamaya göre 2002 yılında kurulan İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü birinci yıl eğitim planı Tablo 6' da görüldüğü gibidir.

İTÜ iç mimarlık 2002-2003 öğretim yılında eğitime başlayan ve ilk mezunlarını Haziran 2006'da vermiştir.

İç Mimarlık eğitiminde farklı disiplinler arasında işbirliğine öncelik veren bütünsel bir yaklaşım benimsendiği programın başlıca amacı İç Mimarlık eğitiminin temelinin tasarım eğitimiyle atılması ve daha sonra iç mekan ölçeğine odaklanmasıdır. Bu sebeple eğitim programının ilk üç döneminde İTÜ Mimarlık Fakültesi Temel Eğitim Stüdyosu (TES) çerçevesinde İç Mimarlık öğrencileri fakültenin Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Endüstri Ürünleri Tasarımı ve Şehir ve Bölge Planlama bölümleri ile ortak yürütülen bir eğitim sürecinde tüm Mimarlık Fakültesi öğrencileriyle bir arada eğitim almaktadır (URL-5,2023).

Tablo 6. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2002-2003						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Vis.Comm.I:Visualiz.&Tch.Drw.	2	2		4,0	4	Z
Mathematics I	3	2		6,0	5	Z
Project I	2	6		8,0	8	Z
Basic Design and Visual Arts	0	4		3,0	4	Z
Int.to Interior Archit.&Ethics	2	0		4,5	2	Z
EAP Through Global Goals	3	0		3,5	3	Z
2. YARIYIL				29,0	26	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Yapı Mekaniği	2	2		7,0	4	Z
İç Mimarlıkta Tarih ve Kuram I	3	0		4,0	3	Z
Project II	2	6		8,0	8	Z
Vis.CommII:Visualization&Persp	2	2		4,0	4	Z
Intr.to Prog.Language (PYTHON)	1	0	2	4,5	3	Z
Basics of Academic Writing	2	0		3,5	2	Z
Girişimcilik & Kariyer Danış.	0	2		1,0	2	Z
				32,0	26	

Tablo 6'ya göre, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ders bilgileri incelendiğinde; birinci sınıf birinci yarıyıl 29 AKTS'ye karşılık 26 saat ders verilmektedir. Birinci sınıf ikinci yarıyıl 32 AKTS'ye karşılık yine 26 saat ders verilmektedir. İTÜ birinci sınıf eğitim planında yer alan derslerin hepsi zorunlu ders kategorisindedir.

Öğrenciler tasarımın ilk yılında bölümün hazırladığı tüm dersleri almakla yükümlüdürler. İTÜ’de uygulanan TES Foundation Studio modeline göre, öğrenciler İTÜ Mimarlık Fakültesi’ndeki lisans eğitimleri boyunca kullanacakları konu ve kavramları bütünleşik bir eğitim modeli içerisinde alacaklardır. Bu bağlamda, tüm mimari bölümlerdeki öğrencilerin, disiplinler arası bir tasarım eğitimi ile düşünüp, çalışıp, üretme fırsatları olacaktır (URL-6,2023). İTÜ’de teorik derslerin ağırlıkta olduğu bölümde, İç Mimarlık Tarih ve Kuram-I, EAP Through Global Goals, Introduction To Interior Architecture & Ethics, Introduction To Programme Language ile Basics of Academic Writing derslerinin uygulamalarının olmadığı görülmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; İTÜ’de birinci yarıyıl 20 saat zorunlu, ikinci yarıyıl 19 saat zorunlu ders saati olmaktadır. Alandışı dersler olarak, Matematik dersi önemli bir AKTS krediye sahiptir. İlk yarıyıl 8 saat olan alandışı dersler, ikinci yarıyıl 7 saate düşürülmüştür. Seçmeli derslere ise birinci sınıf eğitim müfredatında yer verilmemiştir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Birinci yarıyıl ile ikinci yarıyılın uygulama saatleri eşit bir şekilde 14 saattir. İkinci yarıyıldaki saat eşitliğini “LAB” (laboratuvar) dersi tamamlamıştır. Teorik dersler ise 12 şer saat olarak iki yarı dönemde de eşittir ve uygulamalı derslere göre daha az saate sahiptir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; Tasarım temelli ve aynı zamanda çizim temelli dersler grubunda olan “Project I-II, Basic Design and Visual Arts” gibi dersler yer almaktadır. Visual Communication I ve II dersleri ara kesitte olan her iki bilginin de aktarılabilirdiği dizayn dersidir. Bu derste öğrenciler görsel iletişim becerilerini geliştirmektedir. Teknik çizim hem bilgisayar üzerinden hem de kağıt üzerinden uygulamalı olarak yapılabilmektedir.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Türkiye’nin öncü akademisyen ve tasarımcı mimarlarının ortak projesi olarak 2005 yılında açılan Mimari Tasarım Yüksek Lisans Programı’nın ardından, 2009-2010 akademik yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde Mimarlık Fakültesi kurulmuştur. Disiplinlerarası bir eğitimin hedeflendiği fakültenin yapısı mimarlık ve tasarım alanlarında uluslararası standartları gözeterek oluşturulmuştur. Etkileşimli bir eğitim modeline göre tasarlanan Mimarlık Fakültesi’nde yer alan Mimarlık, İç Mimarlık ve Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri’nin lisans programları bulunmaktadır. İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimarlık

Fakültesi İç Mimarlık Bölümü de 2009 yılında kurulmuştur. Bölümün birinci yıl eğitim planı Tablo 7’de görülmektedir (URL-7,2023).

Tablo 7. İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2009-2010						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım I	8	3		10,0	11	Z
Tasarım Sunumu I	3	0		5,0	3	Z
Kültür ve Fikirler Tarihi	3	0		4,0	3	Z
Tasarı Geometri	3	0		5,0	3	Z
Akademik Beceri Odaklı İngilizce I	4	0		4,0	4	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
2. YARIYIL				30,0	26	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım II	8	3		10,0	11	Z
Tasarım Sunumu II	3	0		5,0	3	Z
İç Mimarlığa Giriş	3	0		4,0	3	Z
Tasarı Hesaplama	3	0		5,0	3	Z
Akademik Beceri Odaklı İngilizce II	4	0		4,0	4	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
						Z
				30,0	26	

Tablo 7’de görüldüğü üzere; İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde birinci yıl tasarım eğitiminde teorik dersler uygulamalı derslere göre daha fazla saate sahiptir. Toplam AKTS’nin 30 olduğu her yarıyılta toplam dersler ise 26 saat ile eşittir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; Temel Tasarım I ve II derslerinin dönem içindeki çalışmaları tasarım ilişkilerini anlama ve ilişki kurmalarını geliştirmeye yoğunlaştığı için teorik saat açısından daha yoğundur.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; yine Temel Tasarım derslerindeki uygulama süreçleri öğrencilerin kendilerini ifade etme yetisini geliştirir. Eskizler ve fotoğraflar ile dönem boyunca yapılan çalışmalar tasarım dilini öğrenmek açısından öğrencilere fayda sağlayacaktır.

Tasarım temelli, çizim temelli veya bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; Tasarı Geometri ve Tasarı Hesaplama derslerinde bilgisayar kullanılmaktadır. İki veya üç boyutlu çizimler ve modeller oluşturularak geometrinin özelliklerinin ayırt edilmesi açısından öğrenciler için çok önemlidir. Öğrenciler tasarım süreçlerinde kullanmak üzere form bulma süreçlerini geliştirebilirler ve tasarımlarının çeşitlerini türetebilirler.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İç Mimarlık bölümü, önemli akademik kadrosu ile birlikte 1925’den beri hizmet vermektedir. Programın asıl amacı iç mimari ile ilgili tasarım, iç mekan ve mobilya tasarlama süreçleri, detay çözümlemeleri, malzeme renk ve aydınlatma gibi tasarım odaklı konuları çağdaş bir yaklaşım ile içermekte olup, öğrencilere özgün ve yenilikçi bir tasarımcı kimliğini kazandırmaktır (URL-8,2023).

Tablo 8’de görüldüğü üzere; Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde her yarıyıl 30 AKTS olan dersler ilk yarıyıl 25 saat iken ikinci yarıyıl da ise 29 saat şeklinde eğitim planında olmaktadır. Neredeyse tüm derslerinin uygulama saatine sahip olduğu görülmektedir. Sadece ortak alan dışı ders olan Türk Dili I-II, Yabancı Dil I-II, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II uygulaması olmayan derslerdir ki bu, özellikle öğrencilerin yaratıcılık, uyum, sonraki yıllar için pratikte ve altyapı için son derece önemlidir.

Tablo 8. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1925						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Mekan Tasarlama (Spatial Design)	1	2		4,0	3	Z
Tasarı Geometri (Design Geometry)	1	2		4,0	3	Z
Tasarıma Giriş I (Int.to Design I)	1	2		4,0	3	Z
Temel Eğitim (Basic Education)	2	2		4,0	4	Z
Yapı Bilgisi I (Construction I)	1	2		4,0	3	Z
Teknik Resim I (Technical Drawing I)	1	2		4,0	3	Z
Yabancı Dil I (Foreign Lang. I)	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili I (Turkish Language I)	2	0		2,0	2	Z
Atatürk İlk.ve Ink.Tar. I (Atatürk's Princ. I)	2	0		2,0	2	Z
2. YARIYIL				30,0	25	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Bilgisayar Destekli Tasarım I (Com.Aided Design I)	2	0		3,0	2	Z
Konutlarda Mekan Organizasyonu (Spatial Org.In Houses)	1	2		3,0	3	Z
Perspektif (Perspective)	1	2		3,0	3	Z
Tasarıma Giriş II (Int.to Design II)	1	2		3,0	3	Z
Mesleki Temel Eğitim (Prof. Exp. Tech.)	2	2		3,0	4	Z
Yapı Bilgisi II (Construction II)	1	2		3,0	3	Z
Teknik Resim II (Technical Drawing II)	1	2		3,0	3	Z
Yabancı Dil II (Foreign Lang. II)	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili II (Turkish Language II)	2	0		2,0	2	Z
Atatürk İlk.ve Ink.Tar. II (Atatürk's Princ. II)	2	0		2,0	2	Z
Alınması Önerilen Seçmeli Ders (Selected Course)	2	0		3,0	2	S
				30,0	29	

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; Teknik Resim I ve II derslerinin önemi doğrultusunda, bu dersler mesleki olarak öğrenciye ifade etme yeteneği kazandırır.

Öğrenciler bu derste tasarlanacak olan materyallerin anlatım yöntemini öğrenecektir. Bu sebeple her iki dönemde olması faydalı ve önemlidir. MSGSÜ, öğrencilere ikinci yarıyıl da alan ile ilgili seçmeli ders seçeneği sunmuştur.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyılta uygulamalı ders saat sayısı 12 olarak eşittir. Teorik dersler 2. yarıyılta 17 saat ile birinci yarıyılta olduğundan fazladır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; ikinci yarıyılta olan Bilgisayar Destekli Tasarım I dersi ile öğrenciler temel bilgisayar çizim becerilerini kazanır. İç mimari projelerin iki boyutlu veya üç boyutlu olarak hazırlanmasına yönelik temel bilgiler ve prensipler bu derste verilmektedir. Bunlara örnek olarak ; Autodesk Autocad programı ve Adobe Photoshop verilebilir.

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık bölümü 1957’de kurulmuş olup Bauhaus Okulu temel ilkelerini esas almıştır. Güzel Sanatlar ve Tasarım alanlarında ülke endüstrisine katkı sağlamak amacıyla, yaratıcı, uygulamacı ve araştırmacı tasarımcılar yetiştirmeyi amaçlamıştır. İç mimari eğitimi oluşturan, içerik tasarım ilişkisi, teorik ve kültürel birikim, özgün tasarım yapma, malzeme ve uygulama seminerleridir. Eğitimi dört yıldır ve eğitimin amacı öğrencilerin profesyonel yaşam ile doğrudan iletişim kurmaları sağlanmaktadır (URL-9,2023).

Tablo 9. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

MARMARA ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1957-1958						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Sanat Eğitimi I	6	8		10,0	14	Z
Genel Sanat Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
İçmimarlık Temel Tasarım I	4	2		5,0	6	Z
İçmimarlık Teknik Resim I	4	2		5,0	6	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Uygarlık Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil I	2	0		2,0	2	S
				30,0	36	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Sanat Eğitimi II	6	8		10,0	14	Z
Genel Sanat Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
İçmimarlık Temel Tasarım II	2	4		4,0	6	Z
İçmimarlık Teknik Resim II	2	4		4,0	6	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Uygarlık Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil II	2	0		2,0	2	S
Temel Bilgisayar Eğitimi I	2	0		2,0	2	Z
				30,0	38	

Tablo 9’da görüldüğü üzere; Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü’nde her yarıyıl 30 AKTS olan dersler, ilk yarıyıl için 36 saat, ikinci yarıyıl 38 saat şeklinde verilmektedir. Özellikle Temel Sanat Eğitimi I ve II’nin uygulama ağırlıklı olduğu görülen bölümde aynı zamanda İç Mimarlık Temel Tasarım I-II ve İç Mimarlık Teknik Resim I-II’nin uygulama saatleri olduğu görülmektedir. Bu durumda özellikle sonraki yıllarda tasarım ve dizayn derslerinin ağırlıkta olduğu göz önüne alındığında, uygulamalı derslerin yeterli bir oranda temel teşkil ettiği görülebilir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; zorunlu bölüm dersi olan Temel Sanat Eğitimi dersinin öğrencilerin ilk yıl tasarım dilini kavrama açısından uygulama ve teorik ders saati yoğunluğu olarak önemli ölçüdedir. Yabancı Dil dersleri seçmeli ders olarak müfredatta yer almaktadır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Uygarlık Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil gibi teorik derslerin hiçbir uygulama saati olmamaktadır. Bu dersler kuramsal olarak işlenmektedir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; 2.yarıyıl 2. Temel Bilgisayar Eğitimi I dersi verilmeye başlanarak, öğrencilerin bilgisayar ortamında mimari çizim program becerilerini geliştirmeleri yönünde çalışmaya başlanıldığı gözlemlenmektedir. Genel olarak Marmara Üniversitesi eğitim müfredatına bakıldığında ders saatlerinin yoğunluğu tasarım eğitimi alacak öğrenciler için önemli bir ölçüdedir.

Çankaya Üniversite’si 1999 yılından itibaren iç mimarlık eğitimi vermektedir. Programın amaçları doğrultusunda, tasarım sürecinin asıl faktörleri arasındaki yaratıcılığın gelişimine yardımcı olmaktır. Eğitim olarak, kuramsal derslerde genel bilgi aktarımı sağlanır ve stüdyo ortamındaki derslerde ise tasarım sürecinin oluşumunu “yaparak öğrenme” öğretim şekliyle dersleri işlemektedirler. Stüdyolar, amfiler, bilgisayar laboratuvarları, atöyleler ve derslikler gibi çeşitli sayıda çalışma ortamları mevcuttur (URL-10,2023).

Tablo 10. Çankaya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1999						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım	4	4		6,0	8	Z
Görsel Anlatım Teknikleri	2	2		3,0	4	Z
Çizim Standartları	2	2		5,0	4	Z
İç Mimarlığa Giriş	2	0		3,0	2	Z
Mimarlar İçin Geometri	3	0		3,0	3	Z
Akademik İngilizce I	2	2		4,0	4	Z
Türkçe I	2	0		3,0	2	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		3,0	2	Z
				30,0	29	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mekan Tasarımına Giriş	4	4		6,0	8	Z
Yapı İnşası ve Malzemelerin Temelleri	2	2		5,0	4	Z
Ergonomi	2	0		3,0	2	Z
Sanat ve Mimarlık Tarihi	2	0		3,0	2	Z
Yapının İlkeleri	2	0		3,0	2	Z
Akademik İngilizce II	2	2		4,0	4	Z
Türkçe II	2	0		3,0	2	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		3,0	2	Z
				30,0	26	

Tablo 10'a bakıldığında Çankaya Üniversitesinin Teorik ve Uygulama ağırlıklı bir birinci yıl müfredatına sahip olduğu görülmektedir. Birinci yarıyıl 30 AKTS ve 29 saat olarak işlenen müfredat, ikinci yarıyıl ise 30 AKTS ve 26 saat olarak işlenmiştir. Birinci yarıyıl da Temel Tasarım 4 saat uygulama, Görsel Anlatım Teknikleri 2 saat uygulama, Çizim Standartları 2 saat uygulama ve Akademik İngilizce I'ın 2 saat uygulama dersi ile verildiği görülmektedir. Bununla birlikte İkinci yarıyıl da İç Mekan Tasarımına Giriş 4 saat Uygulama, Yapı İnşası ve Malzemelerin Temelleri 2 saat uygulama ve Akademik İngilizce de 2 saat uygulama olarak işlenmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; tüm dersler zorunlu ders olarak verilmektedir. Alan dışı 6 ders vardır. Alan dışı derslerden Akademik İngilizce dersinin, hem teorik hem de uygulamalı ders saati mevcuttur. Ders, okuma, yazmanın yanı sıra dinleme ve konuşma şeklinde uygulamalı olarak da işlenmektedir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Temel Tasarım ve İç Mekan Tasarımına Giriş dersleri Bauhaus yaklaşımı ve Gestalt algı ilkelerine göre olan temel fikir ve ilkeleri uygular. Kavramsal tasarım ilkeleri, tasarım problemleriyle başa çıkma, beyin fırtınası yapabilme gibi faktörleri içerirler. Aydınlatma, fonksiyonel organizasyonlar, insan boyutları gibi iç mimari tasarım için işlevsel somut örgütlenmelerle birlikte soyut düşünceye dayanmaktadır. Bu sebeple, bu derslerin uygulama, teorik ve ders saati toplamaları iki yarıyıl da dahil olmak üzere diğer derslerden fazladır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; Çizim Standartları ve Mimarlar için Geometri derslerinde öğrencilere iç mimaride algı, iletişim ve görsel kavramları geliştirmek için çizim teknikleri öğretilir. Soyut, üç boyutlu, iki boyutlu algılama ve ölçeğe göre olan çizimde yeterlilik, grafik ifade becerilerini geliştirme gibi unsurlara odaklanır. Öğrenciler bu formların ve mimari örneklerin çizim alıştırmalarını yaparlar.

Akdeniz Üniversite İç Mimarlık bölümü 200-2001 yılından beri Mimarlık Fakültesi bünyesinde eğitim vermektedir. Eğitim programının ders içeriği olarak; kültür ve sanat kültürü veren teorik dersler, diğer bölümlerle ortak olup, bölüme yönelik dersler ayrı programlanmıştır. Akdeniz Üniversitesi'nde de teorik derslerde bütünleşik bir eğitim söz konusudur. Dört yıllık eğitim programında birinci sınıfta Temel Tasarım ve Teknik Çizim gibi uygulamalı dersler yer almaktadır. Bunun dışında ortak alınan kuramsal alınan kültür ve sanat dersleri olmaktadır (URL-11,2023).

Tablo 11. Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (ANTALYA)						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2000-2001						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Desen I	2	2		2,0	4	Z
Mimarlık Tarihi	2	0		2,0	2	Z
Teknik Resim	2	2		4,0	4	Z
Bilgisayar Destekli Çizim	2	2		4,0	4	Z
Temel Tasarım I	3	3		10,0	6	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil I	2	0		4,0	2	S
				30,0	26	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Desen II	2	2		2,0	4	Z
İç Mimarlık Tarihi	2	0		2,0	2	Z
Perspektif	2	2		4,0	4	Z
Temel Tasarım II	3	3		10,0	6	Z
Bilgi Teknolojileri Kullanımı	3	0		4,0	4	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil II	2	0		4,0	2	S
				30,0	26	

Tablo 11 incelendiğinde; Akdeniz Üniversitesi'nin de birinci yıl hem birinci yarıyıl da hem de ikinci yarıyıl da kayda değer oranda teorik derslere ek olarak uygulama derslerini müfredatlarına ekledikleri görülmektedir. Her iki yarıyıl da AKTS kredi ve ders saatleri eşittir. Bu bağlamda Desen I-II, Teknik Resim ve Bilgisayar Destekli Çizim derslerinin birinci yarıyıl da 2'şer saat verildikleri görülmektedir. Temel Tasarım I ve II'nin 10 AKTS ile en fazla olduğu ders olarak görülmektedir. Yine Perspektif dersinin de 2 saat uygulama saati olduğu görülmektedir. Tüm bu bulgular göz önünde bulundurulduğunda genel olarak Akdeniz Üniversite'nin güçlü bir şekilde bölüm derslerine girişin birinci sınıfta dahi işlendiği ve temel olarak ele alındığı görülmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; Yabancı Dil dersleri seçmeli ders grubundadır. İç Mimarlık Tarihi ve Mimarlık Tarihi gibi zorunlu dersler diğer bölümler ile ortak alınmaktadır. 2. yarıyıl da İç Mimarlık Tarihi uzaktan öğretim şeklindedir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; ilk yarıyılıda 9 saat uygulama dersi olurken, ikinci yarıyılıda bu ağırlık teorik derslere verilmiştir. Bu aradaki saat farkı Bilgisayar Destekli Çizim ve Bilgi Teknolojileri Kullanımı derslerinden oluşmuştur.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyılıda da olan Desen I/II, Teknik Resim ve Perspektif dersleri çizim temelli dersler olup, öğrencilerin el becerilerini geliştirmeleri yönünde önemli bir altyapı oluşturacaktır.

Her iki yarıyılıda da, bilgisayar destekli çizime ve program öğrenimine yönelik eğitim verilmiştir. Bu dersler Bilgisayar Destekli Çizim ve Bilgi Teknolojileri Kullanımı olarak söylenebilir.

Selçuk Üniversitesi'nde 2019 yılında resmi gazetede yayınlanan bildiri ile Mimarlık ve Tasarım fakültesi isim değiştirmiştir, önceki ismi Sanat ve Tasarım Fakültesi'dir.

Eğitim programı 4 senedir. İç Mimarlık bölümünün amacı ulusal ve uluslararası değerlerin farkınladığı ile soyut,somut kavramları estetik değerler doğrultusunda çağdaş, özgün ve yaratıcı düşünceler ile uygulayan iç mimarlar yetiştirmektir (URL-12,2023).

Tablo 12. Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ (KONYA)						
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2003-2004						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım I	3	3		8,0	6	Z
Teknik Resim	2	2		6,0	4	Z
İç Mimarlık Bilgisi I	2	2		4,0	4	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	4	0		4,0	4	Z
İş Sağlığı ve Güvenliği I	2	0		4,0	2	Z
Yabancı Dil (İngilizce)	4	0		4,0	4	Z
				30,0	24	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım II	3	3		8,0	6	Z
Teknik Resim II	2	2		6,0	4	Z
Türk Dili	4	0		4,0	4	Z
İş Sağlığı ve Güvenliği II	2	0		4,0	2	Z
Mekan ve Kültür	2	0		4,0	2	Z
Temel Bilgisayar Teknikleri Kullanımı	1	2		4,0	3	Z
				30,0	21	

Tablo 12’de Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü birinci ve ikinci yarıyıl ders müfredatına yer verilmektedir. Temel Tasarım I-II, Teknik Resim I-II, İç Mimarlık Bilgisi I ve Temel Bilgisayar Teknikleri Kullanma uygulama saatleri olan dersler olarak görülmektedir. Toplam AKTS her iki dönemde de 30 kredi ve birinci yarıyılta toplam 24 saat ders müfredatta yer alırken ikinci yarıyılta bu 21 saat şeklindedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; ilk yarıyılta 3 ders, ikinci yarıyılta ise 4 ders zorunlu alan dersidir. Alan dışı olan İş Güvenliği dersinde amaç iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ulusal/uluslararası kuruluşlar hakkında bilgi verilmesidir. Bununla birlikte öğrenciler iş güvenliğini bozacak durumdaki etkenleri öğrenir ve çözüm bulma yollarını öğrenirler.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; teorik bir ders olan İç Mimarlık Bilgisi I’in amacı mimari kavramları ve ilişkisi olduğu alanları anlatmak, mekan işlev, planlama, programlama gibi temel mimarlık kavramlarını açıklamaktır.

İç mimari biçimi belirleyen estetik ve çevresel etkenleri açıklayıp, mekanın kurucu elemanlarını tanımlamaktır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; ikinci yarıyılıda Temel Bilgisayar Teknikleri Kullanımı dersi teorik olarak 1 saat, uygulamalı olarak 2 saat işlenmektedir. Bu ders ile öğrenciler mezun olduklarında çalışacakları iş ortamlarında kullanacakları bilgisayar çizim ve tasarım programlarını öğrenmeye başlamıştır.

Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi 1999-2000 yıllarında kurulmuş eski kurumsallaşmış okullardandır. Birinci sınıftan itibaren başlayan ve programın ana unsuru olan stüdyo eğitimi, tasarlama eylemi için gerekli olan özgür bakış açısını ilk yıldan itibaren oluşturmayı amaçlar. Stüdyo eğitimi ile birlikte dijital ortamda ve manuel olarak sunum teknikleri, detay, yapı ve malzeme bilgisinin geliştirilmesini hedeflemiş dersler programda olmaktadır. Dersler amfilerde, stüdyo ortamlarında, model ve malzeme atölyelerinde işlenmektedir. Çeşitli okullar ile gerçekleştirilen atölye çalışmaları, sergi ve paneller yapılmaktadır. Bu da, iç mimarlık bölümünün yapısını oluşturan stüdyo eğitimini destekleyici olmaktadır (URL-13,2023).

Tablo 13. Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

HALIÇ ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1999-2000						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım Stüdyosu I	6	2		12,0	8	Z
Sanat Tarihi	2	0		2,0	2	Z
Malzeme I	2	0		2,0	2	Z
Yapı Bilgisi ve Teknik Resim I	4	0		6,0	4	Z
İç Mimarlıkta Görsel İletişim I	3	1		5,0	4	Z
İngilizce I	3	0		3,0	3	Z
				30,0	23	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım Stüdyosu II	6	2		12,0	8	Z
Tasarım Tarihi	2	0		2,0	2	Z
Malzeme II	2	0		2,0	2	Z
Yapı Bilgisi ve Teknik Resim II	4	0		6,0	4	Z
İç Mimarlıkta Görsel İletişim II	3	1		5,0	4	Z
İngilizce II	3	0		3,0	3	Z
				30,0	23	

Tablo 13’de, Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ders müfredatına bakıldığında; Temel Tasarım Stüdyosu I-II dersi birinci ve ikinci yarıyıl da 6 saat teorik ve 2 saat uygulama olmak üzere toplam 8 saat, İç Mimarlıkta Görsel İletişim I-II dersi birinci ve ikinci yarıyıl da 3 saat teorik ve 1 saat uygulama olmak üzere toplam 4 saat müfredata dahil edilmiştir. Birinci yarıyıl ve ikinci yarıyıl da toplam AKTS kredisi 30 iken toplam ders saati ise 23’tür.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyıl da zorunlu bölüm dersleri yoğunlukta olmaktadır. Alandışı ders sadece dil dersi olan İngilizce dersleridir. Seçmeli derse yer verilmemiştir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; teorik dersler ağırlıkta olup, uygulama dersleri yalnızca Temel Tasarım Stüdyosu ile İç Mimarlıkta Görsel İletişim dersleri kapsamında olmaktadır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; Yapı Bilgisi ve Teknik Resim dersi çizim temelli bir ders olup, malzeme, yapı ve detay bilgisinin geliştirilmesi yönünde içeriğe sahiptir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü 1993-1994 yılında Mühendislik ve Mimarlık Fakültesine bağlı olarak kurulmuş olup, 2005 yılından itibaren Mimarlık Fakültesi bünyesindedir. İlk mezunlarını Haziran 1997 yılında vermiştir. Bölüm genelinde Erasmus Öğrenci Değişim Programı 2004 yılında başlamış olup, avrupa ülkelerinden Almanya İtalya ve Litvanya gibi ülkelerde öğrenci ve öğretim elemanı değişimi yapılmaktadır. 2009 yılından itibaren Farabi Değişim Programıyla (“Farabi Değişim Programı, öğrenci veya öğretim üyelerinin bir veya iki yarıyıl süresince kendi kurumlarının dışında bir yüksek öğretim kurumunda eğitim veya öğretim faaliyetlerine devam etmelerini amaçlamaktadır”) birlikte Akdeniz Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniveristesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ile öğrenci değişimi yapılmaktadır. (URL-14, URL-15; 2023)

Tablo 14. Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1993-1994						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlıkta Teknik Resim I	2	2		8,0	4	Z
Temel Sanat Eğitimi	4	4		8,0	8	Z
İç Mimarlığa Giriş	2	0		3,0	2	Z
Tasarıma Giriş ve İç Mimari Proje I	2	2		6,0	4	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
İngilizce I	3	0		3,0	3	Z
				30,0	23	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS KREDİ	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlıkta Teknik Resim II	2	2		8,0	4	Z
İç Mimari Proje II	4	4		8,0	8	Z
Mimarlık ve Sanat Tarihi	2	0		5,0	2	Z
Yapı Bilgisi	2	0		5,0	2	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
İngilizce II	2	0		2,0	2	Z
				30,0	20	

Tablo 14 incelendiğinde; Karadeniz Teknik Üniversitesi (KATÜ) Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü birinci yarıyıl ve ikinci yarıyıl toplam AKTS 30 iken buna karşılık birinci yarıyıl toplam ders saati 23 ve ikinci yarıyıl toplam ders saati ise 20'dir. KATÜ'de birinci ve ikinci yarıyılta İç Mimarlıkta Teknik Resim I derleri teorik 2 saat ve uygulama 2 saat (8 AKTS) şeklindedir. Birinci yarıyılta Temel Sanat Eğitimi teorik 4 saat uygulama 4 saat olmak üzere 8 saat ve 8 AKTS şeklindedir. Yine birinci yarıyılta Tasarıma Giriş ve İç Mimari Proje I dersi 2 teorik ve 2 uygulama olmak üzere 4 ders saati ve 6 AKTS şeklindedir. Görüldüğü üzere KATÜ'de İç Mimarlık Bölümü birinci yıl müfredatında uygulama derslerine önemli oranda yer verilmiş ve proje ağırlıklı müfredat henüz ilk yarıyılta dahi uygulanmaya başlanmıştır.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; zorunlu bölüm dersi olarak her iki yarıyılta da 4 er ders bulunmaktadır. Yapı Bilgisi dersi dışında teorik ve uygulama saatleri eşittir. Bu derslerden İç Mimarlıkta Teknik Resim I ve II derslerinde amaç öğrenciye iç mimari teknik çizimlerde kullanılan araçlar ve gereçlerin kullanım yöntemlerinin öğretilmesi yönündedir. Seçmeli ders birinci sınıf eğitiminde bulunmamaktadır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Temel Sanat Eğitimi ve İç Mimari Proje II dersleri teorik ve uygulama saatleri açısından eşit orandadır. Toplam ders saatinin çoğunluğunu o dersler oluşturmaktadır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; birinci sınıf eğitiminde bilgisayar destekli ders bulunmamaktadır. Öğrenciler dijital ortamdaki çok, kağıt üzerinde manuel bir eğitim ortamında ders almaktadır. Buna göre, tasarım birinci yılda metotlar ve kuramlar üzerine olup, eskizler, teknik çizimler ve grafik anlatımlar üzerinde yoğunlaşmıştır.

Maltepe Üniversitesi İç Mimarlık bölümü 1997'den beri eğitim vermektedir. İç Mimarlık programının eğitim modeli ve program çıktıları UIA (Uluslararası Mimarlar Birliği), CIDA (İç Mimarlık Akreditasyon Kurulu) ve MIAK (Mimarlık Akreditasyon Kurulu-Türkiye) ölçütleri esas alınarak ulusal,uluslararası akreditasyon koşulları bağlamında dikkate alınarak belirlenmiştir. 2011-2012 yılından itibaren fakülte kapsamında bütünleşik eğitim modeli altında interdisipliner bir eğitim uygulamaya başlanmıştır.Bu eğitim modeli birinci yıl eğitiminde, İç Mimarlık programı öğrencilerine, “ Mimarlık ve Gemi ve Yat Tasarımı Programları” ile ortak bir eğitim alma imkanı sunmuştur (URL-16,2023).

Tablo 15’de Maltepe Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü birinci yıl müfredatına ilişkin detaylar yer almaktadır. Görüldüğü üzere birinci ve ikinci yarıyıl 30 AKTS ve toplam 27 ders saati işlenmektedir. Maltepe Üniversitesi eğitim müfredatına bakılığında özellikle Tasarım Stüdyosu dersinin ağırlıkta olduğu ve uygulama saatinde de kayda değer bir orana sahip olduğu görülmektedir. Tasarım Stüdyosu I-II dersleri dönem içinde 2 saat teorik ve 8 saat uygulama dersleri ve toplam 13 AKTS ve 10 toplam ders saati şeklinde işlenmektedir. Bununla birlikte diğer derslerde de uygulama saatleri gözle görülür düzeydedir ve bu da öğrencilerin daha fazla pratik yapmalarına neden olmakta ve daha fazla yaratıcı olmalarını sağlamaktadır. Tasarım Anlatım Teknikleri 2 teorik ve 2 uygulama olmak üzere 4 toplam saat ve 4 AKTS’dir.

Tablo 15: Maltepe Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1997						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Tasarım Stüdyosu I	2	8		13,0	10	Z
Tasarım Anlatım Teknikleri	2	2		5,0	4	Z
İngilizce I	2	2		3,0	4	Z
Tasarımcılar İçin Matematik	1	2		3,0	3	Z
Sanat Tarihi	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
2. YARIYIL				30,0	27	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Tasarım Stüdyosu II	2	8		12,0	10	Z
Bilgisayar Ortamında Anlatım Tekn.	2	2		5,0	4	Z
İngilizce II	2	2		3,0	4	Z
Ergonomi Bilgisi	2	0		2,0	2	Z
Kariyer Planlaması	1	0		2,0	1	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
Tasarım İlkeleri	2	0		2,0	2	Z
				30,0	27	

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; birinci yarıyıl da 3 adet zorunlu bölüm dersi olup, ikinci yarıyıl da bu sayı 5 olmuştur. Seçmeli ders olmamakla birlikte, alandışı dersler de diğer okullarda olduğu gibi Türk Dili, İngilizce ve Matematik gibi derslerdir. Alan dışı olan İngilizce derslerinin her iki yarıyıl da 2'şer saat uygulama dersi mevcuttur.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Tasarım Stüdyosu derslerinin AKTS kredi ve toplam ders saati oranları diğer derslere göre fazladır. Uygulama ve teorik ders saatleri her iki dönemde de aynıdır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; bilgisayar destekli eğitime ikinci yarıyıl da geçilmiştir. Bilgisayar Ortamında Anlatım Teknikleri dersi buna örnek gösterilebilir ve toplam 5 AKTS olduğu için dersin önemli bir yükü vardır.

Eşit ağırlık puan türüne göre öğrenci alan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü olan üniversitelerin birinci yıl dersleri ve detayları tablolar üzerinden incelemeleri yapılmıştır.

Eşit Ağırlık puan türünden öğrenci kabul eden iç mimarlık üniversiteleri şu şekildedir;

- İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
- Hasan Kalyoncu Üniversitesi
- Bahçeşehir Üniversitesi
- Hacettepe Üniversitesi
- TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
- Okan Üniversitesi
- İstanbul Kültür Üniversitesi
- Kadir Has Üniversitesi
- İzmir Ekonomi Üniversitesi
- Atılım Üniversitesi

Bu sıralamaya göre 1990 yılında kurulan İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl eğitim planı Tablo 16’da görüldüğü gibidir.

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü eğitim dili İngilizce’dir. Program, öğrencileri aşamalı bir şekilde teknik ayrıntılar ile ilgilenmeye hazırlayan stüdyolar çevresinde düzenlemiştir.

Stüdyo eğitim modelinde, öğrenciler sanat, teknoloji, tarih ve tasarım ilkeleriyle ilgili derslerden öğrendikleri bilgi ve kazanımlar ile tasarımcı olma yolunda kendilerini geliştirirler. Birinci yıl müfredatında eğitim, bilgisayar destekli tasarımdan yerine, biçim, malzeme, mekan ve kompozisyon gibi çeşitli tasarım kavramlarına dair anlayışı geliştirme yönündedir (URL-17,2023).

Tablo 16. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatları Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)						
GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1990-1991						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İngilizce ve Kompozisyon I	5	0		5,0	5	Z
Temel Tasarım I (Basic Design I)	0	8		8,5	8	Z
Teknik Çizim (Technical Drawing)	0	3		5,0	3	Z
Sanat, Tasarım ve Kültüre Giriş I (Introduction to Art, Design and Culture I)	3	0		5,0	3	Z
Üniversite Hayatına Giriş (Orientation)				2,0	0	Z
Matematiksel Düşünme I (Thinking Mathematically I)	3	0		5,0	3	Z
Türkçe I (Turkish I)				3,5	0	Z
2. YARIYIL				34,0	22	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım II (Basic Design II)	0	8		8,5	8	Z
Tasarım Grafikleri (Design Graphics)	0	3		5,0	3	Z
Sanat, Tasarım ve Kültüre Giriş II (Introduction to Art, Design and Culture II)	3	0		5,0	3	Z
Türkçe II (Turkish II)				3,5	0	Z
İngilizce ve Kompozisyon II	5	0		5,0	5	Z
				27,0	19	

Tablo 16’da İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere ;

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; zorunlu ders olan Temel Tasarım I ve II, 8 saat uygulama saatleri ile ve aynı zamanda 0 saat teorik dersleri ile dikkat çekmektedir. Bu bağlamda diğer üniversitenin ilgili bölümlerindeki aynı içeriklere sahip ders ile karşılaştırıldığında tüm toplam saatin sadece uygulama saatine verilmesi ise dikkat çekici düzeydedir. Aynı zamanda yine zorunlu ders olan Teknik Çizim ve Tasarım Grafikleri derslerinde de 3’er saat uygulama saati olmasına karşık teorik derslerinin olmadığı da görülmektedir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; İngilizce ve Kompozisyon I ve II alan dışı dersleri 5 teorik saat ile yoğun işlendiği görülmektedir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; birinci sınıfta daha çok tasarım ve çizim temelli dersler ağırlıkta olup bilgisayar destekli derslere yer verilmemiştir.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde olan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 2012 yılından itibaren akademik hayatına başlamıştır. Program boyunca eğitim, iç mimarlık tasarım stüdyolarında ,CAD (bilgisayar destekli tasarım) stüdyolarında ve malzeme-ürün laboratuvarlarında verilmektedir. Üniversite kütüphanesinde mimari-iç mimari tasarım ve sanat alanlarında güncel yayınlar olmaktadır. İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Lisans programı, Erasmus öğrenci değişim programı ile eğitimlerinin bir kısmını yurt dışında sürdürme imkanı sağlamaktadır. Eğitim planı dersleri dört ana gruptan meydana gelmektedir.

Bunlar; Tasarım, Kültür-Sanat Tarihi, Yapı-Malzeme Bilgisi ve Bilgi Teknolojileri şeklinde ayrılmaktadır. Tasarım eğitiminin odak noktası olan proje stüdyolarında uygulamalı dersler işlenmektedir (URL-18,2023).

Tablo 17. Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ (GAZİANTEP)						
GÜZEL SANATLAR VE MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2012						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım I	4	4		10,0	8	Z
Teknik Resim	2	2		6,0	4	Z
Sanat Tarihi I	2	0		3,0	2	Z
Tasarıma Giriş	1	2		4,0	3	Z
Sosyal Sorumluluk Projeleri	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil I	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili ve Edebiyatı I	2	0		2,0	2	Z
Üniversite Hayatına Giriş	1	0		1,0	1	Z
2. YARIYIL				30,0	24	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım II	4	4		10,0	8	Z
Perspektif	2	2		4,0	4	Z
Sanat Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
İç Mimari Proje I	2	6		8,0	8	Z
Yapı Bilgisine Giriş	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili ve Edebiyatı II	2	0		2,0	2	Z
Yabancı Dil II	2	0		2,0	2	Z
				30,0	28	

Tablo 17’de Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere, Toplam ders AKTS’leri her iki dönemde 30 olmakla birlikte birinci yarıyıl 24 saat toplam ders verilmesine karşın ikinci yarıyıl 28 saat toplam ders verilmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; Temel Tasarım I ve II dersleri 4 teorik saati ve 4 uygulama saati olmak üzere toplamda sekiz saat olarak verilmektedir.

Temel Tasarım derslerinin amacı öğrencilerde görsel alanının ön yargılardan arınarak yeniden yapılanmasını sağlamaktır. Amaç öğrencilerin tasarlama ve ifade etme becerilerini geliştirmektir. Tasarım dili öğretilir, ortak değerler keşfettirilir.

Bu bağlamda toplam ders saati oranlarının diğer derslere göre fazla olması öğrenciler için daha olumludur.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Teknik Resim ve Tasarıma Giriş dersleri 2 saat uygulama saati olan dersler ve İç Mimari Proje dersi ikinci yarıyıl 6 saat uygulama dersi olarak verilmektedir. Sanat Tarihi dersleri yalnızca 2 saat teorik olarak verilmektedir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; birinci sınıfta bilgisayar odaklı çizim dersi olmamaktadır. Perspektif, Teknik Resim ve Temel Tasarım dersleri gibi öğrencilerin eleştirel düşünce ile yaparak öğrenme metoduna uygun içerikli bir eğitim söz konusudur.

Bahçeşehir Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ne bağlıdır ve 2008 yılında eğitim vermeye başlamıştır. İç mimarlık eğitiminde uluslararası imkanları olan okul, yurt dışı eğitim ortamı oluşturarak ve birçok yaz veya kış okuluna katılım imkanı sağlayarak, yerel yönetimler ile projeler yaparak disiplinler arası çalışmayı destekleyen sektöre yaratıcı, üretken tasarımcılar yetiştirmek en büyük hedeflerindendir. Yurt dışı eğitime örnek olarak Erasmus, BAU Global, Dual Up verilebilir. (Dual Up, Bahçeşehir Üniversitesi'nden mezun olan öğrencilere Berlin International University'de 1 yıllık eğitim sürecinin ardından, 2. lisans diplomasını sağlayan bir yurt dışı eğitim programı olmaktadır).(BAU Global Eğitim Ağı, dünyanın dört bir yanında olan yüksek öğretim kurumlarından oluşmaktadır. Bu uluslararası ağ, dünyanın her tarafından gelen öğrenciler için çeşitli yerlerde eğitim almaya olanak sağlamaktadır) (URL-19,2023).

Tablo 18. Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2008						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İletişim Becerileri ve Akademik Raporlama I	2	2		4,0	4	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Temel Tasarım	2	6		10,0	8	Z
Tasarım ve Mimarlığa Giriş	2	0		4,0	2	Z
Tasarımda Görsel Medya I	0	4		8,0	4	Z
Türk Dili ve Edebiyatı I	2	0		2,0	2	Z
2. YARIYIL				30,0	22	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İletişim Becerileri ve Akademik Raporlama II	2	2		4,0	4	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
İç Mekan Tasarım Çalışmaları	2	6		10,0	8	Z
İçmimarlığa Giriş	2	0		4,0	2	Z
Tasarımda Görsel Medya II	0	4		4,0	4	Z
İçmimarlık için Yapı I	0	4		4,0	4	Z
Türk Dili ve Edebiyatı II	2	0		2,0	2	Z
				30,0	26	

Tablo 18’de Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere, her iki dönem 30 AKTS olan dersler birinci yarıyıl 22 toplam saate karşılık gelirken ikinci yarıyıl 26 toplam saate denk gelmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; birinci yılda seçmeli ders olmamaktadır. Zorunlu bölüm dersleri ilk yarıyıl 14 saat, ikinci yarıyıl 18 saattir. Alan dışı ders olarak belirtilen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili gibi dersler yalnızca kuramsal olarak uzaktan (online) eğitim modeli ile anlatılmaktadır. Zorunlu derslerden Temel Tasarım I ve II dersleri iç mimarlık eğitiminin en önemli derslerindendir.

Bu derslerdeki amaçlar; öğrencilerin tasarım kavramı prensiplerini, biçim, mekan ve düzen bileşenleri yoluyla tasarım kavramına yaklaşımlarını ve tanımlarını sağlamaktır.

Buna ek olarak, zihinsel bedensel becerilerini artırmak, tasarımlarını algıladıkları ve en iyi şekilde aktarım sağlayacak şekilde sunmalarını sağlamaktır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Dil eğitimi alan dışı dersi olarak geçen İletişim Becerileri ve Akademik Raporlama I-II dersleri 2 teorik ve 2 uygulama olmak üzere toplam 4 saat ve 4 AKTS olarak verilmektedir. Temel Tasarım ve İç Mekan Tasarım Çalışmaları derslerinde ise kayda değer oranda uygulama ders saatleri olmakta ve bununla birlikte yine Tasarımda Görsel Medya I ve II de önemli oranda uygulama ders saatine sahip olunmaktadır. Teorik ders saatleri eşit olarak bir bütünlük sağlamıştır, ilk yarıyıl ve ikinci yarıyıl 10'ar saattir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; birinci sınıf eğitiminde temel mimari çizim becerilerin oluşması ve anlatım tekniklerinin kazandırılması yönünde eğitim verilmiştir. Bu sebeple bilgisayar destekli bir ders birinci yılda olmamaktadır. Tasarımda Görsel Medya I ve II dersleri bu öğretilen tekniklerin doğru bir biçimde kullanılabilmesi amacıyla verilmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 1985-1986 yılında eğitim vermeye başlamıştır. Bölümde 4 yıllık örgün eğitim verilmektedir. 2006 yılından itibaren merkezi sisteme geçiş yaparak Eşit Ağırlık puan türü üzerinden öğrenci kabul etmektedir. Güçlü akademik kadrosu ile kurumsal kimliği gelişmiş Hacettepe Üniversitesi'nin, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Lisans programının temeli görsel iletişim esasına dayanmakta olup, form ve fonksiyonun bütünleştiği, sanatsal ve bilimsel faaliyet yönü güçlü tasarımlar ile çevresel ve mekansal düzenlemeler yapabilen tasarımcılar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Fakülte genelinde interdisipliner-birleşik tasarım eğitimi olanakları sunulmaktadır (URL-20,2023).

Tablo 19. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)						
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 1985-1986						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım Eğitimi I	2	2		3,0	4	Z
Teknik Çizim ve Tasarı Geometri	2	2		3,0	4	Z
Temel Sanat Eğitimi I	4	2		5,0	6	Z
İç Mimari ve Çevre Tasarımına Giriş I	3	0		3,0	3	Z
Temel İngilizce I	3	0		3,0	3	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
Desen I	2	2		2,0	4	S
Serbest Çizim Teknikleri	1	2		3,0	3	S
				24,0	29	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Bilgi ve İletişim Tekn.Kullanımı	0	2		2,0	2	Z
Temel Tasarım Eğitimi II	2	2		3,0	4	Z
Teknik Çizim ve Perspektif	1	2		3,0	3	Z
Temel Sanat Eğitimi II	4	2		5,0	6	Z
İç Mimari ve Çevre Tasarımına Giriş II	3	0		3,0	3	Z
Temel İngilizce II	3	0		3,0	3	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
Maket Yapım Teknikleri	1	2		3,0	3	S
Desen II	2	2		5,0	4	S
				29,0	26	

Tablo 19’da Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere, birinci yarıyıl 24 saat toplam AKTS ve ikinci yarıyıl 29 saat toplam AKTS olan dersler ilk yarıyıl 29 toplam saate ve ikinci yarıyıl 26 toplam saate denk gelmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyıl da ikişer adet seçmeli ders olmaktadır. Bunlar Desen I, Desen II, Serbest Çizim Teknikleri ve Maket Yapım Teknikleri dersleridir. Diğer iç mimari eğitim veren birçok üniversiteye göre Temel Tasarım Eğitimi derslerinin AKTS ve toplam saat oranları daha az seviyededir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; uygulama derslerinin çokluğu görülen ve özellikle bölüm içi derslerin ortak derslere kıyasla yoğunlukta işlendiği bölümde, toplam birinci ve ikinci yarıyıl da 10 saat uygulama dersi işlenmektedir. Temel Tasarım Eğitimi I-II, Teknik Çizim ve Tasarım Geometri, Temel Sanat Eğitimi I-II, İç Mimari ve Çevre Tasarımına Giriş I-II, Desen I-II ve Serbest Çizim Teknikleri ile Maket Yapım Teknikleri dersleri dikkat çeken derslerdir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; ikinci yarıyıl da Temel Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kullanımı dersi ile bilgisayar-bilişim kavramlarının temellerine giriş niteliğinde öğrenciler sunum yazılımlarını anlamaya ve kullanmaya başlamıştır.

Okan Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 2006-2007 yılından itibaren eğitim-öğretim vermektedir. Programın amacı öğrencilerini ulusal ve uluslararası platformlarda yarışabilecek tasarımcılar olarak yetiştirmektir. Eğitim, dalında öncü profesyonel isimlerin dahil olduğu seminer ve projeler ile desteklenen bir program içeriği ile verilmektedir (URL-21,2023).

Tablo 20. Okan Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

OKAN ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
SANAT TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2006-2007						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Tasarım I	4	8		14,0	12	Z
Tasarım-İletişim Teknikleri I	2	2		4,0	4	Z
İnsan ve Toplum Bilimleri I	2	0		2,0	2	Z
Sanat Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
Ata.İlk. Ve İnkilap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Seçmeli Yabancı Dil /Seçmeli Üniversite Dersi/Seçmeli Fakülte Dersi	2	2		4,0	4	S
				30,0	28	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Tasarım II	4	8		10,0	12	Z
Tasarım-İletişim Teknikleri II	2	2		3,0	4	Z
İnsan ve Toplum Bilimleri II	2	0		2,0	2	Z
Yapı Teknoloji I	2	1		3,0	3	Z
Mimarlık Tarihi ve Kuramı I	2	1		2,0	3	Z
Türk Dili II	2	0		2,0	2	Z
Ata.İlk. Ve İnkilap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Seçmeli Yabancı Dil /Seçmeli Üniversite Dersi/Seçmeli Fakülte Dersi	2	2		4,0	4	S
Kariyer ve Yaşam Programı	0	2		3,0	2	Z
				31,0	34	

Tablo 20’de Okan Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci yarıyıl 30 AKTS ve ikinci yarıyıl 31 AKTS ‘ye karşılık birinci yarıyıl 28 ders saati ve ikinci yarıyıl 34 saat ders saati görülmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; Tasarım I ve II derslerinin yoğunlukta uygulama saatine sahip olduğu görülen ve özellikle Tasarım derslerinin AKTS ve toplam saatte en fazla paya sahip olunan bölümde bununla birlikte Tasarım-İletişim Teknikleri I-II, İnsan ve Toplum Bilimleri I-II ve Seçmeli Yabancı Dil dersleri de uygulama saatleri olan dersler olarak ön plana çıkmaktadır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; ilk yarıyıl toplam 12 uygulama ders saati olup, ikinci yarıyıl bu sayı artarak 16 olmuştur. Teorik dersler ise ilk yarıyıl 16 saat, ikinci yarıyıl 18 saat işlenmektedir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; daha çok çizim ve tasarım temelli dersler olmaktadır. Bu dersler farklı ortamlarda görsel ve sunum teknikleri ile tasarım fikirlerinin, iç mimari elemanların ve buna bağlı biçimsel özelliklerin ifadesini geliştirme yönünde öğrencilere faydalı olacaklardır.

İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi bünyesinde olan İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 2001’de kurulmuş olup 2002 yılından itibaren eğitim vermektedir.

Bölümdeki uygulamalı dersler tasarım stüdyolarında ve bilgisayar dersleri ise bilgisayar laboratuvarlarında yürütülmektedir. Öğrenciler maket atölyelerinde çalışmalarını yapabilmektedir. Her iki yılda bir İÇMEK (İç Mimarlık Eğitimi Kongresi) düzenlenmektedir. 2022 yılında İÇMEK uluslararası kongresi düzenlenmiştir. 2012 Aralık ayında Türkiye’de ilk defa iç mimarlık öğrencilerinin bitirme projelerinin yarıştığı MEKAN 2012 Uluslararası Proje yarışma ve sergisi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü tarafından düzenlenmiştir. Bu proje yarışması her yıl düzenlenmeye devam etmiştir. Tasarım eğitiminde proje olan, dinamik bir yapıda çeşitli derslerden oluşan programlar olmaktadır. Erasmus kapsamında olan ortak eğitim çalışmalarıyla, geniş öğrenci kitlesi yararlanmış olup, ortaklık olan okullarda çeşitli ders ve atöyle çalışmaları doğrudan ve koordineli olarak yapılmaktadır. Bu bağlamda, yurt dışı ve yurt içi olmak üzere birçok atöyle çalışması ve ortak dersler yapılmaktadır (URL-22,2023).

Tablo 21. İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
MİMARLIK FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2001-2002						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlık Proje I	2	6		9,0	8	Z
Temel Tasarım	2	2		5,0	4	Z
Mimari Anlatım Teknikleri I	2	2		6,0	4	Z
İç Mimarlığa Giriş	2	0		3,0	2	Z
Academic English for Architecture I	3	0		3,0	3	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Türkçe I	2	0		2,0	2	Z
				30,0	25	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlık Proje II	2	2		6,0	4	Z
Mimari Anlatım Teknikleri II	2	6		9,0	8	Z
Mimarlık ve Sanat Tarihi I	2	0		3,0	2	Z
Bilgisayar Ortamında Anlatım Teknikleri	1	2		5,0	3	Z
Academic English for Architecture II	3	0		3,0	3	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0		2,0	2	Z
Türkçe II	2	0		2,0	2	Z
				30,0	24	

Tablo 21’de İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci ve ikinci yarıyıl 30 AKTS’ye karşılık birinci yarıyıl 25 ders saati ve ikinci yarıyıl 24 ders saati işlenmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; İç Mimarlık Proje I-II dersleri 2 teorik ve 6 uygulama saati ile dikkat çekerken yine Temel Tasarım, Mimari Anlatım Teknikleri I, Mimari Anlatım Teknikleri II, Mimarlık ve Sanat Tarihi II dersleri uygulama saati olan derslerdir. Her iki yarıyıl da alan dışı 3 ders vardır bunlar ; Academic English for Architecture, Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi ile Türkçe dersleridir. Seçmeli bölüm dersi birinci yılda olmamaktadır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; her iki dönemde de uygulama ders saatleri 10’ar saat şeklindedir. Birinci yarıyıl 15 saat toplam teorik derslerine karşılık ikinci yarıyıl 14 saat toplam teorik ders saati müfredatta yer almaktadır.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; Mimari Anlatım Teknikleri dersi çizim, eskiz ve grafik ağırlıklı bir derstir.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi bünyesindeki İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü 2012 yılından itibaren eğitim vermektedir. Üniversite bünyesinde “Ortak Eğitim” sistemi mevcuttur. Bu sistem, şekildeki gibi 3 aşamadan oluşmaktadır.

1.Aşama TOBB ETÜ Ortak Eğitim programına katılan her işyeriyle bir protokol imzalar ve işyerinin sağladığı kontenjanlar bilgi sistemine girilir.

2.Aşama Her ortak eğitim döneminden önce, öğrencilerimiz biri şehir dışından olmak üzere kendilerine uygun (biri Ankara dışında olmak üzere) 5 işyerini, işyerleri de öğrenciler arasından tercih ettiği isimleri Ortak Eğitim Bilgi Sistemi (Uniform) üzerinden Ortak Eğitim ve Kariyer Geliştirme Koordinatörlüğü'ne bildirirler. Öğrencilerle işyerlerinin eşleştirmesinde, işyerinin yaptığı mülakatın sonucu ve öğrencilerin akademik not ortalaması belirleyici olur.

3.Aşama Öğrenci yerleştirildiği iş yerinde 3,5 ay çalıştıktan sonra bir rapor hazırlar ve deneyimini ilgili bölümün öğretim üyelerine sunar.

Şekil 4. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Ortam Eğitim Modeli
(URL-23,2023)

Tablo 22. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)						
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2012						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım I	0	8		8,0	8	Z
Mekan Tasarımına Giriş	3	0		6,0	3	Z
Sunum Teknikleri I	1	4		6,0	5	Z
Fakülte Seçmeli Ders I				6,0	0	S
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
İngilizce I	1	2		4,0	3	Z
				32,0	21	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Temel Tasarım II	0	8		8,0	8	Z
Mekan Kültürü	3	0		6,0	3	Z
Sunum Teknikleri II	1	4		6,0	5	Z
Serbest Sunum Yöntemleri	1	4		6,0	5	Z
Fakülte Seçmeli Ders II				6,0	0	S
Türk Dili I	2	0		2,0	2	Z
İngilizce I	1	2		4,0	3	Z
Ortak Eğitime Giriş	1	0		2,0	1	Z
				40,0	27	

Tablo 22’de TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci yarıyıl 32 AKTS ve ikinci yarıyıl 40 AKTS derse karşılık birinci yarıyıl 21 ders saati ve ikinci yarıyıl 27 toplam ders saati verilmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyıl da fakültenin belirlediği seçmeli ders seçeneği olmaktadır. Mekan Tasarımına giriş zorunlu dersi ikinci yarıyıl Mekan Kültürü olarak değişmiştir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Temel Tasarım I-II derslerinin hiç teorik saati olmamasına karşın 8 saat uygulama saati ile dikkat çeken bölümde aynı zamanda Sunum Teknikleri I-II ve İngilizce I-II dersleri de uygulamaları olan derslerdir.

Toplam uygulama dersleri 14 saate karşılık 18 AKTS iken teorik ders saati 7 ve 14 AKTS'ye sahiptir. Bu durumda birinci ve ikinci yarıyıl da TOBB Üniversitesinde ilgili bölümde uygulama derslerinin ağırlıkta olduğu söylenebilir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; tasarım temelli derslere uygulamalı dersler olarak yoğunlaşmıştır.

Kadir Has Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 2012-2013 yılı itibarıyla eğitim vermeye başlamıştır.

Kadir Has Üniversitesi'nde uygulanan Çekirdek Eğitim Modeli üniversitenin farklı bölümlerinde, farklı bilgi ve donanımlar ile gelen tüm öğrencileri eğitimlerinin birinci yılında ortak bir akademik eğitim müfredatı ile birleştirmek üzere tasarlanmıştır.

Çekirdek programı; doğa bilimleri, sanat ve sosyal bilimler, beşeri bilimler gibi çeşitli problem ve araştırma sorusuna odaklanan derslerdeki geleneksel ders verme yöntemlerini bırakıp, öğrencileri topluma ve dünya durumuna dair farklı mesleklere yönelik ilginin bireysel ve ortak bir çalışmaya dayalı projeler geliştirmelerini hedeflemektedir (URL-24,2023).

Çekirdek programdaki eğitim anlayışı ;

- Tüm fakültelerin ve üniversite öğrencilerinin katılımı ile hazırlanan %100 özgün dersler,
- Geleneksel sınav yönteminin uygulanmadığı bir “ölçme-değerlendirme” sistemi,
- Öğrencinin aktif katılımının sağlandığı, öğretim üyelerinin “mentor” olduğu bir ders yapısı,
- Konu temelli İngilizce eğitimi,
- Sosyal sorumluluk projeleri ile topluma ve dünyaya faydalı bireyler yetiştirmek amaçları doğrultusunda olmaktadır (URL-24,2023).

Tablo 23. Kadir Has Üniversitesi Sanat Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ (İSTANBUL)						
SANAT VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2012						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
Kökenler ve Sonuçları	3	0		5,0	3	Z
İnsanlık Tarihi	3	0		5,0	3	Z
Evrensel Değerler ve Etik	3	0		5,0	3	Z
Tasarım	3	0		5,0	3	Z
Hesaplamalı Düşünme	3	0		5,0	3	Z
Türkçe Eleştirel Okuma ve Yazma I	2	0		3,0	2	Z
				28,0	17	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlıkta Tasarım ve Temsile Giriş	3	6		12,0	9	Z
Temel Tasarım	3	6		10,0	9	Z
Toplumsal Sorumluluk Projesi	0	2		2,0	2	Z
Türkçe Eleştirel Okuma ve Yazma II	2	0		3,0	2	Z
Çekirdek Seçmeli I	3	0		5,0	3	Z
				32,0	25	

Tablo 23’de Kadir Has Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci yarıyıl 28 AKTS, ikinci yarıyıl 32 AKTS kredi olmaktadır.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; birinci yarıyıl 17 saat ve ikinci yarıyıl ise 25 toplam ders saati vardır. Kökenler ve Sonuçları, Evrensel Değerler ve Etik, Hesaplamalı Düşünme, Toplumsal Sorumluluk Projesi ve Çekirdek Seçmeli gibi dersler Çekirdek Eğitim modeline göre olan derslerdir.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Birinci yarıyıldaki hiçbir uygulama dersinin olmaması dikkat çekici olmakla birlikte yine bununla birlikte toplam ders saatinde de kayda değer bir düşük ders saati dikkat çekmektedir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; birinci yarıyıl proje ve tasarım derslerinin yerine müfredatlarına ekledikleri ortak dersler dikkat çekmektedir.

İkinci yarıyıl ise uygulama saatleri özellikle tasarım temelli derslerde önemli oranda artış göstermiş ve 14 saat uygulama dersi ve 22 AKTS karşılığı olarak verilmeye başlanmıştır.

İzmir Ekonomi Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü 2004-2005 yılları arasında Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi bünyesinde oluşmuştur. Bölüm eğitim programı, insan merkezli tasarım anlayışı, sürdürülebilirlik, mobil mekanların tasarımı gibi geleceğe yönelik tasarım çalışmaları ile farklı olmaktadır (URL-25,2023).

Tablo 24. İzmir Ekonomi Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ (İZMİR)						
GÜZEL SANATLAR VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2004-2005						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İngilizcede Akademik Beceriler I	2	2		3,0	4	Z
Sanat ve Tasarım Stüdyosu I	1	8		8,0	9	Z
Çizim ve Repräsentasyon	0	4		4,0	4	Z
Sanat ve Tasarım Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
İç Mekanları Duyumsamak	2	2		4,0	4	Z
Oryantasyon ve Kariyer Planlama	1	0		2,0	1	Z
GED - Sosyal Bilimler B: İnsan ve Toplum	3	0		4,0	3	Z
İkinci Yabancı Diller I	2	2		3,0	4	Z
2. YARIYIL				30,0	31	
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İngilizcede Akademik Beceriler II	2	2		4,0	4	Z
Sanat ve Tasarım Stüdyosu II	1	8		8,0	9	Z
Bilgisayar Destekli Teknik Çizim	2	2		3,0	4	Z
Sanat ve Tasarım Tarihi II	2	0		3,0	2	Z
Maket Yapımı	1	3		4,0	4	Z
GED - Sosyal Bilimler B: İnsan ve Toplum	3	0		4,0	3	Z
İkinci Yabancı Diller II	2	2		4,0	4	Z
				30,0	30	

Tablo 24’de İzmir Ekonomi Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci ve ikinci yarıyıl 30 AKTS’ye karşılık ilk yarıyıl 31 ders saati ve ikinci yarıyıl 30 ders saati işlenmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; alan dışı ders sayısı fazladır. Diğer okullarda birinci sınıfta olan alan dışı Türkçe veya Türk Dili dersi bu üniversitede yoktur. O ders yerine Oryantasyon ve Kariyer Planlama, Sosyal Bilimler-İnsan ve Toplum gibi dersler mevcuttur.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; her iki yarıyıl da kayda değer oranda uygulama derslerinin olduğu bölüm müfredatında birinci yarıyıl da 16 ders saati uygulama dersine karşılık ikinci yarıyıl da 17 ders saati uygulama dersi bulunmaktadır. Teorik dersleri ise ilk yarıyıl da 13 saat iken ikinci yarıyıl da yine 13 saat şeklinde işlenmektedir. İzmir Ekonomi Üniversitesinde uygulama derslerinin dağılımı ve sonraki yarıyıl da bağlı (devamı) dersleri üzerindeki etkisi incelendiğinde uygulama derslerinin kayda değer bir yararı ve etkisi olduğu söylenebilir.

Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; çizim ve tasarım temelli dersler ağırlıkta olup ilk yarıyıl da toplam 12 saat, ikinci yarıyıl da toplam 13 saat olmaktadır. Bilgisayar Destekli Teknik Çizim dersi ikinci yarıyıl da müfredata dahil olmuştur.

Atılım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bünyesinde, 2007–2008 eğitim-öğretim yılında, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü eğitim programı başlamıştır. Bölümde, donanımlı renk ve ışık laboratuvarları ile akustik laboratuvarlar olmaktadır. Bu LAB’larda gözlem deney ve yerinde uygulama yöntemleri ile imkanlar sağlanmaktadır. İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü aynı zamanda Uluslararası bir örgüt olan (IFI) Uluslararası İç Mimarlar / İç Mekan Tasarımcıları Federasyonu’na üyedir (URL-26,2023).

Tablo 25. Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü Birinci Yıl Eğitim Müfredatı Bilgileri

ATILIM ÜNİVERSİTESİ (ANKARA)						
GÜZEL SANATLAR VE TASARIM FAKÜLTESİ İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BÖLÜMÜ						
2022-2023						
BÖLÜM KURULUŞ YILI : 2007						
1.YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlıkta Temel Tasarım I	4	6		12,0	10	Z
İç Mimariye Giriş	2	0		3,0	2	Z
Teknik Çizim I	2	2		7,0	4	Z
Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	2	0		2,0	2	Z
Temel İngilizce I	4	0		3,0	4	Z
Uygarlık Tarihi	3	0		3,0	3	Z
Kariyer Planlama	1	0		1,0	1	Z
				31,0	26	
2. YARIYIL						
DERS ADI :	TEORİK	UYGULAMA	LAB.	AKTS	TOPLAM SAAT	Z/S
İç Mimarlıkta Temel Tasarım II	4	6		12	10	Z
Teknik Çizim II	2	2		7	4	Z
Sunum Teknikleri	1	2		6	3	Z
Atatürk İlke ve İnkılâp Tarihi II	2	0		2	2	Z
Temel İngilizce II	4	0		3	4	Z
				30,0	23	

Tablo 25’de Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü birinci yıl müfredat bilgilerinde görüldüğü üzere; birinci yarıyılıda 31 AKTS ve ikinci yarıyılıda 30 AKTS’ye karşılık birinci yarıyılıda 26 toplam ders saati ve ikinci yarıyılıda 23 toplam ders saati işlenmektedir.

Zorunlu, seçmeli ve alandışı ders sınıflandırmasına göre; alan dışı ders sayısı fazla olmakla birlikte, zorunlu bölüm içi ders sayısı düşük orandadır. Temel Tasarım I ve II dersleri diğer derslere göre AKTS ve toplam saat bakımından fazla olsa da genel olarak bakıldığında zorunlu bölüm dersleri yetersiz kalacaktır.

Uygulamalı ve kuramsal/teorik ders sınıflandırmasına göre; Atılım Üniversitesinde iç mimarlık ve çevre tasarımı bölümü bağlamında uygulama derslerinin az olduğu ve buna karşılık teorik ders sayısının da az olduğu görülmektedir.

Birinci yarıyılıda 20 teorik ders saatine karşılık sadece 8 saat uygulama dersinin olmasını ve ikinci yarıyılıda ise 15 teorik ders saatine karşılık 10 saat uygulama ders saatinin olması verim ve yaratıcılık bağlamında öğrencilerin daha aktif stüdyo ders katılımını sınırlandırmakta ve bu da sonraki yıllarda öğrencilerin derse motivasyon, altyapı ve derinliğinin kavranamaması gibi bir dizi sorunu beraberinde getirebilir.

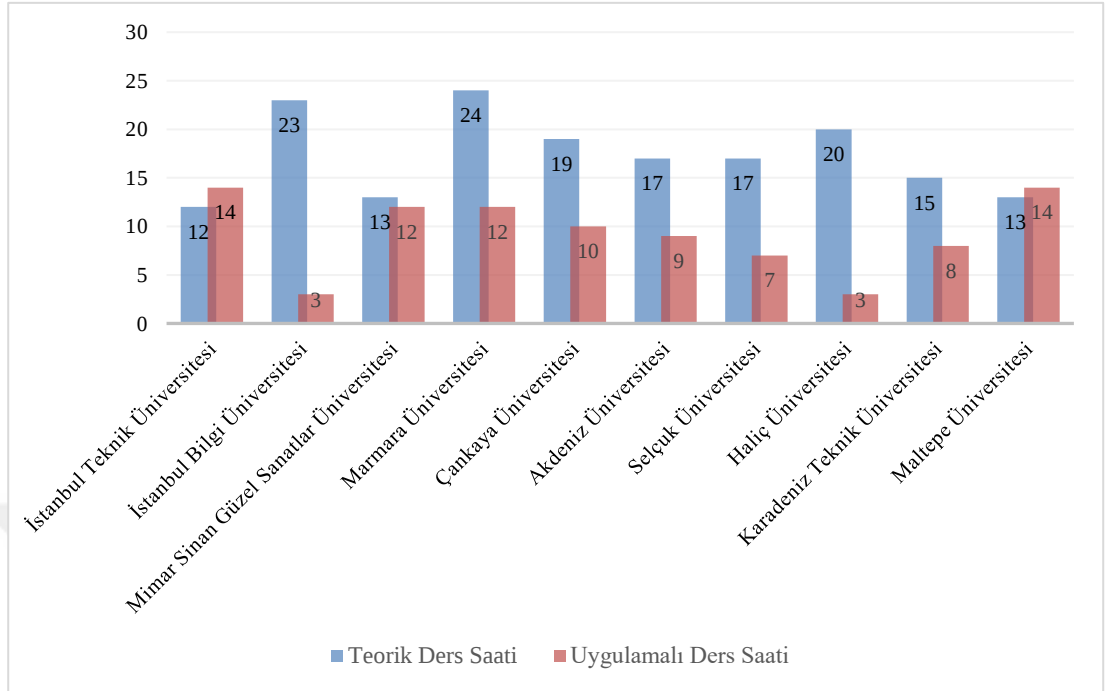
Tasarım temelli, çizim temelli ve bilgisayar temelli ders sınıflandırmasına göre; teknik çizim ve sunum odaklı dersler olmaktadır.

4.3.2. Araştırma 2: Birinci Yıl Eğitim Planlarının Karşılaştırmalı Analizleri

20 adet okul incelendiğinde ve bu okulların bütününe bakıldığında elde edilen veriler doğrultusunda karşılaştırmalı analizler yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. 1.yarıyıllar kendi içerisinde, 2.yarıyıllar ise kendi içerisinde olacak şekilde değerlendirmeler yapılmıştır. Bu analizler kapsamında ders saatleri, AKTS kredi ve ders sayıları üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır.

Sonuç olarak, bu araştırma kapsamında yapılan tüm analizler iç mimarlık birinci sınıf eğitim planları üzerinde ülkemizdeki iç mimarlık eğitiminin ilk adımıyla ilgili yapılacak araştırmalara bir yol göstermesi hedeflenmektedir.

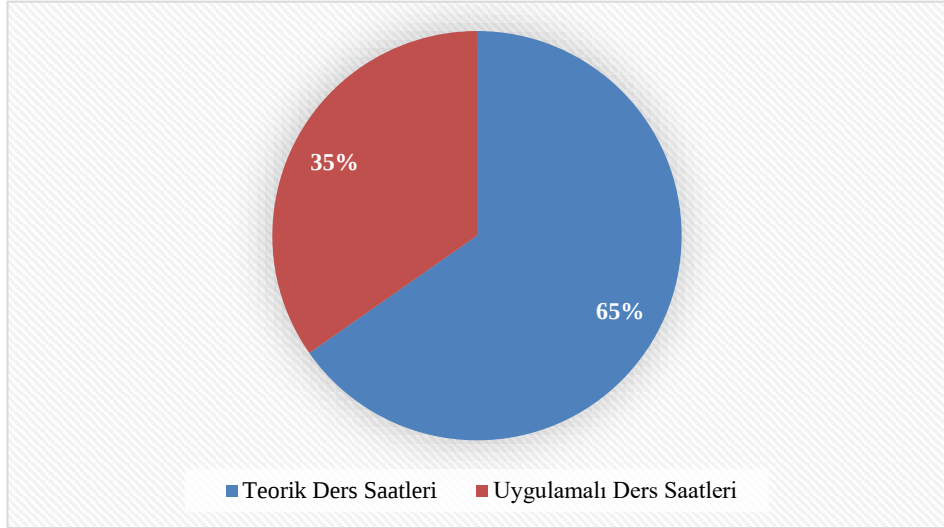
Şekil 5’de sayısal puan türünden öğrenci kabul eden üniversitelerin birinci yarıyıl teorik ders saatleri ve uygulamalı ders saatleri verileri gösterilmektedir.

Şekil 5. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Teorik ve Uygulamalı Ders Saatleri

Birinci yarıyıl, toplam en yüksek teorik ders saati sayısı 24 saat ile, Marmara Üniversitesi’nde olmaktadır. En az teorik ders saati sayısı ise İstanbul Teknik Üniversitesi’nde olmaktadır. İstanbul Teknik Üniversitesi birinci yarıyıl uygulamalı derslere ağırlık vermiştir. Bununla birlikte, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Haliç Üniversitesi’nde yalnızca teorik derslere ağırlık verildiği görülmektedir.

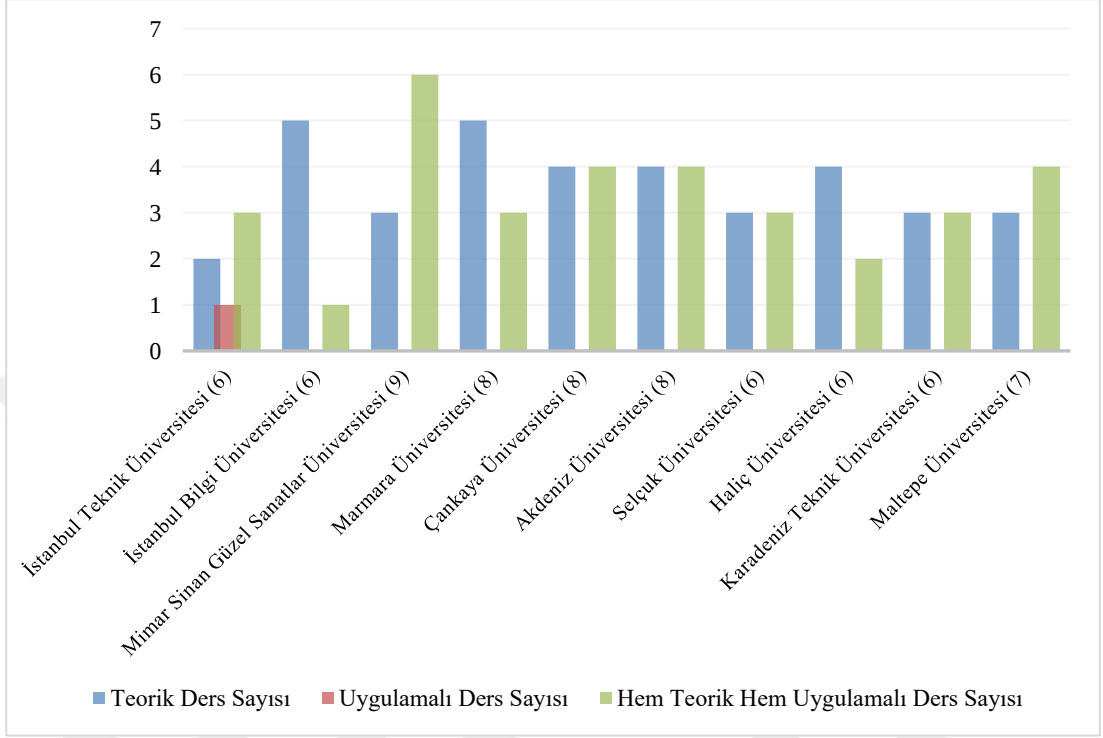
Şekil 6’ya göre birinci yarıyıldaki toplam teorik ders saatleri oranı %65’dir. Seçili üniversitelerde, genel olarak birinci yarıyıl teorik derslere daha çok ağırlık verilmiştir.

Şekil 6. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları

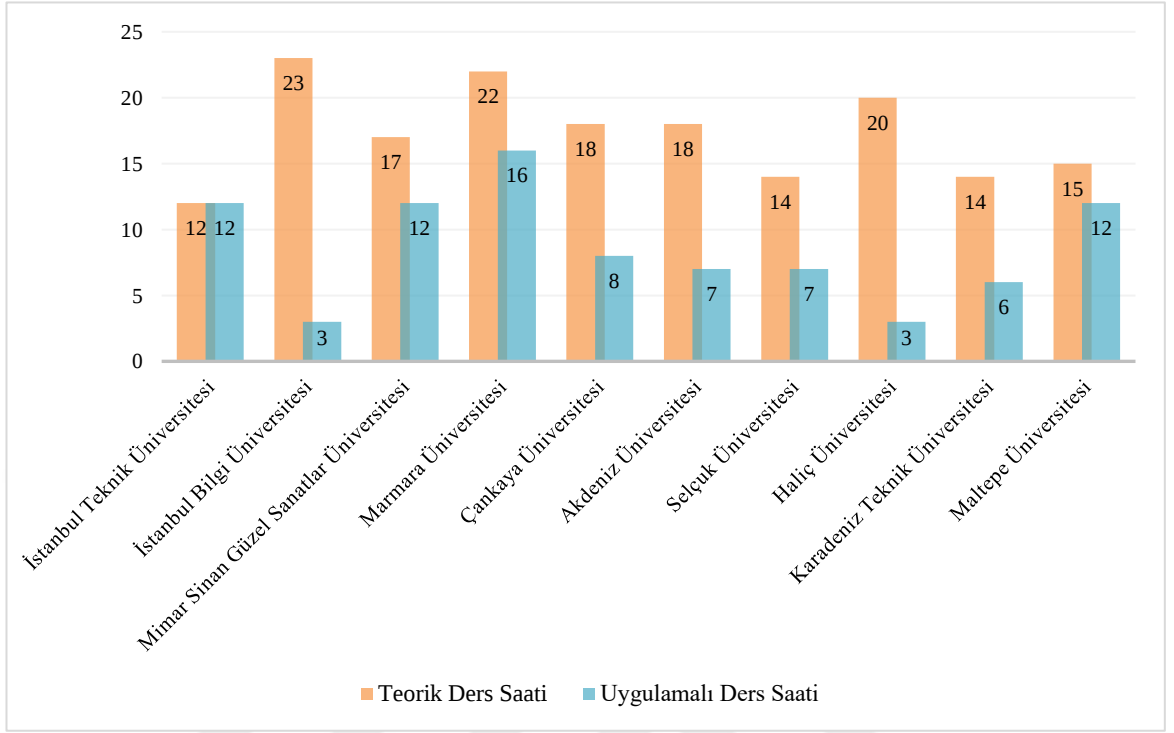
Şekil 6'ya göre, iç mimarlık birinci yarıyıl eğitiminde teorik derslerin önemi vurgulanmaktadır. Teorik dersler, öğrencilere disiplinin temelini oluşturan ilkeler, kavramlar ve teoriler hakkında güçlü bir temel ve anlayış sunmaktadır. Uygulamalı pratik deneyim şüphesiz değerli olsa da, öğrencinin eleştirel düşünme becerilerini, kavramsal gelişimini, tasarım bilgisini, araştırma becerilerini, iletişim yeterliliğini ve etik farkındalığını geliştirir. Aynı zamanda öğrencilerin, tasarım projelerine derinlik, yaratıcılık ve alana dair bütüncül bir anlayışla güvenle yaklaşabilen çok yönlü iç mimarlar olmaları için sağlam bir temel sağlarlar.

Şekil 7. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları

Şekil 7’de, sayısal puan türünde öğrenci kabul eden üniversitelerin birinci yarıyıldaki toplam ders sayılarına göre en fazla ders sayısı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’ndedir. İstanbul Teknik Üniversitesi’nde olan Basic Design and Visual Arts dersi yalnızca uygulamalı ders olarak işlenmektedir ve bu dersin teorik ders saati olmamaktadır.

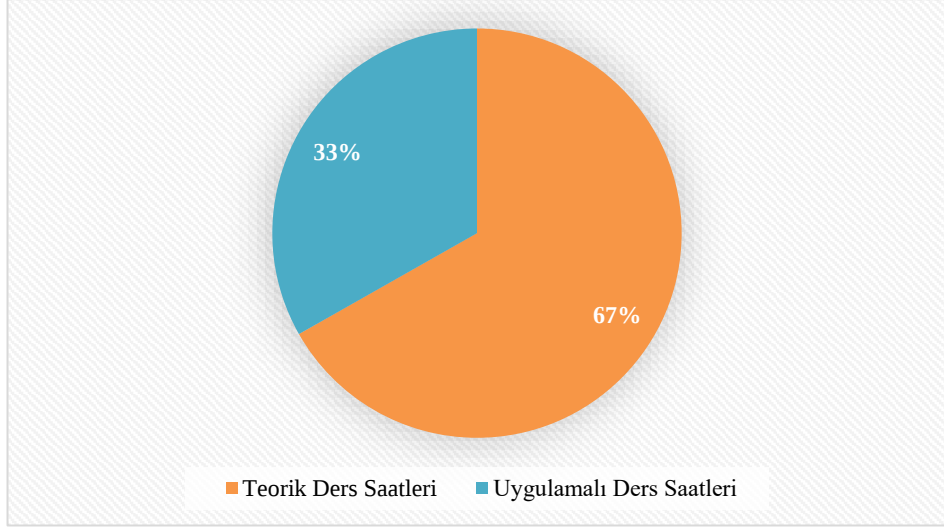
Şekil 8’de sayısal puan türünden öğrenci kabul eden seçili üniversitelerin ikinci yarıyıl teorik ders saatleri ve uygulamalı ders saatleri verileri gösterilmektedir.

Şekil 8. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Teorik ve Uygulamalı Ders Saatleri

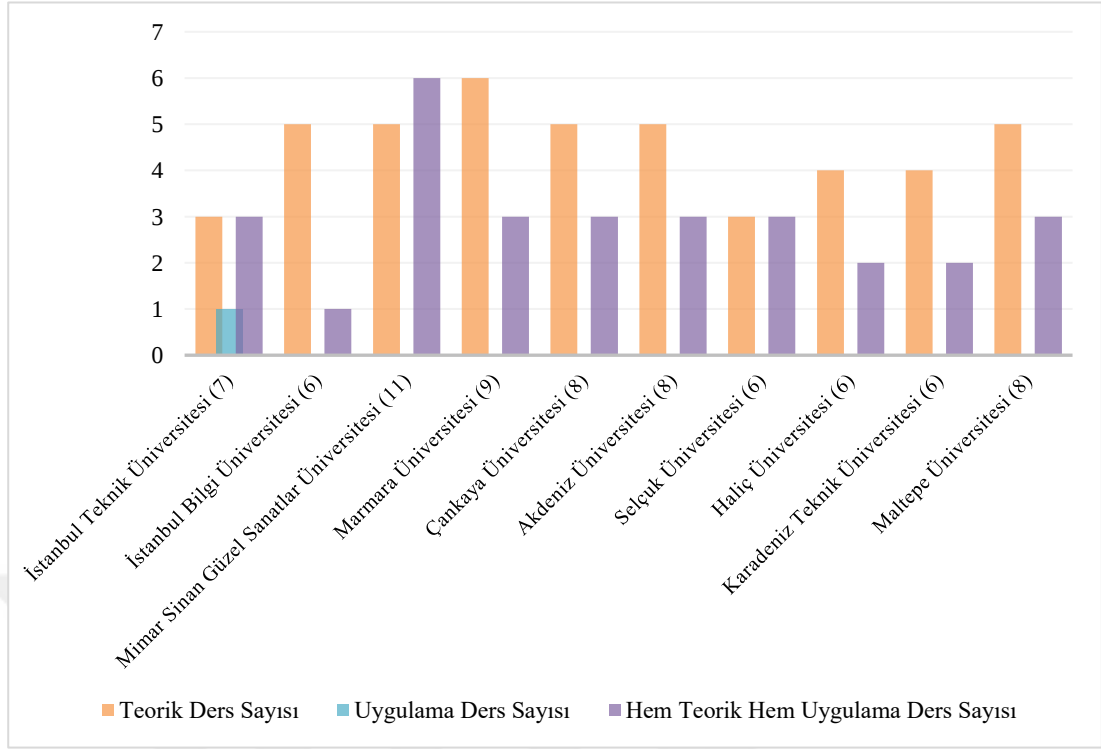
Birinci yarıyılta uygulamalı ders saatleri ikinci yıla göre daha fazla olmaktadır. İkinci yarıyılta, toplam en yüksek teorik ders saati sayısı 23 saat ile, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde olmaktadır. En az teorik ders saati sayısı ise İstanbul Teknik Üniversitesi’nde olmaktadır. İstanbul Teknik Üniversitesi’nin ikinci yarıyılta uygulamalı ve teorik ders saati sayıları eşittir. Bununla birlikte, birinci yarıyılta olduğu gibi ikinci yarıyılta da İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Haliç Üniversitesi’nde yalnızca teorik derslere ağırlık verildiği görülmektedir.

Şekil 9’a göre ikinci yarıyıldaki toplam teorik ders saatleri oranı % 67 ’dir. Uygulamalı ders saatleri oranı %33’dür. Seçilen üniversitelerde, her iki yarıyılta da teorik derslere daha çok ağırlık verilmiştir.

Şekil 9. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları

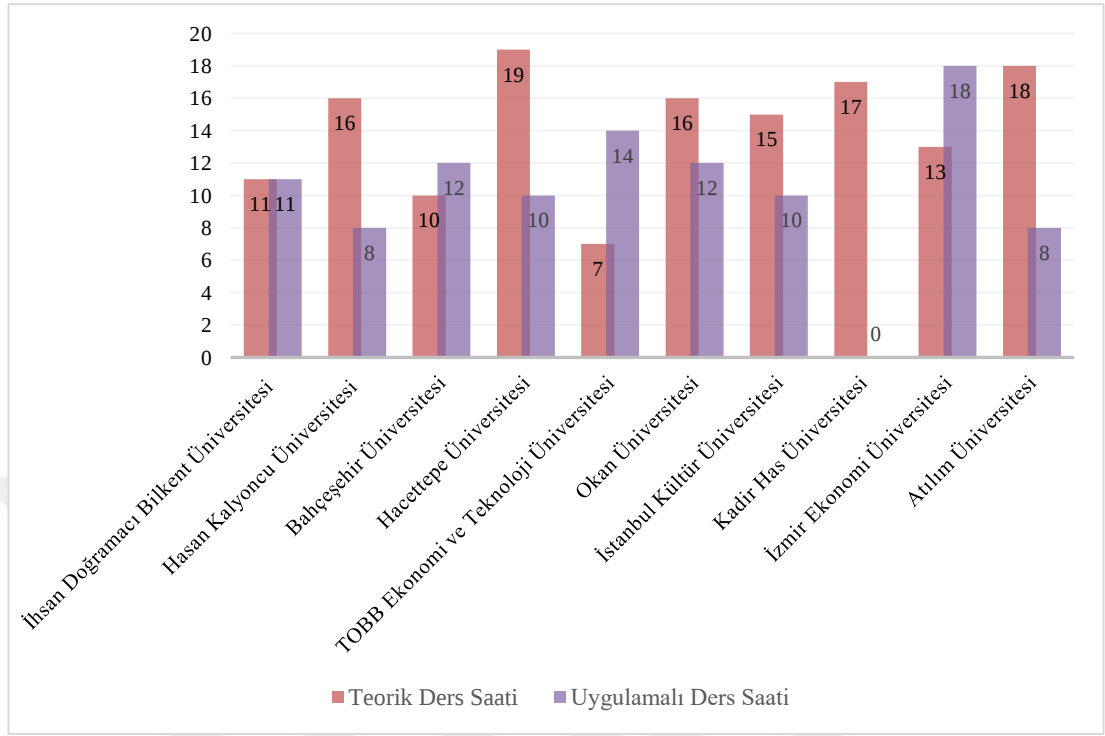
Sayısal puan türünden öğrenci alan üniversitelerin her iki yarıyılı birlikte incelendiğinde, ikinci yarıyıl da teorik ders saat oranı artırılmıştır. Şekil 9'a göre, iç mimarlık eğitiminde her iki yarıyıl da teorik ders yoğunluğu olmaktadır. Bu derslerde öğrenciler, orantı, ölçek, denge, ritim, renk teorisi, aydınlatma ve mekansal organizasyon gibi temel tasarım ilkeleri ve öğeleriyle tanışmaktadır. Bu ilkeleri anlamak, iç mimarlık öğrencilerinin tasarım projelerinde bilinçli kararlar almalarına ve işlevsel, estetik açıdan hoş ve dengeli alanlar yaratmalarına yardımcı olmaktadır. Her iki yarıyıl da teorik ders saatleri eşittir, toplamı 173'dür. Birinci yarıyıl da uygulamalı ders saatleri toplamı 92 iken, ikinci yarıyıl da uygulamalı ders saatleri ise 86'dır.

Şekil 10. Sayısal Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları

Şekil 10’da, sayısal puan türünde öğrenci kabul eden üniversitelerin ikinci yarıyıldaki toplam ders sayılarına göre en fazla ders sayısı 11 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’ndedir. İstanbul Teknik Üniversitesi’nde olan Introduction to Programme Language dersi LAB (Laboratuvar) dersi olarak işlenmektedir. Bununla birlikte, Girişimcilik ve Kariyer Danışmanlığı dersi de 2 saat olarak uygulamalı ders olarak işlenmektedir. İkinci yarıyıl ders sayılarında bir artış olduğu görülmektedir. Birinci yarıyıl toplam 70 olan ders sayısı, ikinci yarıyıl 75 olmuştur.

Şekil 11’de eşit ağırlık puan türünden öğrenci kabul eden seçili üniversitelerin birinci yarıyıl teorik ders saatleri ve uygulama ders saatleri verileri gösterilmektedir.

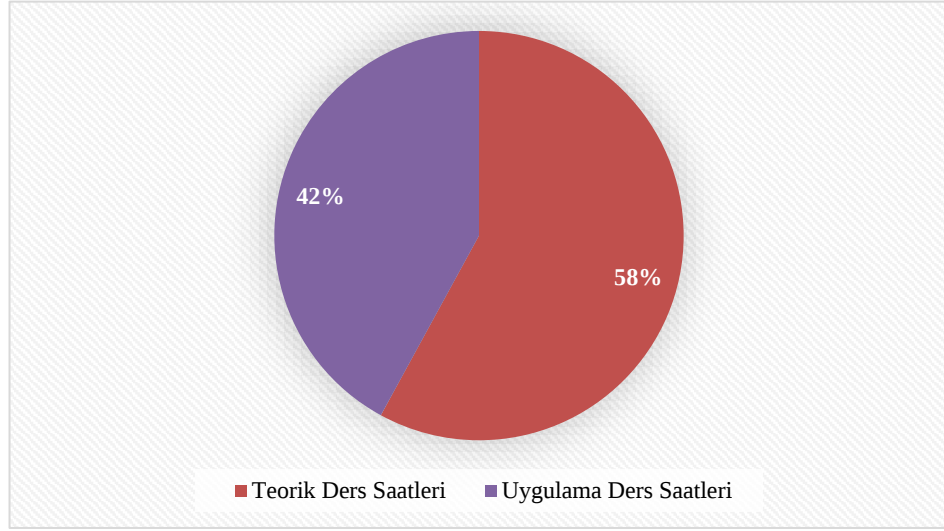

Şekil 11. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Teorik ve Uygulama Ders Saatleri

Şekil 11’e göre, eşit ağırlık puan türünden öğrenci kabul eden okulların birinci yarıyılında, toplam en yüksek teorik ders saati sayısı 19 saat ile, Hacettepe Üniversitesi’nde olmaktadır. En az teorik ders saati sayısı ise 7 saat ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi’nde olmaktadır. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi’nde uygulama ve teorik ders saatleri sayısı eşittir. En fazla uygulama ders saati sayısı 18 saat ile İzmir Ekonomi Üniversitesi’nde olmaktadır.

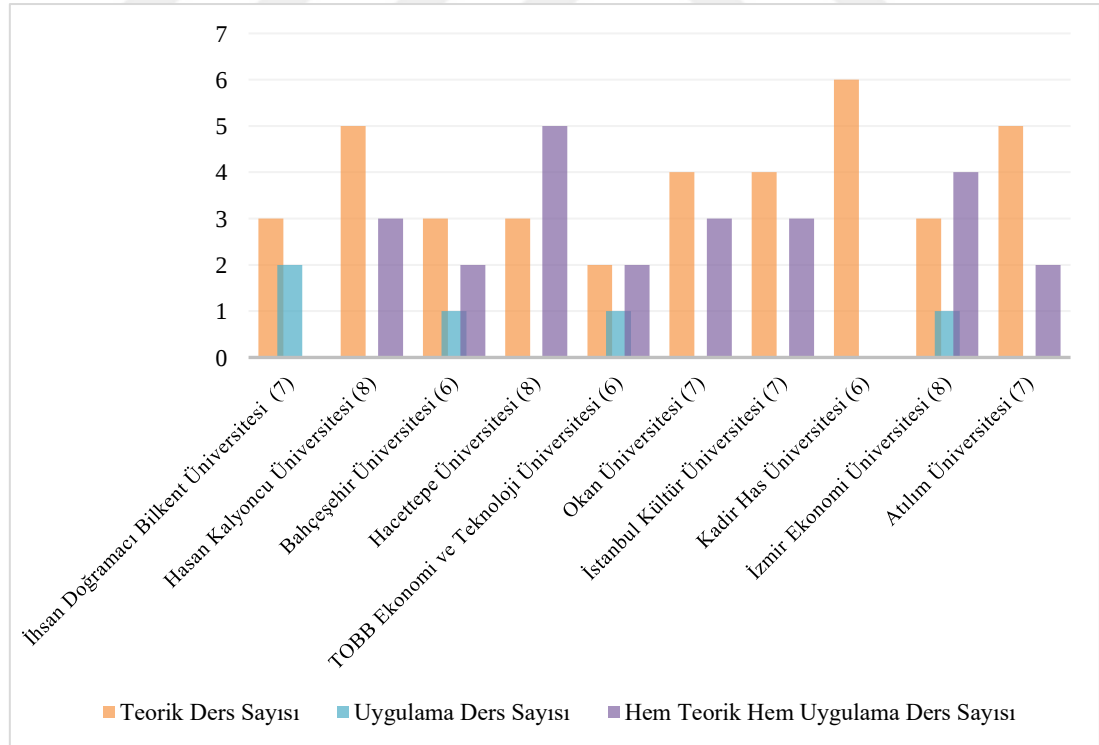
Bununla birlikte en az uygulama dersi saati sayısı ise Kadir Has Üniversitesi’nde olmaktadır. Kadir Has Üniversitesi birinci yarıyılıda hiç uygulama dersine yer vermemiştir.

Şekil 12’ye göre birinci yarıyıldaki toplam teorik ders saatleri oranı %58’dir. Seçili üniversitelerin neredeyse hepsinde birinci yarıyılıda teorik derslere ağırlık verilmiştir. Uygulama ders saatleri oranı %42 olmaktadır.

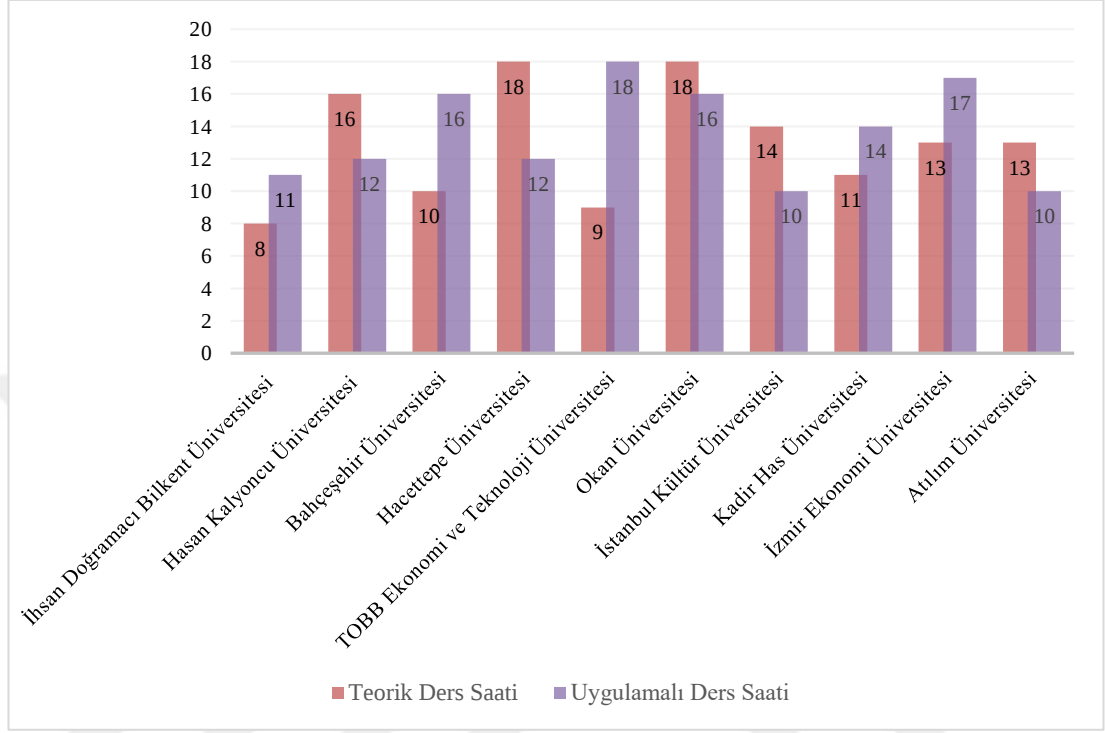
Şekil 12. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Saati Oranları

Şekil 13 'de seçilen üniversitelerin birinci yarıyıldaki toplam ders sayıları analiz edilmiştir

Şekil 13. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin Birinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları

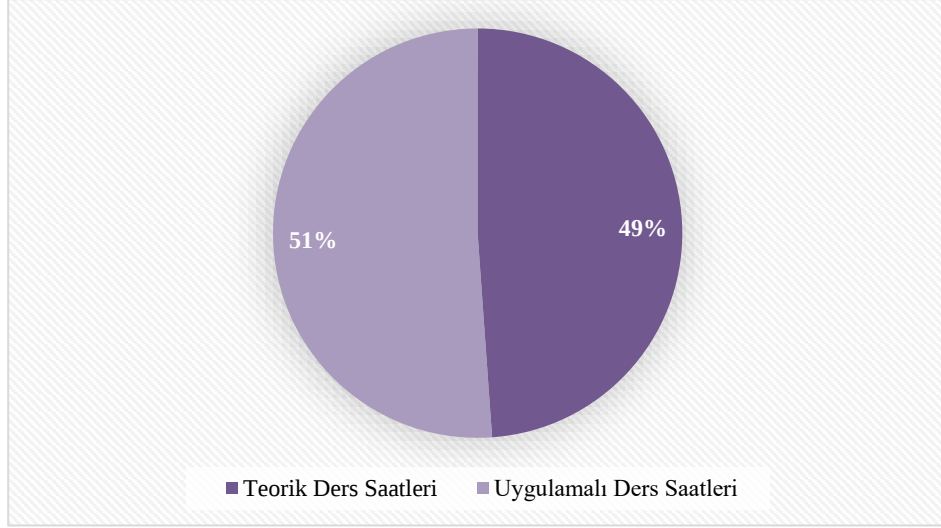
Şekil 13’de, eşit ağırlık puan türünde öğrenci kabul eden üniversitelerin birinci yarıyıldaki toplam ders sayılarına göre en fazla ders sayısı 8 ders ile Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi’nde eşit olmaktadır.

Şekil 14. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Teorik ve Uygulama Ders Saatleri

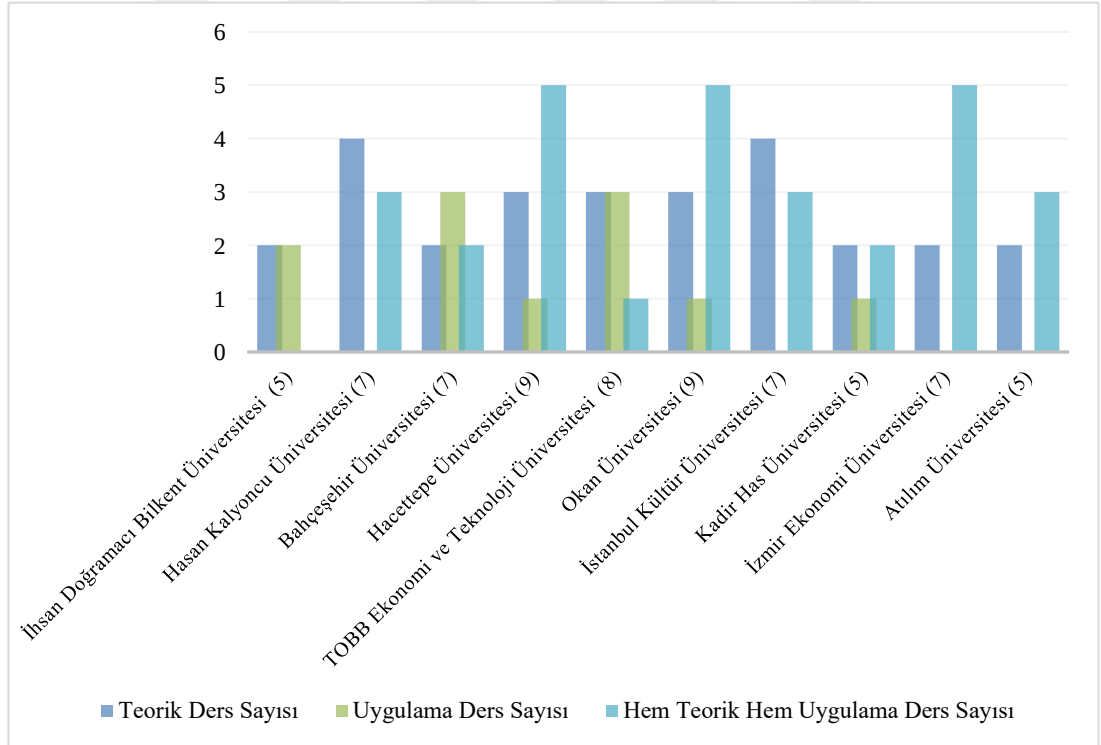
Şekil 14’e göre, eşit ağırlık puan türünden öğrenci kabul eden okulların ikinci yarıyılında, toplam en yüksek uygulamalı ders saati sayısı 18 saat ile, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi’nde olmaktadır. En az uygulamalı ders saati sayısı ise 8 saat ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi’nde olmaktadır.

Bununla birlikte birinci yarıyıl da teorik ders saati 142 iken, ikinci yarıyıl da bu sayı 130’dur. Birinci yarıyıl da uygulamalı ders saati 103 iken, bu sayı ikinci yarıyıl da önemli ölçüde artarak 136 olmuştur.

Şekil 15. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Toplam Ders Saati Oranları

Şekil 15'e göre ikinci yarıyıldaki toplam teorik ders saatleri oranı %51'dir. Seçili üniversitelerin uygulamalı ders saatleri oranı %49 olmaktadır. İkinci yarıyılta uygulamalı derslerin oranındaki artış olduğu görülmektedir.

Şekil 16. Eşit Ağırlık Puan Türünden Alan Üniversitelerin İkinci Yarıyıl Toplam Ders Sayıları

Şekil 16'ya göre, eşit ağırlık puan türünde öğrenci kabul eden üniversitelerin ikinci yarıyıldaki toplam ders sayılarına göre en fazla ders sayısı 9 ders ile Hacettepe Üniversitesi'ndedir. En az ders sayısı ise 5 ders ile Kadir Has Üniversitesi'ndedir.

Bu veriler sonucunda, iç mimarlık alanında eğitim veren seçilen üniversitelerin farklı yöntem ve stratejiler izlediği görülmektedir. Aynı zamanda tasarım sürecinin ve ilgili bağlamlarının iletişimine de vurgu yapmaktadır. Bu yöntemlerde temel amaç, öğrencilerin eleştirel düşüncelerini ve yenilikçi tasarım çözümleri geliştirmelerini sağlamaktır. Aynı zamanda öğrencileri araştırma faaliyetlerine katılmaya teşvik etmektedir. Eğitim programlarının incelenmesi sonucunda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin tasarım odaklı bir eğitim modeli uyguladığı görülmektedir. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü müfredatının amacı; proje ve tasarım odaklı derslerle öğrencinin bireysel yaratıcılığını geliştirmektir. Derslerin çoğunluğunun proje, mekan tasarlama, mekan organizasyonu gibi tasarıma yönelik derslerden oluştuğu görülmektedir.

Eğitim programlarının incelenmesi sonucunda Bahçeşehir Üniversitesi'nin mimari odaklı bir eğitim modeli uyguladığı tespit edilmiştir. İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümünün müfredat amacı; işlevini yitiren yapılara yeni bir kullanım kimliği kazandırmak, tarihi eser olarak belirlenen eski yapıların iç mekanlarında düzenlemeler yapmak, çevre tasarım standartlarına duyarlı bir anlayış geliştirmektir.

Ayrıca, mimarlığı herkes için daha erişilebilir kılmak için çalışmaktadır. Bu sayede Bahçeşehir Üniversitesi tasarımı vurgulayan dersler ve uygulama yöntemleri oluşturarak geleneksel mimari yaklaşımın ötesine geçmiştir. Ayrıca mimariyi herkes için daha erişilebilir hale getirmek için yeni konseptler geliştirmektedir.

Marmara Üniversitesi'nde çoğu dersin yöntem veya uygulama adı, iç mimar adaylarına tasarım becerileri ve tasarlanan ürünleri ortaya çıkarabilme becerisi kazandırmayı amaçlayan tasarım ve uygulamaya yönelik olmaktadır. Marmara Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü müfredatının amacı; düşünmeyi, analiz etmeyi, tasarım yöntemlerini, deney ve proje uygulamalarını, tasarımı kavrayarak geliştirmeyi hedefler. Birçok dersin temel sanat eğitimi, temel tasarım, teknik resim gibi tasarım ve uygulamaya yönelik derslerden oluştuğu görülmektedir.

Buna ek olarak, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde uygulanan ortak eğitim modelinin amacı, endüstriyel ve ticari hayatın yanı sıra ofis uygulamalarıyla bütünleştiren ve bir yıl süren piyasanın ihtiyaç duyduğu özelliklere sahip daha nitelikli öğrencileri bünyesine katmaktır. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde öğrenciler ile işyerleri eşleştirilir. Öğrenci eşleştirildiği iş yerinde üç buçuk ay çalıştıktan sonra rapor hazırlar ve bu raporu bölümün öğretim üyelerine sunar. Programın dersleri genellikle konunun temellerini kapsayacak şekilde tasarlanır. Öğrenciler çalışma dönemi boyunca ilerledikçe, seçtikleri alanda başarılı olmalarına yardımcı olacak bilgi ve beceriler kazanırlar. Bu tür bir program, öğrencilerin takım halinde çalışmaktan ve işbirliği yapmaktan yararlanabilecekleri bir ortam yaratmaya da yardımcı olur.

Maltepe Üniversitesi'nde uygulanan bütünleşik eğitim modelinde, eğitim planının büyük bir kısmı öncelikle teorik ve pratik ilgiye yönelik olmaktadır. Bu eğitim, iç mimar adaylarının gözlem ve uygulama becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Derslerin birçoğunun tasarım ve uygulamadan oluştuğu görülmektedir. Maltepe Üniversitesi'ndeki bu eğitim modelinin fakültenin üç bölümüyle birlikte yürütülmesi hedeflenmiştir. Birinci yıl eğitiminde İç mimarlık, Mimarlık, Gemi ve Yat tasarımı ortak dersleri olmaktadır. Ayrıca, müfredatları incelendiğinde; Mimarlık ve İç Mimarlık bölümlerinin dört yıl boyunca aynı eğitimi aldıkları görülmektedir. Bu doğrultuda İç Mimarlık Bölümü, bu sistemde mimarlık eğitime entegre edilmiş denilebilir.

Tablo 26. Türkiye’de İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin Birinci Yarıyıl Ders-AKTS Karşılaştırması

Üniversite Adı	Toplam Teorik Ders Sayısı ve Saati		Toplam Teorik Ders Saatinin Toplam Ders Saati İçindeki Oranı (%)	Toplam Uygulamalı Ders Sayısı ve Saati		Toplam Uygulamalı Ders Saatinin Toplam Ders Saati İçindeki Oranı (%)	Toplam AKTS	Toplam Ders Saati
	SAYI	SAAT		SAYI	SAAT			
1.İstanbul Teknik Üniversitesi	5	12	46,2	4	14	53,8	29	26
2.İstanbul Bilgi Üniversitesi	6	23	88,4	1	3	11,6	30	26
3.Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	9	13	52	6	12	48	30	25
4.Marmara Üniversitesi	8	24	66,6	3	12	33,4	30	36
5.Çankaya Üniversitesi	8	19	65,5	4	10	34,5	30	29
6.Akdeniz Üniversitesi	8	17	65,3	4	9	34,7	30	26
7.Selçuk Üniversitesi	6	17	70,8	3	7	29,2	30	24
8.Haliç Üniversitesi	6	20	86,9	2	3	13,1	30	23
9.Karadeniz Teknik Üniversitesi	6	15	65,2	3	8	34,8	30	23
10.Maltepe Üniversitesi	7	13	48,1	4	14	51,9	30	27
11.İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	3	11	50	2	11	50	34	22
12.Hasan Kalyoncu Üniversitesi	8	16	66,6	3	8	33,3	30	24
13.Bahçeşehir Üniversitesi	5	10	45,5	3	12	54,5	30	22
14.Hacettepe Üniversitesi	8	18	62	5	10	38	24	29
15.Okan Üniversitesi	7	16	57,1	3	12	42,9	30	28
16.Kültür Üniversitesi	7	15	60	3	10	40	30	25
17.TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	4	7	33,3	3	14	66,6	32	21
18.Kadir Has Üniversitesi	6	17	100	0	0	0	28	17
19.İzmir Ekonomi Üniversitesi	7	13	41,9	5	18	58,1	30	31
20.Atılım Üniversitesi	7	18	69,2	2	8	30,8	31	26

Tablo 26 incelendiğinde; Seçilen 20 üniversitenin İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerine ilişkin birinci yarıyıl ders müfredatı verileri görülmektedir. Görüldüğü üzere örneklem grubu oluşturan üniversitelerin en fazla teorik ders sayısı 9 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar üniversitesidir. En fazla teorik ders saati sayısı 24 saat ile Marmara Üniversitesidir (%66,6). Çoğunluk olarak bakıldığında birinci yarıyıl ders saatleri 25-26 saat arasında yoğunluklu olarak görülmektedir. En fazla uygulamalı ders sayısı 6 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve buna karşın en fazla uygulamalı ders saati sayısı ise İzmir Ekonomi Üniversitesidir (5 ders 18 saat ve buna karşılık %58,1). Tablo incelendiğinde en az teorik ders sayısı 3 ders ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesidir. Bununla birlikte en az teorik ders saati 7 saat ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesidir (%33,3).

Toplam AKTS için birinci yarıyıl verileri incelendiğinde dönemlik en az AKTS 24 ile Hacettepe Üniversitesi iken en fazla 34 AKTS ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesidir. Toplam ders saatine bakıldığında toplam en fazla ders saati 36 saat ile Marmara Üniversitesi iken en az ders saati ise 17 saat ile Kadir Has Üniversitesidir.

Tablo 27. Türkiye’de İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinin İkinci Yarıyıl Ders-AKTS Karşılaştırması

Üniversitelerin İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerine İlişkin İkinci Yarıyıl Ders Müfredatı Verileri								
Üniversite Adı	Toplam Teorik Ders Sayısı ve Saati		Toplam Teorik Ders Saatinin Toplam Ders Saati İçindeki Oranı %	Toplam Uygulamalı Ders Sayısı ve Saati		Toplam Uygulamalı Ders Saatinin Toplam Ders Saati İçindeki Oranı %	Toplam AKTS	Toplam Ders Saati
	SAYI	SAAT		SAYI	SAAT			
1.İstanbul Teknik Üniversitesi	5	12	46	4	12	46	32	26
2.İstanbul Bilgi Üniversitesi	6	23	88,4	1	3	11,6	30	26
3.Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	11	17	58,6	6	12	41,4	30	29
4.Marmara Üniversitesi	9	22	57,9	3	16	42,1	30	38
5.Çankaya Üniversitesi	8	18	69,2	3	8	30,8	30	26
6.Akdeniz Üniversitesi	8	18	72	3	7	28	30	25
7.Selçuk Üniversitesi	6	14	66,6	3	7	33,3	30	21
8.Haliç Üniversitesi	6	20	86,9	2	3	13,1	30	23
9.Karadeniz Teknik Üniversitesi	6	14	70	2	6	30	30	20
10.Maltepe Üniversitesi	8	15	55,5	3	12	44,5	30	27
11.İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	2	8	42,1	2	11	57,9	27	19
12.Hasan Kalyoncu Üniversitesi	7	16	57,1	3	12	42,9	30	28
13.Bahçeşehir Üniversitesi	5	10	38,4	4	16	61,6	30	26
14.Hacettepe Üniversitesi	8	18	60	6	12	40	29	30
15.Okan Üniversitesi	8	18	52,9	6	16	47,1	31	34
16.Kültür Üniversitesi	7	14	58,3	3	10	41,7	30	24
17.TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	6	9	33,3	4	18	66,6	40	27
18.Kadir Has Üniversitesi	4	11	44	3	14	56	32	25
19.İzmir Ekonomi Üniversitesi	7	13	43,3	5	17	56,7	30	30
20.Atılım Üniversitesi	5	13	56,5	3	10	43,5	30	23

Tablo 27 incelendiğinde; üniversitelerin İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerine ilişkin ikinci yarıyıl ders müfredatı verileri görülmektedir. Görüldüğü üzere örneklem grubu oluşturan üniversitelerden en fazla teorik ders sayısı 11 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar üniversitesidir. En fazla teorik ders saati sayısı 23 saat ile İstanbul Bilgi Üniversitesi (%66,6). Yoğunluk olarak bakıldığında ikinci yarıyıl ders saatleri 26-27 saat arasında yoğunluklu olarak görülmektedir. En fazla uygulamalı ders sayısı 6 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Okan Üniversitesi ve buna karşın en fazla uygulamalı ders saati sayısı ise TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (4 ders 18 saat ve buna karşılık %66,6). Tablo incelendiğinde en az teorik ders sayısı 2 ders ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi. Bununla birlikte en az teorik ders saati 8 saat ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (%42,1). Toplam AKTS için birinci yarıyıl verileri incelendiğinde dönemlik en az AKTS 27 ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi. En fazla AKTS ise 40 AKTS ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi. Toplam ders saatine bakıldığında toplam en fazla ders saati 38 saat ile Marmara Üniversitesi iken en az ders saati ise 19 saat ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi.

Tablo 28’de örneklem grubundaki üniversitelerin birinci yıl eğitim müfredatında yer alan benzer içerikteki dersleri yer almaktadır. Türkiye’de iç mimarlık bölümleri üniversiteler arasında farklı isimlere ve derslere sahip olabilmektedir. Ders adlarında ve belirli içeriklerde farklılıklar olsa da, Türkiye’deki iç mimarlık programlarının genel müfredatı genellikle benzer temel bilgi ve becerileri paylaşmaktadır. Ancak yine de vurgu, seçmeli dersler ve her üniversitenin kendine özgü yaklaşımında farklılıklar olabileceğini belirtmek önemlidir. Türkiye’deki iç mimarlık programlarında tipik olarak ele alınan bazı önemli hususlar olmaktadır.

Tablo 28. Türkiye’deki İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümlerinde Verilen Tüm Ortak Dersler (Kurul S. , 2023)

Bölüm Zorunlu Dersler	Bölüm Seçmeli Dersler	Bölüm Dışı Dersler
Visual Communication. I: Visualization & Technical Drawing	Alınması Önerilen Seçmeli Ders I	Kariyer Planlaması
Project I	Serbest Çizim Teknikleri	Mathematics I
Basic Design and Visual Arts	Maket Yapım Teknikleri	EAP Through Global Goals
Int. to Interior Archit.&Ethics	Fakülte Seçmeli Ders I	Basics of Academic Writing
Temel Tasarım I	Fakülte Seçmeli Ders II	Girişimcilik & Kariyer Danışmanlığı
Tasarım Sunumu I	Seçmeli Yabancı Dil I	Introduction to Programme .Language (PYTHON)
Tasarı Geometri	Çekirdek Seçmeli I	Kültür ve Fikirler Tarihi
Mekân Tasarlama	Seçmeli Üniversite Dersi	Akademik Beceri Odaklı İngilizce I
Tasarıma Giriş I	Seçmeli Fakülte Dersi	Türk Dili I
Temel Eğitim	Seçmeli Yabancı Dil II	Türkçe I
Yapı Bilgisi I		Akademik Beceri Odaklı İngilizce II
Teknik Resim I		Türk Dili II
Yapı Mekaniği		Türkçe II
İç Mimarlıkta Tarih ve Kuram I		Uygarlık Tarihi I
Project II		Uygarlık Tarihi II
Visual Communication II: Visualization & Perspective		Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I
Temel Tasarım II		Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II
Tasarım Sunumu II		Tasarımcılar İçin Matematik
İç Mimarlığa Giriş		İş Sağlığı ve Güvenliği I
Tasarı Hesaplama		İş Sağlığı ve Güvenliği II
Bilgisayar Destekli Tasarım I		Akademik İngilizce I
Konutlarda Mekân Organizasyonu		Akademik İngilizce II
Perspektif		Ortak Eğitime Giriş
Tasarıma Giriş II		İngilizce ve Kompozisyon I
Mesleki Temel Eğitim		İngilizce ve Kompozisyon II
Yapı Bilgisi II (Construction II)		Matematiksel Düşünme I
Teknik Resim II		Üniversite Hayatına Giriş
Temel Sanat Eğitimi I		Sosyal Sorumluluk Projeleri
Genel Sanat Tarihi I		Türk Dili ve Edebiyatı I
Temel Sanat Eğitimi II		Türk Dili ve Edebiyatı II
Genel Sanat Tarihi II		Türkçe Eleştirel Okuma ve Yazma I
Temel Bilgisayar Eğitimi I		Türkçe Eleştirel Okuma ve Yazma II
Tasarım Stüdyosu I		Evrensel Değerler ve Etik
Tasarım Anlatım Teknikleri		Kökenler ve Sonuçları
Tasarım Stüdyosu II		İnsanlık Tarihi
Ergonomi Bilgisi		Hesaplamalı Düşünme
Tasarım İlkeleri		Kariyer ve Yaşam Programı
Görsel Anlatım Teknikleri		İletişim Becerileri ve Akademik Raporlama I
Çizim Standartları		İletişim Becerileri ve Akademik Raporlama II
Mimarlar İçin Geometri		GED - Sosyal Bilimler B: İnsan ve Toplum
İç Mekân Tasarımına Giriş		Oryantasyon ve Kariyer Planlama
Yapı İnşası ve Malzemelerin Temelleri		İkinci Yabancı Diller I
Yapının İlkeleri		İkinci Yabancı Diller II
Sanat ve Mimarlık Tarihi		
Desen I		
Desen II		
Bilgi Teknolojileri Kullanımı		
İç Mimarlık Bilgisi I		
Mekân ve Kültür		
Temel Bilgisayar Teknikleri Kullanımı		

(Tablo 28 devamı)

Bölüm Zorunlu Dersler	Bölüm Seçmeli Dersler	Bölüm Dışı Dersler
Temel Tasarım Stüdyosu I		
Malzeme I		
Yapı Bilgisi ve Teknik Resim I		
İç Mimarlıkta Görsel İletişim I		
Temel Tasarım Stüdyosu II		
Malzeme II		
Yapı Bilgisi ve Teknik Resim II		
İç Mimarlıkta Görsel İletişim II		
Tasarıma Giriş ve İç Mimari Proje I		
İç Mimari Proje II		
Sanat, Tasarım ve Kültüre Giriş I		
Sanat, Tasarım ve Kültüre Giriş II		
Sunum Teknikleri I		
Mekân Kültürü		
Sunum Teknikleri II		
Serbest Sunum Yöntemleri		
Tasarım-İletişim Teknikleri I		
İnsan ve Toplum Bilimleri I		
Tasarım-İletişim Teknikleri II		
İnsan ve Toplum Bilimleri II		
Yapı Teknoloji I		
Mimarlık Tarihi ve Kuramı I		
Tasarım		
İç Mimarlıkta Tasarım ve Temsile Giriş		
Tasarımda Görsel Medya I		
İç Mekân Tasarım Çalışmaları		
Tasarımda Görsel Medya II		
İç mimarlık için Yapı I		
Çizim ve Repräsentasyon		
İç Mekânları Duyumsamak		
Maket Yapımı		

(Kurul S. , 2023)

Tablo incelemeleri ve veriler doğrultusunda, tüm üniversitelerin birinci yarıyıl ders eğitim planları incelendiğinde en fazla ortak ders olarak Temel Tasarım dersi olduğu göze çarpmaktadır. Özellikle uygulama saatlerinin de olduğu bu ders sadece en fazla ortak ders olmakla kalmamakta aynı zamanda en fazla uygulamalı saate sahip ders olarak da görülmektedir. Yine en fazla ortak ders olarak Teknik Resim dersi denilebilir. Teorik ders içerikleri genel olarak aynı olmakla birlikte uygulama ders saatleri ile karşılaştırıldığında gözle görülür derecede farklılıklar olduğu görülmektedir. Örneğin İstanbul Bilgi Üniversitesi sadece 3 uygulama ders saati ile her iki yarıyılta eğitimini tamamlarken, Hasan Kalyoncu Üniversitesi neredeyse tüm derslerinde uygulama ders saati benimsemiş ve ders içeriklerinde özellikle teknik resim gibi uygulamalı dersleri tercih etmiştir.

Tasarım Stüdyosu derslerinde de beklendiği üzere üniversitelerin büyük çoğunluğunda birinci yılda derslerin pek tercih edilmediği buna karşın Maltepe Üniversitesinde her iki yarıyıl da Tasarım Stüdyosu derslerine yer verilmiştir. Tasarım Stüdyosu ders içeriklerine bakıldığında diğer üniversitelerde genel olarak Tasarıma Giriş dersi bağlamında bir %50 üzeri bir ortaklıktan bahsedilebilir. Bu da ders eğitim planları bağlamında neredeyse her üniversitenin kendi müfredatını uyguladıkları sonucunu oraya çıkarmaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Son dönemde bazı iç mimarlık okulları iç mimarlık eğitimindeki sorunların tespiti ve çözümüne yönelik çalışmalara hız vermiştir. Kesin bir çözüm olmadığına inananlar için “ideal” bir çözümden bahsetmek doğal olarak mümkün değildir. İç Mimarlık eğitimi ile ilgili yapılan tüm araştırmalarda yaratıcılığa yönelik çabalar ve yaratıcılık ile eğitim arasındaki ilişki ayrıcalıklı bir yere sahiptir. İç Mimarlık becerisinin yaratıcılık açısından kendini nasıl ve hangi teknik ve süreçlerle ifade edebileceği konusunda diğer disiplinlerle ilişkiler son zamanlarda kurulmaktadır. Bu nedenle iç mimarlık eğitiminde kullanılan sınırlı öğretim tekniklerinin öğretildiği öğrenci profili sürekli bir değişim içerisinde. Eski öğrenci profilinin yerini, kendini ifade etmenin yolunu bulması beklenen yeni öğrenci profili almaktadır. Böyle bir değişim ortamında ortaya çıkan tüm görüşler, iç mimarlık eğitiminde her zaman odak noktası olarak görülen tasarım stüdyoları hakkında kapsamlı araştırmaları destekler niteliktedir. Ayrıca tasarım ilkelerini kapsayan temel tasarım stüdyoları ile yaratıcılık, algı ve duyumsama gibi konuların araştırılmasına yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Schön'ün (1984) belirttiği gibi iç mimarlık müfredatında tasarım eğitimi dersleri en önemli ders olarak kabul edilmekte ve bu nedenle tasarım dersleri ve bu dersleri destekleyen etkinlikler öğrencilerin yaratıcılıklarını ifade edebilecekleri ortamlar olarak kabul edilmektedir. Tüm bu görüşlere rağmen, iç mimari tasarım eğitimi alan öğrencilerin günümüz mimari pratiği için ürünler tasarlamaları ve bu tür tasarımlarda yaratıcı fikirlerin algılanmasına yönelik tasarım eğitimi stratejileri geliştirmeleri gerekmektedir. Türkiye'deki eğitim kurumlarının bu konuda başarılı olup olmadığını belirleme sorununu göz ardı etmek zordur.

Bu çalışmada 2012 yılından önce İç Mimarlık ile İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri olarak faaliyet gösteren ve günümüzde de devam eden 20 üniversitenin eğitim müfredatları planları 1. yıl bazında ele alınmıştır.

Bu çalışmaya hazırlanmak için Türkiye'deki “İç Mimarlık”, “İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı” bölümlerinin dersleri, kabul kriterleri, bağlı oldukları fakülteler ve puan türleri incelenmiştir. Araştırmalar, Türkiye'de iç mimarlık eğitimi veren fakültelerin “öğrenci seçme ve yerleştirme sınavı” ile kabul edildiğini, farklı “fakülte adları”,

“dersler” ve hatta farklı öğretim yöntemleri izleyen farklı fakülte adlarının “İç Mimarlık—İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı” olduğunu göstermiştir.

İlgili üniversiteler ve ders programları ayrı ayrı ele alınmış ve sonraki bölümlerde daha geniş şekilde değerlendirmeleri yapılmıştır. 20 üniversite seçilirken ÖSYM internet adresinden 2022 yılı yerleşim puanı verileri göz önünde bulundurularak ilgili bölümün öğrenci alımında referans kabul ettiği test bağlamında (Eşit Ağırlık, Sayısal) tercih puanı sıralamasındaki ilk 10 üniversite örneklem grubu olarak alınmıştır. Sayısal alanından İç Mimarlık bölümü ilgili örneklem grubu oluştururken, Eşit Ağırlık alanında ise İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü örneklem grubu oluşturmuş ve 10+10 şeklinde üniversiteler ele alınmıştır. 2022 verilerine göre tercih puanı sıralamasına göre olan ve 2012 yılından önce İç Mimarlık-İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri olan kurumsallaşmış üniversiteler yer almaktadır. Bu üniversiteler sayısal alanda kabul eden olarak sıralanırsa ; İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Marmara Üniversitesi, Ankara Çankaya Üniversitesi, Antalya Akdeniz Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, İstanbul Haliç Üniversitesi, İstanbul Maltepe Üniversitesi ve Trabzon Kardeniz Teknik Üniversitesi olmak üzere 10 üniversitedir. Bu üniversiteler eşit ağırlık alanda kabul eden olarak sıralanırsa ; Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi, İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi, Ankara Hacettepe Üniversitesi, Ankara TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul Kadir Has Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi ve Ankara Atılım Üniversitesi olmak üzere 10 üniversitedir. Toplam 20 üniversitedir.

Çalışma bulgularına göre;

- Örneklem grubunu oluşturan iç mimarlık sayısal puan türünde öğrenci alan üniversitelerden birinci yarıyılta en fazla teorik ders sayısı 9 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’dir. En fazla teorik ders saati sayısı 24 saat ile Marmara Üniversitesidir (%66,6). En fazla uygulamalı ders sayısı 6 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve buna karşın birinci yarıyılta en fazla uygulamalı ders saati sayısı İstanbul Teknik Üniversitesi ve Maltepe Üniversitesinde 14 saat olarak eşittir. İç mimarlık ve çevre tasarımı eşit ağırlık puan türünde öğrenci alan üniversitelerden birinci yarıyılta en az teorik ders

sayısı 3 ders ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'dir. Bununla birlikte en az teorik ders saati 7 saat ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'dir (%33,3).

Her iki puan türünde öğrenci alan üniversitelerin toplam AKTS'lerine göre birinci yarıyıl verileri incelendiğinde dönemlik en az AKTS 24 ile Hacettepe Üniversitesi iken en fazla 34 AKTS ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'dir. Birinci yarıyıl toplam ders saatine bakıldığında toplam en fazla ders saati 36 saat ile Marmara Üniversitesi iken en az ders saati ise 17 saat ile Kadir Has Üniversitesi'dir.

- Örneklem grubunu oluşturan iç mimarlık sayısal puan türünde öğrenci alan üniversitelerden ikinci yarıyıl en fazla teorik ders sayısı 11 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'dir. En fazla teorik ders saati sayısı 23 saat ile İstanbul Bilgi Üniversitesi'dir (%66,6). En fazla uygulamalı ders sayısı 6 ders ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'dir. İkinci yarıyıl en fazla uygulama ders saati sayısı ise 16 saat ile Marmara Üniversitesi'dir.

İç mimarlık ve çevre tasarımı eşit ağırlık puan türünde öğrenci alan üniversitelerden ikinci yarıyıl en fazla uygulama ders sayısı 6 ders ile Hacettepe Üniversitesi, Okan Üniversitesi'dir ve buna karşın en fazla uygulamalı ders saati sayısı ise TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'dir (4 ders 18 saat ve buna karşılık %66,6). En az teorik ders sayısı 2 ders ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'dir. Bununla birlikte ikinci yarıyıl en az teorik ders saati 8 saat ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'dir (%42,1). Her iki puan türünde öğrenci alan üniversitelerin toplam AKTS'lerine göre ikinci yarıyıl verileri incelendiğinde dönemlik en az AKTS 27 ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'dir. En fazla 40 AKTS ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'dir. İkinci yarıyıl toplam ders saatine bakıldığında toplam en fazla ders saati 38 saat ile Marmara Üniversitesi iken en az ders saati ise 19 saat ile İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'dir.

Bunlara ek olarak;

- Okulların eğitim planları kendi içlerinde incelendiğinde, İstanbul Teknik Üniversitesi eğitim programında uygulanan İTÜ Mimarlık Fakültesi Temel Eğitim Stüdyosu (TES) çerçevesinde bütünleşik eğitim verilmesi tasarım eğitimi için önemli bir unsur olduğu anlaşılmıştır. Bu eğitim modelinin amaçları arasında; birinci sınıf öğrencileri ile öğretim elemanları arasında iş birliğini sağlamak, diğer ders modülleri ile her bölümündeki derslerin uyumluluğunu sağlamak yer almaktadır. Bununla birlikte tüm üniversitelerin birinci yarıyıl ders müfredatları incelendiğinde en fazla ortak ders olarak Temel Tasarım I dersi olduğu belirlenmiştir. Özellikle uygulama saatlerinin de olduğu bu ders sadece en fazla ortak ders olmakla kalmamakta, aynı zamanda en fazla uygulamalı saate sahip ders olarak da görülmektedir. Yine en fazla ortak ders olarak Teknik Resim I dersi söylenebilir.
- Teorik ders içerikleri genel olarak aynı olmakla birlikte uygulama ders saatleri ile karşılaştırıldığında gözle görülür derecede farklılıklar olduğu görülmektedir. Örneğin İstanbul Bilgi Üniversitesi sadece 3 uygulamalı ders saati ile her iki yarıyılta eğitimini tamamlarken, Hasan Kalyoncu Üniversitesi neredeyse tüm derslerinde uygulama ders saati benimsemiş ve ders içeriklerinde özellikle teknik resim temelli uygulamalı dersleri tercih etmiştir. Tasarım Stüdyosu derslerinde de beklediği üzere üniversitelerin büyük çoğunluğunda birinci yılda derslerin pek tercih edilmediği buna karşın Maltepe Üniversitesinde her iki yarıyıl da Tasarım Stüdyosu derslerine yer verilmiştir. Tasarım Stüdyosu ders içeriklerine bakıldığında diğer üniversitelerde genel olarak Tasarıma Giriş dersi bağlamında bir %50 üzeri bir uyumdan bahsedilebilir. Bu da ders ve müfredat bağlamında neredeyse her üniversitenin kendi müfredatını uyguladıkları sonucunu oraya çıkarmaktadır.

Çalışma bulgularında ve literatür taramada da görüldüğü üzere, Türkiye’de olan çoğu üniversitelerde benzerliklerin azlığı ve farklı anlayışların olduğu görülmektedir. Örneğin, tasarım derslerinde ortaklıklar vardır. Ancak isim ve eğitim planı içindeki kredi değeri ve saati açısından farklılıklar bulunmaktadır. Tasarım eğitiminde farklılıklara ve çeşitliliğe yer verilmelidir. Kimi üniversitelerde isim değişikliği olsa da ders içeriklerine bakıldığında bir uyum olmaktadır.

Yine her ders ve AKTS, ya da ders saati bağlamında da tüm üniversitelerde farklı konumda yer almaktadır. Aynı bölümü bitiren iki öğrencinin aynı departmanda ve ortamda işe başladığı düşünüldüğünde her ikisi de ortak dilde olan farklı tasarım dersleri aldıkları, bu durum, iş verimini olumlu açıdan etkileyebilmektedir. Çalışma bulgularında görüleceği üzere uygulamaya yönelik dersler birinci yıl eğitiminde teorik derslere göre daha düşük seviyededir. Hatta bazı üniversitelerde uygulama, söz konusu yarıyıl için tek bir ders saati dahi müfredata eklememiş durumdadır. Bu durum, ilk defa tasarım ile tanışan birinci yıl öğrencileri için sözel anlatımın ve anlayışın önemini vurgulayacaktır.

Bu bağlamda; özellikle müfredatın en çağdaş bir şekilde verilmesi açısından, benzerliklerin ve ortaklığın sağlanması önemli bir yaklaşımdır. Bununla birlikte özellikle uygulamalı derslerinin birinci yılın öğrenci üzerindeki etkisi göz önüne alındığında ve sonraki yıllarda temel teşkil etmesinden dolayı daha fazla müfredatta yer alması ve ortaklığın da yine bunun üzerinde sağlanması son derece önemlidir. Özellikle öğrencilere yaratıcı düşünce yetisinin kazandırılması ve öğrencilerin el becerilerini geliştirmeleri üzerine bu durum önemli bir adım olacaktır. Bu düşünceden hareketle, iç mimarlık mesleğini kendi standart İç Mimarlık Akreditasyon Konseyi ve uluslararası akreditasyon koşullarına daha da yaklaştıracak, İç Mimarlık Lisans programı eğitim modeli ve yetkinlik dikkate alınarak CIDA'nın standartları doğrultusunda yeni bir eğitim modeli önerisi geliştirilmelidir. Bununla birlikte, iç mimarlık eğitim programlarını anlamak ve analiz etmek ve iç mimari dilin öğretilmesi, yaratıcılığın ve görsel düşüncenin teşvik edilmesiyle ilgili tespit edilen sorunları çözmek için yeni adımlar göz önünde bulundurulmalıdır. Araştırma ve değerlendirme ile mevcut iç mimari eğitim programları ve müfredatları hakkında kapsamlı araştırma yapılmalıdır. Bu programların yapısını, içeriğini, öğretim metodolojilerini ve öğrenme çıktılarını analiz edilmelidir.

Eksiklikleri, sınırlamaları veya iyileştirilmesi gereken alanlar belirlenmelidir. Paydaş katılımıyla, öğrenciler, eğitimciler, profesyoneller ve endüstri uzmanları dahil olmak üzere iç mimari eğitime dahil olan çeşitli paydaşlarla etkileşim kurulmalıdır. Mevcut programların güçlü ve zayıf yönleri hakkında bakış açılarını ve geri bildirimlerini toplanır ve bunun sonucunda, anketler, görüşmeler, odak grupları veya atölye çalışmaları yoluyla yapılmalıdır. Amaçlar ve hedefler doğrultusunda, iç mimari

tasarım dilinin öğretimini geliştirmek, yaratıcılığı ve görsel düşünceyi teşvik etmek için net amaç ve hedefler tanımlanmalıdır. Bu hedefler, sektörün ihtiyaç ve beklentileriyle, gelişen tasarımı ortamıyla ve öğrencilerin istekleriyle uyumlu olmalıdır. Araştırma bulgularına dayanarak, revize edilmiş bir eğitim planı geliştirilmelidir veya mevcut eğitim planında değişiklikler önerilmelidir. Pratik becerileri geliştirmek için disiplinler arası yaklaşımları, vaka incelemelerini ve gerçek dünya projeleri dahil edilmelidir. Eğitimcilere ğretim becerilerini geliştirmeleri ve i tasarımı eğitimindeki en son trendler ve en iyi uygulamalarla güncel kalmaları için profesyonel gelişim fırsatları sağlanmalıdır. Etkili dil ğretimi, yaratıcılığı geliştirme stratejileri ve görsel düşünme teknikleri üzerine eğitimler sunulmalıdır. Öğretim yeleri arasında işbirliğini ve bilgi paylaşımını teşvik edilmelidir.

İ mimarlığın öğretilmesini ve öğrenilmesini destekleyen yeterli öğrenme kaynaklarına, materyallerine ve tesislerine erişimi sağlanmalıdır. Bu, tasarımı stüdyolarını, ilgili yazılımlara sahip bilgisayar laboratuvarlarını, malzeme örneklerini, kitaplıkları ve evrimii kaynakları içermelidir. Bununla birlikte, görsel yardımcılarını, çoklu ortam sunumlarının ve interaktif öğrenme araçlarının kullanımı teşvik edilmelidir. Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini ve görsel iletişimi değerlendirmek için kapsamlı ve dengeli değerlendirme yöntemleri geliştirilmelidir. İlerlemelerini ve gelişmelerini yönlendirmek için öğrencilere yapıcı geri bildirim sağlanmalıdır. Öğrencilerden ve ğretim üyelerinden gelen geri bildirimlere dayalı olarak değerlendirme yöntemlerini düzenli olarak gözden geçirilmeli ve iyileştirilmelidir. Eğitim ve uygulama arasındaki boşluğu kapatmak için profesyoneller, tasarımı firmaları ve kuruluşlarla işbirlikleri teşvik edilmelidir. Bu, konuk dersleri, stajlar, tasarımı yarışmaları ve mentorluk programlarını içermelidir. Müfredat geliştirmeye endüstri uzmanlarını dahil edilmeli ve yeni ortaya çıkan trendler ve alanda gerekli olan beceriler konusunda onların girdileri sağlanmalıdır. Eğitim programının sürekli değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi için yeni bir eğitim modeli kurmak gerekli olabilmektedir. Müfredatın ve ğretim yöntemlerinin etkinliğini değerlendirmek için öğrencilerden, eğitimcilerden ve işverenlerden düzenli olarak geri bildirimler edinilmelidir.

Programda gerekli olan geliştirmeleri yapmak için bu geri bildirimler kullanılmalıdır. Bu adımlar ile mevcut birinci yıl eğitim programlarını daha iyi anlayabilir, iyileştirme alanlarını belirleyebilir ve iç mimari, yaratıcılık ve görsel düşünme dilinin öğretimini geliştirmek için stratejiler uygulanmalıdır. Birinci yıl eğitim programlarının, endüstrinin değişen ihtiyaçlarını karşılamak ve öğrencilere iç mimaride başarılı kariyerler için gerekli beceri ve bilgileri sağlamak için zaman içinde gelişmesi ve uyarlanması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Abel, Chris. Architecture as Identity, I: The Essence of Architecture. In: Semiotics 1980. Springer, Boston, MA. https://doi.org/10.1007/978-1-4684-9137-1_1, 1982.

Akdemir, N. (2017). Tasarım kavramının geniş çerçevesi: Tasarım odaklı yaklaşımlar üzerine bir inceleme. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 85-94.

Altıparmak vd. (2011). “E-Öğrenme ve Uzaktan Eğitimde Açık Kaynak Kodlu Öğrenme Yönetim Sistemleri”, Malatya: Akademik Bilişim’11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Kitabı, ss.319-327.

Ambrose, Gavin. Harris, Paul. Basics Design: Design Thinking. Lausanne, Switzerland: AVA Publishing SA, 2010.

Andreasen, M, Hansen, Claus. Thorp. & Cash, Philip. Conceptual design: Interpretations, mindset and . Martin models. Cham: Springer, 2015.

Arıdağ, Levent, (2005). Mimari Tasarım Stüdyo Eğitiminde İletişim, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Arıdağ,Aslan, “Mimarlık Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünce Becerilerinin Gelişimi”, 2005, Schön, 1985, s.63

Aydınlı, Semra, (2015). Tasarım Eğitiminde Yapılandırıcı Paradigma: ‘Öğrenmeyi Öğrenme’ Tasarım ve Kuram Dergisi, Aralık, 20, s.1-18.

Ayiran, Nezih. “The role of metaphors in the formation of architectural identity”. ITU A|Z, 9(2), 2012:1-21.

Barnard, M. (2002). Sanat, tasarım ve görsel kültür (çev. G. Korkmaz). Ankara: Ütopya Yayınları. (Eserin orijinali 1998’de yayımlandı)

Bayazıt, N. (2011). Endüstri Tasarımı Temel Kavramları. İstanbul : İdeal Kültür&Yayıncılık, 29-81.

Betsky, A. (1997). Queer Space Architecture and Same Sex Desire . New York: WilliamMorrow

Bletcher, Joanna. “The Constellation: A framework for conceptualising design as a process of innovation”, *The Design Journal*, 2017: S4552-S4564, DOI: 10.1080/14606925.2017.1352952

Broadbent, Geoffrey. *Design in architecture: architecture and the human sciences*. London, New York, Wiley, 1973.

Brown T. , “Design Thinking”, *Harvard Business Review*, Haziran 2008

Bulat S., Bulat M., Aydın B., “Bauhause Tasarım Okulu”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2014 18 (1): 105-120

Caballero, Rosario. “Thinking, drawing and writing architecture through metaphor”. *Redalyc*, 28, 2014:155-179.

Cable, Cochran. *Symbolism in architecture*. Monticello, IL: Vance Bibliographies, (1981).

Carll-White, A. & Whiteside-Dickson, A.(2021). ‘Who is keeping the fire? An analysis of who is being published in a major interior design periodical,’ *Journal of Interior Design Education and Research* , Vol. 18, No.1,2, pp. 92

Casakin, Hernan. “Visual analogy, visual displays, and the nature of design problems: the effect of expertise”. *Environmental Planning and Design: Design B.*, 37, 2010:170-188.

Casakin, Hernan. Timmeren, Arjan. Van. “Analogies as Creative Inspiration Sources in the Design Studio: The Teamwork”. *Athens Journal of Architecture*, 1(1), 2015: 51-64. doi: 10.30958/aja.1-1-4

CAVUŞ, Ö. K., & Kaptan, B. B. (2022). TASARIM DÜŞÜNCESİ BİLEŞENLERİ VE İÇ MİMARLIK EĞİTİMİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 12(1), 99-116.

Celbiş, Ü. (2009). “Bauhaus’un Alman Tasarım Kültürüne Etkileri”. *Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Ciravoğlu Demirdizen A., ‘Mimari Tasarım Eğitiminde Formel ve Enformel çalışmalar Üzerine’, *Yapı*, no.257, ss.43-47, 2003

Cirlot, Juan. Eduardo. *Dictionary of symbols*. London: Routledge, 2001.

Coles, John. House, Naomi. The fundamentals of interior architecture. Lausanne: AVA Academia, 2007.

Council for Interior Design Accreditation (2022,January). *Council for Interior Design Accreditation Professional Standards*. <https://www.accredit-id.org/professional-standards>

Cross N. , Design Thinking : Understanding How Designers Think and Work (Kindle Edition) Berg Publishers; 1st edition (April 1, 2011)

Cross N., Designerly Ways of Knowing 2006th Edition, (Kindle Edition) Publisher : Springer; 2006th edition (June 29, 2006)

Cross, N. (2004). Expertise in design: An overview. *Design Studies*, 25(5), 427-441.

Çelik, C. & Arabacıoğlu, B. C. (2022). İç Mimarlık Eğitimi Stüdyo Derslerinin Gelişimi Işığında Ölçekler Arası Tasarım Yaklaşımı Üzerine Güncel Bir Çalışma. bab Journal of FSMVU Faculty of Architecture and Design, 3 (2) , 190-208. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/babdergisi/issue/71297/1147243>

Çellek, T. and Sağocak, A. M. (2014). Temel tasarım sürecinde yaratıcılık. İstanbul: Grafik Tasarım Yayıncılık.

D. A., Kanoğlu, A. (2020). Mimarlık ve İç Mimarlık Eğitim/Öğretiminde Kalite Güvence Sistemi Bağlamında Başarım Tabanlı Yaklaşım. *Mimarlık ve Yaşam Dergisi*, 5(2), 2020, (423-439).

De Wolfe, E. (1913). *The House in GoodTaste* . New York: The Century Co.

Demirarslan, D., İç Mekân Tasarımına Giriş. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Yayınları, 2006.

Demirarslan, Deniz & Demirarslan, Oğuz. (2021). TASARIM ve TASARIM SÜRECİ.

Dewey, J. (1987). Özgürlük ve Kültür. Çeviri: Günyol, V. Remzi Yayınevi, Evrim Matbaacılık, İstanbul. Doidge, Charles, Rachel, Sara, and Rosie, Parnell, (2007). *The Crit: An Architecture Student's Handbook*. Routledge; p.25.

Dodsworth, S. , The fundamentals of interior design. London: Bloomsbury Visual Arts, 2009.

Dogan, Fehmi. "Architectural Design Students' Explorations through Conceptual Diagrams", The Design Journal, 16:1, 2013:103-124, doi:10.2752/175630613X13328375149002.

Doğan, S. Ü. -. M. G. (2013). İç Mimarlık Eğitiminde Yaratıcı Drama. Sanat ve Tasarım Dergisi, 1 (11) , 89-100 .

Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanatvetasarim/issue/20656/220379>

Dostoğlu, N., "Mimarlık Eğitiminde İlk Yıl Mimari Tasarım Stüdyosu: Uludağ Üniversitesi Örneği", Ege Mimarlık Dergisi, 47:15-19, 2003.

Dubberly, H. (2011). Input for updating the icograda design education manifesto. In A. G. Bennett & O. Vulpinari (Eds.), ICOGRADA design education manifesto. International Council of Graphic Design Associations, Tapei, 76-81.

Edwards,C. 2011.Interior Design:A critical Introduction.Birleşik Krallık :Berg

ERBAY, M., & ULUSOY, S. Türkiye’de Günümüz İç Mimarlık Eğitiminin Sayısal Verilerle Analizi. Sanat-Tasarım Dergisi, (12), 1-9.

Erdem, A. "Mimari Etkinlik Alanı Olarak Internet ve Yeni Perspektifler", İTÜ dergisi, İstanbul, 2003Erengöz, Ç. (1998). Tasarım ve bilgisayar-I. Tasarım, 85, 118-119

Erengöz, Ç. (1998). Tasarım ve bilgisayar-I. Tasarım, 85, 118-119.

Eriş, E. & Ağan, M. (2020). Türkiye’deki İç Mimarlık Eğitim Programlarının Karşılaştırılmalı Analizi: Mesleki Kimlik Karmaşasının İncelenmesi. Mimarlık ve Yaşam, 5 (2) , 423-439. DOI: 10.26835/my.794120

Ertürk,S. vd., "Tasarım Eğitime Başlama: Farklı Modeller Üzerine Tartışma", Mimarlık ve Eğitimi Forum 1: Nasıl Bir Gelecek Proceedings, ITU Press, 1995.

Ertürk,S. ,Birer E.,(2011) "İLK YIL MİMARİ TASARIM STÜDYOSU DENEYİMLERİ 1.SINIFTA İŞLER/1.SINIF İŞLER'',İstanbul Kültür Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü,2.Ulusal Sempozyum ; Mimari Tasarım Eğitimi: Bütünleşme, 20 - 21 Ekim 2011, YTÜ

Eryılmaz, N. R. (2019). The Changing Means, Role and Identity of the Interior Architect

Throughout.(DoktoraTezi,HacettepeÜniversitesi)Erişimadresii: <http://openaccess.hacettepe.edu.tr:8080/xmlui/handle/11655/9026>.

Esen, E. ,(2015). Bauhaus Eğitim Anlayışının Günümüz Temel Tasarım Eğitimine Etkileri, Yayınlarının  nemi:Temel Eğitim St dyoları'', e-Journal of New World Sciences Academy 2011, Volume: 6, Number: 4

Farisardi, G., "A Critical View on Pedagogical Dimension of Introductory Design in Architectural Education", AEE Press, 2001.

Feierabend, J. and Fiedler, P. (2000). Bauhaus. Berlin

Foucault, M. (1984). The Means of Correct Training, in Rabinow, P. [Ed.] The Foucault Reader. New York: Pantheon, pp. 182–3

Friedman, K. (2001) Design education in the university: Professional studies for the knowledge economy. In C. Swann & E.Young (Eds.), (2002) Re-inventing design education in the university, Proceedings of the Perth International Conference. Perth: School of Design, Curtin University of Technology, 14–28

Garip, E., Garip, B., Melikoğlu A. S., "   Mimarlık Eğitiminde Tasarım ve    ek Bağlamında Farklı Yaklaşımlar: Bitirme  alışmaları  zerinden Bir  nceleme",    Mimarlık Eğitimi 3.Ulusal Kongresi,  K , 5-6 Kasım 2015.

Gibbs, Jenny. Interior design. London, UK: Laurence King, 2005.

Gobert, Janice D. "Expertise in the Comprehension of Architectural Plans: Knowledge Acquisition and Inference Making". (John S. Gero and Barbara. Tversky, Eds.), In Visual and Spatial Reasoning in Design '99, Key Centre of Design Computing and Cognition: University of Sydney, AU, 1999.

Goldschmidt, Gabriela. (1994). On visual design thinking: the vis kids of architecture. Design Studies. 15. 158-174. 10.1016/0142-694X(94)90022-1.

Gökhan  .B, Atasoy A.    Mimarlık Eğitim Programı Tasarımı ve Geliştirme Modeli  nerisi,  T  Dergisi Mimarlık, Planlama, Tasarım, Cilt 4, sayı 2, 2005, sayfa: 25-36.

GUERIN, D. A., 2004. Interior design educators council. 5. Journal of Interior Design. 30 (1), s. 1-12.

Gürel, M. (2006). Dekorasyondan İç Mimarlığa: Türkiye'de İç Mimarlığın Eğitim ve Meslek Kuruluşları Açısından Tarihi, Türkiye'de Tasarım Tarihi ve Söylemi Sunumlar 1: 19-26, İzmir: İzmir Economy University.

Gürel, M. O. & Potthoff, J. K. (2006) Interior design in architectural education, International Journal of Art & Design Education, 25(2), pp: 217-230.

Hadian, Amir. Sasan. "Using Metaphor and Analogy for Understanding Structural Concepts in Architectural Education; an Iranian Perspective". Open House International, 40(2), 2015:29-36. doi:10.1108/OHI-022015-B0005

Hardin, M., (1994). Design Fundamentals I: An Iterative Loop, Beginnings In Architectural Education: Proceedings Of Acsa/Eaae Conference Prague 1993, Acsa Press, Washington, p.49.

Hasgöl, E , Birer, E . "Temel Tasarım Eğitiminde Bauhaus Okulu'nun Mekan Üretimine Etkisi". Art-e Sanat Dergisi 12 (2019): 26-42

HAVENHAND, L., 2004. A view from the margin: interior design. Design Issues. 20 (4), s. 32- 42.

Higgott, A., "Teaching First Year: What do They Need to Know?", Hardy, A. Ve Teymur, N.(ed.), Architectural History and the Studio, London, Question Press, pp:181-186, 1996.

Holl, Steven. Idea and Phenomena, Lars Muller Publishers. 2002.

Howard, Zaana & Senova, Melis & Melles, Gavin. (2015). Exploring the role of mindset in design thinking: Implications for capability development and practice. Journal of Design, Business & Society. 1. 10.1386/dbs.1.2.183_1.

Hunt, J. (2011). Icoграда design education manifesto. In AG Bennett & O Vulpinari (eds). ICOGRADA design education manifesto. International Council of Graphic Design Associations, Tapei, 86-89.

Icoграда (2011). "ICOGRADA Design Education Manifesto", Tapei.

International Federation of Interior Architects/ Designers "ABOUT IFI" . Erişim : 16 Ocak 2023 , <https://ifiworld.org/>

- Izadpanah, Shirin. "Teaching Conceptual Approaches to Interior Architecture Students by Integrating Theory and Practice". *İdil*, 83 (2021 July): s. 1003–1016. doi: 10.7816/idil-10-83-02
- Janson, Alban. Tigges, Florian. *Fundamental Concepts of Architecture: The Vocabulary of Spatial Situations*. Birkhauser: Switzerland, 2014.
- Jencks, Charles. *The iconic building: The power of enigma*. London: Frances Lincoln, 2005.
- Jencks, Charles. *The language of post-modern architecture*. New York: Rizzoli, 1991.
- Kaçar, T. (1998). *İçmimarlık ve Ülkemizdeki Yeri*, Anadolu Sanat Dergisi. Eskişehir: Anadolu University Press 8.
- Kaptan, B. ,B. (1997) *İç Mimaride Form- Mekan İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kaptan, B. (1998). "İç Mimarlığın Oluşum ve Örgütlenmesi Süreci." *Anadolu Sanat Dergisi* 8 (1998), 64-87.
- Kaptan, B. B. (2003). 20.yüzyıldaki toplumsal değişimler paralelinde iç mekân tasarımı eğitimin gelişimi. 1516. sayı/T.C. Anadolu Üniversitesi yayınları, Eskişehir.
- Kaya, P. (2016). *Kavram Geliştirme Sürecinde Yaratıcılık ve Mekân Tasarımı (Yüksek Lisans Tezi)*. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Kilmer, Rosemary. Kilmer, W. Otie. *Designing interiors*. Hoboken, NJ: Wiley. (2014).
- Kim, Jongbae. Wilemon, David. "Focusing the fuzzy front-end in new product development". *R&D Management*, 32(4), 2002: 269–279.
- Kirkham, P. & Sparke, P. (2000). *A Woman's Place: Women Interior Designers*, in Kirkham, P.[Ed.] *Women Designers in the USA 1900–2000* .New Heaven: Yale University Press, pp.305–316
- Klein, Julie Thompson. 2017. "Creativity, Design, and Transdisciplinarity". *İçinde* . doi:10.1007/978-981-10-7524-7_4.
- Köseoğlu, Fitnat ve Halil, Tümay, (2013). *Bilimde Yapılandırıcı Paradigma: Teoriden Öğretim Uygulamalarına*. Pegem Akademi, İstanbul.

Kuhn, Sarah,(2001). Learning From the Architecture Studio: Implications for Project-Based Pedagogy. *International Journal of Engineering Education*, 17, 4-5, 349-352.

KULOĞLU, N., 2017. Mimari tasarım eğitime çağdaş önermeler. İçinde: Ş. Ö. GÜR, ed. *Mimarlık eğitiminde ilk yıl ikilemi, soyut-somut olgular*. İstanbul: Yem Yayınları. s. 79- 95.

Kurtich, J. & Eakin, G. (1993). *Interior Architecture* . New York: Van Nostrand Reinhold,pp. 461

Laiprakobsup, Narongpon. In between place: The emergence of the essence (Doctoral dissertation, 2010). College Station, TX: Texas A & M University, 2010.

Lakoff, George. The Contemporary Theory of Metaphor (Andrew. Ortony, Ed.). In *Metaphor and thought* (pp. 202-251). Cambridge etc.: Cambridge University Press, 1998.

Lawson, B. (2006). *How Designers Think: The Design Process Demystified* (4th ed.). Oxford; Burlington, MA: Elsevier/ Architectural Press.

Lazutinaa, Tatyana.V. Pupyshevab, Irina. N. Shcherbininb, Mikhail. Baksheeva, Vladimir. N. Patrakovac, Galina. V. “Semiotics of Art: Language of Architecture as a Complex System of Signs”. *International Journal of Environmental Science Education*, 11(17), 2016: 9991-9998.

Lewis, Theodore. Creativity, A Framework for the Design/Problem: Solving Discourse in Technology Education. *Journal of Technology Education*, 17(1), 2005: 35-52.

Leydecker, Sylvia. In Between: Interior Design Between Architecture and Design. In *Designing interior architecture: Concept, typology, material, construction* (pp. 10-61). Basel, Switzerland: Birkhauser Verlag AG, 2013.

Lockard, William. Kirby. *Design Drawing Experience*. Tucson: Pepper Publishing, 1973.

Lopez, Michael. J. *Retail store planning & design manual* (2nd ed.). New York. John Wiley & Sons, (1995).

Maki, Peggy. *Assessing for Learning*. Sterling, VA: Stylus. (2004).

Mankus, Martynas. “Manifestations of Symbolism in Architecture of Postmodernism”. *Journal of Architecture and Urbanism*, 38(4), 2014: 274-282. doi:10.3846/20297955.2014.998853.

Mas, Angeles. Blasco, Vicente. Lerma, Carlos. Angulo, Quiteria. “Comprehension of Architectural Construction through Multimedia Active Learning”. *Canadian Center of Science and Education*, 3(2), 2013:1-12, doi:10.5539/hes.v3n2p1.

Massey, A. (2008). *Interior Design Since 1900: World Of Art*, Thames and Hudson Publications.

Massey, Anne. *Interior Design of the 20th Century*, Thames and Hudson World of Art, London, 2001.

McLain-Kark, John. Dhuru, Shilpa. Parrott, Kathleen. Lovingood, Rebecca. Client comparison of three design presentation methods. *Journal of Interior Design*, 24(1), 1998: 1-11. doi:10.1111/j.19391668.1998.tb00557.x

Meiss, P.V.; “Design in a World of Permissiveness and Speed”, *Architectural Education, Educating Architects*, s.110-115, Eds. Pearce, M., Toy, M., Academy Editions, Great Britain, 1995.

Melikeyoğlu Eke, A. S. ve Usta, G. (2016). The first year of design education: Abstract - concrete problemcentered model. *Global Journal of Arts Education*, 6(1), 11-19.

Moonan, W. (1998). ‘Listening to interiordesigners: what do they think of architects?’ *Architectural Record* , Vol. 186, No. 4, pp. 66–69,176–177

Nagasundaram, Murli. *Creativity, Group Support Systems, and Systems Development*. In *Systems Development Methods for the Next Century* (Wojtkowski, W. Gregory, Wita. Wojtkowski, Stanislaw. Wrycza, Armi. Krajowej, & Joze. Zupancic, Eds.). Boston: Springer, 1997: 39–48.

Nalçakan, H., & Polatoğlu, Ç. (2008). TÜRKİYE'DEKİ VE DÜNYADAKİ MİMARLIK EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ İLE KÜRESELLEŞMENİN MİMARLIK EĞİTİMİNE ETKİSİNİN İRDELENMESİ. *Megaron*, 3(2).

National Research Council. *Evaluating and Improving Undergraduate Teaching in Science, Technology, Engineering, and Mathematics*, (Marye Anne Fox & Norman

Hackerman, Eds.), Washington, DC: The National Academies Press, 2003.
<http://www.nap.edu/catalog/10024.html> .

Norberg-Schulz, Christian. Genius loci: Towards a phenomenology of architecture. London: Academy Editions, 1980.

Nussbaumer, Linda L. Guerin, Denise. A. “The Relationship Between Learning Styles and Visualization Skills Among Interior Design Students”. Journal of Interior Design, 26(2), 2000: 1-15. doi:10.1111/j.19391668.2000.tb00355.x

Onur, D. ve T. Zorlu, “Tasarım stüdyolarında uygulanan eğitim metotları ve yaratıcılık ilişkisi”, Karadeniz Teknik Üniversitesi, The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication - TOJDAC October 2017 Volume 7 Issue 4

Ortony, Andrew. Metaphor and Thought. New York: Cambridge University Press, 1991.

Öztürk, A. (2016). TASARIM EĞİTİMİNDE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR ve TASARIMCI DÜŞÜNÜŞ MODELİ . Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat , 1 (1) , 57-72 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijiaa/issue/33744/373760>

Paul, Richard. Elder, Linda. The Nature and Functions of Critical & Creative Thinking. Tomales: Foundation for Critical Thinking Press, 2008.

Pekkala, Janne. Ylirisku, Salu. “The Role of Design Concepts in the Development of Digitalized Industrial Services”, The Design Journal, 20:sup1, 2017: S2813-S2822, DOI: 10.1080/14606925.2017.1352792

Pile, John F.. (c2009). *history of interior design* (3rd ed.). nju: John Wiley & Sons.

Piotrowski, C. (1989). Professional Practice for Interior Designers. New York, USA. Van Nostrand Reinhold, 1989.

Piotrowski, Christine. M. Interior design management: A handbook for owners and managers. New York: Wiley, 1992.

Piotrowski, Christine. M. Becoming an interior designer: A guide to careers in design. Chichester: J. Wiley and Sons, 2009. Piotrowski, Christine. M. Professional practice for interior designers. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2020.

Placidi, A., Sarfatti, O. (2017). Interior architecture: The evolution of a discipline.

- Plowright, Philip. D. *Revealing Architectural Design*. London: Routledge, 2014.
- Portillo, M. (1996). Uncovering Implicit Theories of Creativity in Beginning Design Students. *Journal of Interior Design*, 22(2), 15–24. doi:10.1111/j.1939-1668.1996.tb00232.x
- Potthoff, J. Woods, B. (2007). ‘Relationship between introductory interior design curricula and content of introductory interior design text-books,’ *Journal of Family and Consumer Sciences*, Vol. 89, No. 3, pp. 42–47
- Reiter-Palmon, Roni. Illies, Marcy. Young. Cross, Kobe. Lisa. Buboltz, Cara. Beth. Nimps, Tom. “Creativity and Domain Specificity: The Effect of Task Type on Multiple Indexes of Creative Problem Solving”. *Psychology of Aesthetics, Creativity & the Arts*, 3, 2009: 73–80.
- Rieber, Robert. W. *Development of Thinking and Formation of Concepts in the Adolescent*. In *The Essential* (Rieber, Robert W. & Robinson, David, Eds.), (pp. 415–470). New York: Kluwer, 2004.
- Rodgers, Paul. Jones, Paul. “Comparing University Design Students’ and Tutors’ Perceptions of Creativity”. *The Design Journal*, 20(4), 2017: 435–457. doi:10.1080/14606925.2017.1323503
- Sanders, J. (2002). ‘Curtain wars,’ *Harvard Design Magazine*, Vol.16, Winter/Spring, p. 20
- Sapers, C. & Sonet, J. (1988). ‘Practice: should interior designers be licensed?’ *Architectural Record*, Vol. 176, No.7, pp. 37–47.
- Schön, Donald, A., (1985). *The Design Studio. An Exploration of Its Traditions and Potentials*, London: Riba Publication Ltd. p.89
- Schwarzer, Mitchell. W. Schmarsow, August. “The Emergence of Architectural Space: August Schmarsow’s Theory of Raumgestaltung”. *Assemblage*, 15, 1991: 48–61, doi:10.2307/3171125.
- Sebastian, R. (2010). Integrated design and engineering using building information modelling: A pilot project of small-scale housing development in the netherlands. *Architectural Engineering and Design Management*, 6(2), 103–110.

Serim, Sema, Ü. Alemdar, Yeşim, G. Açıkgöz, Şeyda. (2016). Mimarlık Eğitime Başlamak; Bauhaus İçinden Bir Yeniden Konumlandırma Denemesi. Ege Mimarlık, 01 (92), 46-48 <http://egemimarlik.org/92/index.php> Erişim Tarihi: 24.11. 2018

Sharon, M. L. , (1992). Historical perspectives on interior architecture/design as a developing profession (Doktora Tezi) University of Kentucky.

Shoshi,B., Oxman, R., (2000). The Architectural Design Studio: Current Trends And Future Directions, Design Studio: The Melting Pot Of Architectural Education Conference.

Simon Rucker S. , “How Good Designers Think”, *Harvard Business Review*, Nisan, 2011

Sully, Anthony. Interior Design: Conceptual basis. New York: Springer International Pu, 2016.

ŞENEL, A., TÜRKKAN, S. ve KURTUNCU, B., 2013. Studio as a critical performance. İçinde: B. B. HISARLIGIL., S. LÖKÇE ve S. TURAN, ed. MIMED forum IV: Flexibility in architectural education. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing. s. 177-196.

Şumnu, U. , (2014). Türkiye’de İç mimarlık ve İç mimarlar. İç mimarlar Odası Yayını, 7-11

Tait, James. The architecture concept book: An inspirational guide to creative ideas, strategies and practices. London: Thames & Hudson, 2018.

Tate, Allen. ve Smith,C, Ray. Interior Design in the 20th Century. New York, USA. Harper and Row Publishers, 1986.

Tenbrink, Thora. Dalton, Ruth. C. Jago, A. Williams. The Language of Architectural Diagrams, Creative Commons License CC-BY 14th International Conference on Spatial Information Theory (COSIT 2019). (Sabine. Timpf, Christoph. Schlieder, Markus. Kattenbeck, Bernd. Ludwig, & Kathleen. Stewart., Ed.); 17, 2019:1–14.

Teymur, N. (1998). Temel tasarım, temel eğitim. Ankara: Odtü Mimarlık Fakültesi. ii.

Thompson, J. (1992). ASID- Professional Practice Manual. Newyork. WatsonGuptill, 1992.

TORUN A. , SİPAHİ S. ; İç Mekân Tasarımı Lisans Eğitiminde Öğrenim Çıktıları ve Akreditasyon- ATLAS Journal,2021

Travis, Stephanie. "Conceptual Thinking: The Design Concept in Interior Design Education". Design Principles & Practice: An International Journal, 5(6), 2011: 679-694.

Tunalı, İ. (2004). Tasarım felsefesine giriş (İkinci Baskı). İstanbul: Yapı Yayın

Uddin, Saleh. Composite drawing: Techniques for architectural design presentation. New York: McGraw-Hill, 1997.

Uluoğlu, Belkıs, (1990). Mimari Tasarım Eğitimi:Tasarım Bilgisi Bağlamında Stüdyo Eleştirileri, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Uraz, Ulusu, T., (1993).Tasarlama Düşünme ve Biçimlendirme, İ.T.Ü. Baskı Atölyesi, İstanbul. Üstündağ, Tülay, (2009). Yaratıcılığa Yolculuk. Pegem Akademi.

UZUN, İ. K. (2020). Enriching learning experience through multidisciplinary design education: structure proposal for a landscape design course. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 10(3), 232-243.

Uzunarslan, H. & Ozcam, Isil. (2011). İÇ MİMARİ TASARIM EĞİTİMİNDE YARATICILIK ETKİNLİKLERİ.

Vitruvius Pollio, Rowland, I. D., Howe, T. N., & Dewar, M. (1999). Vitruvius: Ten books on architecture. Cambridge University Press.

W.H: Warren, “Self- Motion: Visual Perception and Visual Control”, Percetion Of Space And Motion, 2nd Edition ,Editors: Epstein W. and Rogers S., Academic Press, San Diego, pp. 263- 325, 1995.

Wharton, E. & Codman, O. (1897). The Decoration of Houses . London: B.J.Batsford,pp. xix–xx

Whiteside-Dickson, A. & Carll-White, A.(1994). ‘The Polsky Forum: the creation of avision for the interior design profession in theyear 2010,’ Journal of Interior Design Education and Research , Vol. 20, No.2, pp. 3–1

Whyte, J. and Bessant, J. (2007). Making the Most Of UK Design Excellence: Equipping UK Designers To Succeed in the Global Economy. Tanaka Business School Report.

Yee, Rendow. Architectural drawing: A visual compendium of types and methods. Hoboken, NJ: Wiley, 2013.

Yıldırım, T. ve A.Özen, N.İnan, “Uzaktan Mimari Tasarım Eğitiminde İnternet Teknolojilerinin Kullanımı”, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERGİSİ, CİLT: 1, SAYI: 2, MAYIS 2008,ANKARA

Ylirisku, Salu. Frame it simple! Towards a theory of conceptual designing (Doctoral dissertation). Helsinki, Finland: Aalto University, 2013.

Yürekli, İpek, Yürekli, Hülya, (2004). Mimari Tasarım Eğitiminde Enformellik, İTÜ Dergisi, Mimarlık Planlama Tasarım Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, 53-62.

[URL 1] <http://nces.ed.gov/pubs2002/cip2000/ciplist90.asp?CIP2=04>

[URL 2] <http://nces.ed.gov/pubs2002/cip2000/ciplist.asp?CIP2=50>

[URL3]https://akademikpaket.iku.edu.tr/TR/ects_bolum.php?m=1&f=5&p=16&r=0&ects=main#

[URL 4] Nisan 2023 tarihinde <https://www.accredit-id.org/mission> adresinden erişildi.

[URL 5] <https://icmimarlik.itu.edu.tr/hakkimizda/tarihce>

[URL 6] <https://tes.mim.itu.edu.tr/about-tes/>

[URL7]

https://ects.bilgi.edu.tr/Department/Curriculum?catalog_departmentId=138542

[URL 8] <https://msgsu.edu.tr/akademik/mimarlik-fakultesi/bolumler/ic-mimarlik/>

[URL 9] <http://im.gsf.marmara.edu.tr/genel-bilgiler>

[URL 10] <https://inar.cankaya.edu.tr/>

[URL 11] <http://icmimarlik.akdeniz.edu.tr/icmimarlik-egitim-ve-ogretimi/>

[URL 12]

https://bologna.selcuk.edu.tr/tr/Dersler/guzel_sanatlar-

[ic_mimarlik_ve_cevre_tasarimi-ic_mimarlik_ve_cevre_tasarimi-lisans](#)

- [URL 13] <https://halic.edu.tr/tr/akademik/fakulteler/mimarlik-fakultesi/ic-mimarlik>
- [URL 14] <https://farabi.yok.gov.tr/farabi-degisim-programi>
- [URL 15] <https://www.ktu.edu.tr/icmimarlik>
- [URL 16] <https://www.maltepe.edu.tr/mimarlik/tr/program-tanimi-imam>
- [URL 17] http://iaed.bilkent.edu.tr/?page_id=182
- [URL 18] <https://icm.hku.edu.tr/>
- [URL 19] <https://bau.edu.tr/icerik/3896-ic-mimarlik-ve-cevre-tasarimi>
- [URL 20] <https://ict.hacettepe.edu.tr/>
- [URL 21] <https://www.okan.edu.tr/stmf/bolum/29/ic-mimarlik-ve-cevre-tasarimi/>
- [URL 22] <https://icmim.iku.edu.tr/>
- [URL 23] <https://www.etu.edu.tr/tr/ortak-egitim/sayfa/ortak-egitim-nedir>
- [URL 24] <https://core.khas.edu.tr/>
- [URL 25] <https://ic.ieu.edu.tr/tr>
- [URL 26] <https://www.atilim.edu.tr/tr/ict>